

Torsdag den 3. februar 2011 (D)

1

50. møde

Torsdag den 3. februar 2011 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 22:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om sygehusbetjening uden for de store byer.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 01.02.2011).

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 23:

Forespørgsel til integrationsministeren om asylbørn.

Af Margrethe Vestager (RV) m.fl.

(Anmeldelse 01.02.2011).

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 12 [afstemning]:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om ventetid på respirationsbehandling.

Af Liselott Blixt (DF) og Karin Nødgaard (DF).

(Anmeldelse 16.12.2010. Fremme 11.01.2011. Forhandling 01.02.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 21 af Birgitte Josefsen (V), Sophie Hæstorp Andersen (S), Liselott Blixt (DF), Karl H. Bornhøft (SF), Vivi Kier (KF), Manu Sareen (RV), Per Clausen (EL), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Per Ørum Jørgensen (KD), Pia Christmas-Møller (UFG) og Christian H. Hansen (UFG)).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 27:

Forslag til lov om hold af slagtekalkuner.

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 13.10.2010. 1. behandling 04.11.2010. Betænkning 19.01.2011. 2. behandling 01.02.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling 01.02.2011).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 106:

Forslag til lov om ændring af lov om pligtaflævering af offentliggjort materiale. (Ophævelse af revisionsklausul).

Af kulturministeren (Per Stig Møller).

(Fremsættelse 12.01.2011).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 113:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love. (Ændring af revisionsklausul).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 20.01.2011).

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om afstandsbaseret hastighedskontrol på særligt udsatte landevejsstrækninger.

Af Anne Bastrup (SF) m.fl.

(Fremsættelse 14.12.2010).

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 58:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en arbejdsgruppe til revidering af Retslægerådet.

Af Karen Hækkerup (S) m.fl.

(Fremsættelse 13.01.2011).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 118:

Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om medicinsk udstyr. (Styrkelse af kontrolindsatsen i forhold til ulovlige lægemidler m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 27.01.2011).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 119:

Forslag til lov om ændring af apotekerloven. (Veterinærafdelinger, informationspligt om billigere alternativer, ophævelse af det naturlige forsyningsområde, sygehusapotekers blanding af lægemidler m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 27.01.2011).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. (Udvidet mulighed for hensyntagen til teologisk retningsbestemte mindretal og øget mulighed for mobilitet blandt præster).

Af kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 27.01.2011).

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). (Ændring af indkomstgrundlag for beregning af indkomstbestemt elevstøtte).

Af undervisningsministeren (Tina Nedergaard).

(Fremsættelse 27.01.2011).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 125:

Forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven, lov om en børne- og ungedyelse og lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Obligatorisk dagtilbud til tosprogede børn omkring 3 år og standsning af børneydelsen ved forældres manglende overholdelse af sprogvurderings- og sprogstimuleringspligten m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 27.01.2011).

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Lovforslag nr. L 128 (Forslag til lov om ændring af lov om planlægning (Revision af detailhandelsbestemmelser, lokal fleksibilitet i kystnærhedszonen og landzone for kommuner i yderområder og ikkebrofaste øer m.v.)).

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Lovforslag nr. L 129 (Forslag til lov om ændring af avu-loven, lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne. (Ophævelse af revisionsbestemmelser vedrørende individuel kompetencevurdering)).

Peter Skaarup (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 65 (Forslag til folketingsbeslutning om at skærpe straffen for dømt, der udebliver fra afsoning).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 22: Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om sygehusbetjening uden for de store byer.

Af Per Clausen (EL) m.fl.
(Anmeldelse 01.02.2011).

Sammen med dette punkt foretages:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 23: Forespørgsel til integrationsministeren om asylbørn.

Af Margrethe Vestager (RV) m.fl.
(Anmeldelse 01.02.2011).

Kl. 10:00 Sophie Hæstorp Andersen (S), Liselott Blixt (DF), Karl H. Bornhøft (SF), Vivi Kier (KF), Manu Sareen (RV), Per Clausen (EL), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Per Ørum Jørgensen (KD), Pia Christmas-Møller (UFG) og Christian H. Hansen (UFG)).

Kl. 10:01

Afstemning**Formanden:**

Her er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse.

Vi stemmer om forslag til vedtagelse nr. V 21 af Birgitte Josefsen (V), Sophie Hæstorp Andersen (S), Liselott Blixt (DF), Karl H. Bornhøft (SF), Vivi Kier (KF), Manu Sareen (RV), Per Clausen (EL), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Per Ørum Jørgensen (KD), Pia Christmas-Møller (UFG) og Christian H. Hansen (UFG). Jeg gør opmærksom på, at der kan være tale om en ret tæt afstemning, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 108 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Det betyder, at forslag til vedtagelse nr. V 21 er vedtaget.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 27: Forslag til lov om hold af slagtekalkuner.

Af justitsministeren (Lars Barfoed).
(Fremsættelse 13.10.2010. 1. behandling 04.11.2010. Betænkning 19.01.2011. 2. behandling 01.02.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling 01.02.2011).

Kl. 10:02

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag. Der er ingen, der ønsker at udtale sig.

Så går vi til afstemning.

Kl. 10:00

Kl. 10:02

Afstemning**Formanden:**

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 112 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, be-
tragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 12 [afstemning]: Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om ventetid på respirationsbehandling.

Af Liselott Blixt (DF) og Karin Nødgaard (DF).
(Anmeldelse 16.12.2010. Fremme 11.01.2011. Forhandling 01.02.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 21 af Birgitte Josefsen (V),

Jeg beder lige om, at man taler videre uden for salen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 106:

Forslag til lov om ændring af lov om pligtaflevering af offentliggjort materiale. (Ophævelse af revisionsklausul).

Af kulturministeren (Per Stig Møller).

(Fremsættelse 12.01.2011).

Kl. 10:03

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er nu åbnet. Den første, der får ordet, er hr. Flemming Damgaard Larsen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:04

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jeg skal først meddele, at Venstre kan støtte lovforslaget. Det er således, at da vi i 2004 vedtog den her lov, blev det besluttet at indsætte en revisionsparagraf i loven, så det var muligt for Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket at få tid til at se på, om man kunne finde en løsning for mange af de materialer af elektronisk karakter, der bliver afleveret, og som indeholder personfølsomme oplysninger, således at offentligheden i større omfang kunne få adgang til disse.

Det har så ikke været muligt i den tid, der er gået, at finde en endelig løsning på det problem. Derfor må vi så i dag afskaffe revisionsbestemmelsen. Men det er ikke det samme som at sige, at vi ikke skal arbejde videre med at finde en løsning. For der skal selvfølgelig findes en løsning på det. Men det kan sagtens foregå, uagtet at vi fjerner revisionsbestemmelsen.

Venstre kan som sagt støtte lovforslaget. Jeg skal dog lige i tilknytning til det her sige, at vi er kommet under vejrs med, at der er et lille problem omkring pligtaflevering af dansk udarbejdede computerspil. Det er således, at mange af de computerspil, der bliver afleveret, ikke i fornødent omfang bliver bevaret for eftertiden, og i Venstre finder vi, at det er et stort problem. Vi bør sammen med ministeren se på, hvordan vi kan sikre det – altså, er det loven, der er noget galt med, eller er det Det Kongelige Bibliotek, der er noget galt med? Det må vi have en afklaring på, således at vi også får sikret de danskproducerede computerspil for eftertiden.

Kl. 10:06

Formanden:

Tak til hr. Flemming Damgaard Larsen. Så er det hr. Mogens Jensen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 10:06

(Ordfører)

Mogens Jensen (S):

Som sagt af Venstres ordfører handler det her jo om, at vi ophæver en revisionsklausul, fordi vi kan konstatere, at det altså endnu ikke, som vi måske håbede på eller troede, er muligt at give offentligheden øget adgang til Netarkivet, hvor vi i henhold til pligtafleveringsloven indsamler, indhøster de materialer og oplysninger, som findes på internettet. Så med det udgangspunkt har Socialdemokratiet selvfølgelig heller ikke noget problem med at støtte lovforslaget.

Men så vil jeg også gerne gøre opmærksom på, som også Venstres ordfører gjorde det, at vi altså har et problem med pligtafleveringsloven, som det ville være mærkeligt at vi ikke diskuterede her i

dag, nu vi har loven oppe at vende her i Folketingssalen. Og det er jo også noget, der er påpeget i høringssvar til loven af såvel Spilmusset som Dansk Spilråd, som gør opmærksom på, at pligtafleveringen i forbindelse med den stadig større del af den danske kulturarv, som er danskudviklede computerspil, ikke fungerer hensigtsmæssigt.

Computerspil er et meget stort medie i dag for såvel børn som voksne, og der er mange danske virksomheder, som rent faktisk udvikler og producerer spil i verdensklasse. Derfor er det selvfølgelig vigtigt, at vi også i forhold til opbevaring og formidling af den her del af vores kulturarv forholder os til det. Og problemet er altså, at der er mange af de her spil, som ikke bliver indsamlet, bl.a. store internationale spilsucceser med dansk ophav som bl.a. det efterhånden gamle »Hitman« eller de to nye spil, »Limbo« og »Max & the Magic Marker«, som alle har vundet flotte internationale priser.

Det står for mig klart, bl.a. på baggrund af en række spørgsmål, som jeg har stillet til kulturministeren, hvor vi dog stadig mangler at få svar på spørgsmål 63, at de spil ikke indsamles og bevares i dag på grund af huller i loven vedrørende pligtaflevering – bl.a. formuleringer, der kan så tvivl om fortolkningen af, i hvilket omfang spilene skal indsamles. Så jeg mener, det er helt nødvendigt, at vi her i udvalgsarbejdet om lovforslaget får set på, hvordan vi sikrer, at danskudviklede computerspil indsamles og bevares, uanset om de udgives på et dansk eller et udenlandsk forslag.

Der er ingen tvivl om – og det har Det Kongelige Bibliotek også fastslået – at spil både er det mest besværlige og bekostelige medie at indsamle og bevare, fordi det modsat alle andre medier er dynamisk, digitalt og udkommer på et væld af platforme. Og derfor er det også uløseligt bundet til noget specifik hardware, som Det Kongelige Bibliotek på nuværende tidspunkt ikke har mulighed for at indsamle. Så det er altså en udfordring, vi her står over for, men vi er nødt til at tackle den udfordring, og det er relevant at gøre det her i forbindelse med denne lovbehandling.

Så min konklusion er, at vi er nødt til at kigge på pligtafleveringsloven, fordi den i praksis ikke er anvendelig, hvis formålet er at indsamle computerspil med relevans for dansk kulturarv og spil udviklet af danske computerspilproducenter, og at vi er nødt til at få det ind i loven, så også faktorer som f.eks. dansk ophavsmand, dansk producent, danskejet IP eller dansk udførelse tæller med, når den her indsamling skal foretages.

Jeg er glad for, at det er en sag, som optager flere partier hen over midten i Folketingssalen, og jeg håber derfor også, at kulturministeren vil tage initiativ til, at vi får gennemgået den her problemstilling i forbindelse med lovens behandling, og det hører jeg selvfølgelig gerne ministerens indstilling til her i dag.

Kl. 10:10

Formanden:

Tak til hr. Mogens Jensen. Så er det fru Karin Nødgaard som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Karin Nødgaard (DF):

Forslaget, som er en opfølgning på et tidligere lovforslag, som vi har hørt, vedrørende pligtaflevering, skal ifølge det seneste lovforslag behandles igen i den her samling, og det er så det, som vi har besluttet at gøre på nuværende tidspunkt og tage stilling til, om det vil være muligt at gøre Netarkivet tilgængeligt til andet end forskningsformål. Man skal jo så netop kunne identificere og afskære det materiale i Netarkivet, som ikke indeholder følsomme personoplysninger.

Det udredningsarbejde, der nu har været lavet, og som har været forelagt for Datatilsynet, viser så nu, at det ikke er teknisk muligt at skabe sikkerhed for, at der ikke findes følsomme personoplysninger i det materiale fra Netarkivet, der måske skulle gives adgang til. Derfor foreslår ministeren så nu, at den revisionsklausul, som har ligget

til grund for det her udredningsarbejde, skal ophæves, og det bakker Dansk Folkeparti op om.

Det er selvfølgelig vigtigt, at der ikke kommer personfølsomme oplysninger i de forkerte hænder, og derfor må det fortsat kun være i forskningsøjemed, at der gives adgang. Det er vigtigt at lytte til Datatilsynets indvendinger mod at gøre det fuldt tilgængeligt, og da det meddeles, at der er så mange ubekendte forhold, heriblandt de tekniske, og når man ikke kan love, at de følsomme personoplysninger kan isoleres fra andre data, må det fortsat være sådan, at det er en begrænset adgang, der er gældende.

Vi finder det positivt, at kulturministeren i bemærkningerne til lovforslaget lover, at såfremt det bliver teknisk muligt i fremtiden at differentiere hjemmesider samt at screene hjemmesider, således at der kan tilvejebringes fornøden sikkerhed for, at der ikke findes følsomme personoplysninger på de her hjemmesider, vil Kulturministeriet tage vurderingen op til revision. Da det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at sige noget om, hvornår det teknisk er muligt, finder vi det ikke hensigtsmæssigt at ændre revisionsbestemmelsen til et senere tidspunkt. Dansk Folkeparti bakker op om lovforslaget.

Kl. 10:12

Formanden:

Tak til fru Karin Nødgaard. Så er det fru Pernille Frahm som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:12

(Ordfører)

Pernille Frahm (SF):

Tak. Det skal ikke være en tale, der forlænger debatten her. Vi støtter også forslaget, og vi mener også, at det ville være fint, hvis vi kunne få udvidet pligtafleveringen, sådan at computerspil også blev omfattet. For det er fuldstændig rigtigt, som hr. Mogens Jensen sagde heroppefra før, at vi har det problem, at der er en stor del af vores kulturarv, der på den måde ikke rigtig kommer til at blive fastholdt.

Jeg vil alligevel gerne sige noget om det her med personfølsomme oplysninger og om, at det her datanetværk kun kan komme forskere i hænde. Det er selvfølgelig sådan, at vi ikke kan lade personfølsomme oplysninger ligge fremme på nettet med offentlig adgang, og at de skal skilles ud fra det andet.

Jeg kan forstå, at ministeren nu er nede at snakke med sine embedsmænd (*Formanden*: Og det er tilladt) – ja, det må han gerne, men jeg vil alligevel godt have, at han også hører det her. Jeg vil nemlig gerne problematisere den beslutning, vi tager nu, for jeg synes på en eller anden måde, at der skal ligge en forpligtelse til stadig at forsøge, om det også på det her område kan lade sig gøre at lave et arkiv, som offentligheden får adgang til. Jeg synes, det er et problem, hvis vi ender med at få endnu et lukket arkiv i det her land, hvor vi i forvejen har en hel del lukkede arkiver.

Så jeg vil gerne høre, om ikke ministeren, selv om vi nu tager den beslutning i dag og fjerner revisionsbestemmelsen, alligevel kan være med på, at vi gør os nogle overvejelser over, hvordan vi kommer videre, sådan at vi sikrer stadig større offentlig adgang i stedet for mindre offentlig adgang. Tak.

Kl. 10:14

Formanden:

Tak til fru Pernille Frahm. Så er det hr. Rasmus Jarlov som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Konservative støtter også forslaget. Det har været en god intention, at man ønskede, at netarkivet skulle være mere tilgængeligt, og at det kunne bruges af offentligheden. Men i praksis har det været

umuligt at få åbnet tilstrækkeligt op, og efter flere gange at have udskudt den her revision af loven er det fornuftigt, at vi nu laver lidt lovsanering og får fjernet den her revisionsklausul.

Det forhindrer selvfølgelig ikke, at man senere kan tage det op. Hvis man finder lejlighed til at foretage yderligere tiltag for at åbne arkivet op, så kan man selvfølgelig tage det op ved en senere lejlighed. Men der er ikke nogen grund til, at vi står her igen og igen og skal tage stilling til en revisionsklausul, som viser sig at være umulig at gøre noget ved.

Så er der i øvrigt også det ved det, at selv om netarkivet er underlagt nogle restriktioner for, hvad der kan offentliggøres og gøres tilgængeligt for offentligheden, så kan man jo finde mange af de oplysninger på internationale hjemmesider, hvor det meste af internettet faktisk er arkiveret. Derfor er problemet måske ikke af så stort et omfang, som det først har kunnet synes.

Kl. 10:16

Formanden:

Tak til hr. Rasmus Jarlov. Så er det hr. Manu Sareen, går jeg ud fra, som ordfører for Det Radikale.

Kl. 10:16

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Da vores faste ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne meddele, at Det Radikale Venstre forventer at stemme for lovforslaget. Vi har ingen bemærkninger til indhold og høringsmateriale her ved førstebehandlingen, men vi tager naturligvis det forbehold, at der kan dukke forhold frem i udvalgsbehandlingen, der kan give anledning til nærmere belysning og stillingtagen.

Kl. 10:16

Formanden:

Tak til hr. Manu Sareen. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:17

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg skal benytte lejligheden til at tilslutte mig det synspunkt, andre har fremført, nemlig at når vi nu alligevel snakker om denne lovgivning, ville det være helt oplagt at få taget spørgsmålet om aflevering af de her spil op. Det er jo rejst over for os i flere omgange, at der er tale om et stort problem, som der bør gøres noget ved, og det går jeg da ud fra at vi i det udvalgsarbejde, der bliver omkring det her, som en afledt effekt kan kigge på og så få rejst de relevante krav over for kulturministeren på det her område.

Ellers vil jeg sige, at jeg jo synes, at det her er lidt mærkeligt, for alle er enige om, at det ville være rigtig godt, hvis man kunne få åbnet adgangen til de informationer, der ligger i Netarkivet. Der nævnes også i beslutningsforslaget en række fordele, der vil være ved det. Man siger så, at det ikke kan lade sig gøre nu af hensyn til persondataloven og sikringen af persondata, og at der er lavet en undersøgelse, der viser, at det ikke kan lade sig gøre.

Oprindeligt var formuleringen jo, inden lovforslaget blev sendt i høring, at man sådan skulle have hundrede procent sikkerhed for, at man ikke kunne få adgang til noget, som var omfattet af persondataloven. Det har man så nu erstattet med, at der skal være tale om den fornødne sikkerhed, og det tror jeg er rigtig klogt.

Når Enhedslisten ikke umiddelbart kan støtte det her lovforslag om at ophæve revisionsbestemmelsen, er det jo ikke, fordi vi ikke er enige i, at konklusionen i dag nok må være, at man ikke kan give den her åbenhed. Men jeg føler mig faktisk ikke overbevist om, at der har været den fornødne opmærksomhed om at arbejde videre med problemstillingen og sikre, at vi faktisk den dag, det teknisk set

kan lade sig gøre, får åbnet op, hvis der ikke findes en revisionsbestemmelse.

Så jeg vil i hvert fald sige, at der for Enhedslisten er to muligheder i det videre forløb: Den ene er, at det lykkes kulturministeren i et svar på et spørgsmål, vi allerede har stillet, at give en overbevisende beskrivelse af den proces, man vil gennemføre, for at sikre, at der også er opmærksomhed om det her fremover. Den anden er, at man indskrifter et andet revisionstidspunkt i lovgivningen.

Det er jo ikke nødvendigvis nogen dårlig ting, at man i lovgivning inden for områder, hvor man godt ved, at der er sandsynlighed for, at tingene udvikler sig, forandrer sig, så reglerne skal laves om, sikrer sig, at man får set på det, når den mulighed opstår. Og vi kunne jo godt forestille os – uden at have nogen som helst kritisk holdning til hverken den til enhver tid siddende kulturminister eller Kulturministeriet eller Folketingets medlemmer – at vi i den almindelige, hvad skal man sige, strøm af ting, vi skal forholde os til, og ting, der opstår hele tiden, og ideer og initiativer, vi gerne vil have gennemført, kunne risikere at glemme det her, hvis der ikke er en revisionsbestemmelse.

Så derfor er Enhedslistens synspunkt, at vi i hvert fald skal sikre os, at der fremadrettet er en proces, der gør, at vi får den åbenhed på det her område præcis på det tidspunkt, hvor det er teknisk muligt at gøre det på en måde, så vurderingen er forsvarlig. Så må man selvfølgelig sige, at vi i hele diskussionen om persondata og persondataloven, og hvordan man beskytter persondata, jo også, som hr. Rasmus Jarlov var inde på, må inddrage det, at der formentlig ikke er nogen som helst informationer i Netarkivet, som ikke findes et eller andet sted på nettet – altså, at der formentlig alligevel er adgang til alle de hemmelige, personlige informationer, vi gennem persondatalovgivning vil beskytte.

Det synes jeg også skal indgå i en diskussion af, hvordan man skruer lovgivningen på det her område sammen fremadrettet, og derfor synes vi altså, at det i hvert fald er vigtigt, at vi sikrer os, at sagen kommer op igen, og at den kommer op igen, så snart der overhovedet findes nogle tekniske løsninger.

Kl. 10:20

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det hr. Villum Christensen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 10:21

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Liberal Alliance kan støtte dette forslag om ophævelse af revisionsklausulen i forbindelse med eventuelle muligheder for at give offentligheden øget adgang til Netarkivet. I sådanne meget tekniske sager er det formentlig god skik at følge eksperternes vurdering af, hvad der er muligt, og hvad der ikke er muligt.

Vi noterer os også, at det kan medføre helt unødige administrative omkostninger, hvis man skulle gå ind på den tanke, at de følsomme personoplysninger løbende skal screenes ud, ikke mindst henset til det antal borgere, som forventes at gøre brug af disse data. Som det også er fremgået af debatten – måske lige med undtagelse af den sidste talers indlæg – er der meget sund fornuft i forslaget, så vi støtter det gerne.

Kl. 10:21

Formanden:

Tak til hr. Villum Christensen. Så er det kulturministeren.

Kl. 10:21

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil godt takke Folketinget for den samlede tilslutning til at ophæve revisionsparagraffen.

Revisionsbestemmelsen blev jo indsat, for at pligtafleveringsinstitutionerne, der udgøres af Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket, kunne foretage en udredning vedrørende muligheden for at give offentligheden øget adgang til Netarkivet, hvor dansk internetmateriale indsamles og bevares.

På baggrund af udredningens løsningsforslag og konklusioner samt bemærkninger fra Datatilsynet til løsningsforslaget er det altså så vores vurdering, at det på nuværende tidspunkt ikke vil være muligt at give øget adgang til Netarkivet på en hensigtsmæssig måde. Løsninger af mere arbejdskrævende karakter vil blive så dyre, at det ikke er realistisk muligt at gennemføre dem.

Til hr. Per Clausen kan jeg sige, at Kulturministeriet løbende vil følge udviklingen på det tekniske område, og vi vil være i dialog bl.a. med Datatilsynet for at afdække eventuelle nye muligheder for at isolere personfølsomme data i Netarkivet. Men de tekniske udfordringer, der er forbundet med en øget adgang, er altså på indeværende tidspunkt svære at løse med den nuværende teknologi.

Men jeg kan garantere for, at vi også fremover vil prøve at se på, hvordan man kan sørge for at relevante oplysninger kan komme frem, og det vil jo så ske under forudsætning af, at mulighederne for at screene og sortere i indholdet på nettet udvikles. Så vi er altså opmærksomme på det, hr. Per Clausen påpegede om, at man skal holde øje med muligheden for at finde ny teknologi.

Så vil jeg gerne sige noget om computerspil. Det synes, som om flere medlemmer af Folketinget ikke er klar over, at computerspil er omfattet af pligtafleveringsloven, og det ændrer jo sagen lidt for de medlemmer, der ikke vidste det. Det er rigtigt, at vi har beskæftiget os meget med det, men et dansk computerspil produceret af danskere i Danmark er rent faktisk omfattet af loven, og to af de tre eksempler, som hr. Mogens Jensen nævnte, er afleveringspligtige i henhold til pligtafleveringsloven. Så det håber jeg da så sandelig er blevet opfyldt.

Det svar, som hr. Mogens Jensen efterlyser, har jeg afleveret til Folketinget her til morgen, men det kan godt være, at det ikke er kommet igennem systemet, og det skal jeg ikke klandre nogen for, heller ikke mig selv.

Men jeg kan sige her, at i det svar, Folketinget har fået på det spørgsmål, vurderer Det Kongelige Bibliotek, at antallet af computerspilsudgivelser, der har relevans for nationalsamlingerne, som måtte være faldet uden for pligtafleveringen, er lille. Det drejer sig i så fald om udgivelser fra en lille mængde spiludviklere, hvis spil udgives på udenlandske forlag. Det vil sige, at hvis man producerer dem i udlandet til et udenlandsk publikum, er der ikke pligtaflevering, og det er der jo heller ikke, hvis en dansk forfatter skriver på kinesisk og udkommer i Beijing.

På den baggrund vurderer Det Kongelige Bibliotek, at pligtafleveringslovens bestemmelser om computerspil både i teoretisk og praktisk henseende er ubrugelige til det formål at indsamle computerspil med relevans for dansk kulturarv og finder derfor heller ikke en lovændring påkrævet på nuværende tidspunkt.

Det er det svar, jeg giver Folketinget skriftligt, og naturligvis står jeg til rådighed for yderligere drøftelser i udvalget, hvis det er nødvendigt. Men jeg mener, at det her skulle skabe klarhed over det.

Tak.

Kl. 10:25

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning. Hr. Mogens Jensen.

Kl. 10:25

Mogens Jensen (S):

Jeg ved ikke, hvem det er, kulturministeren henviser til, der ikke vidste, at kulturspil er omfattet af pligtafleveringsloven, men nu har ministeren jo i hvert fald fået et antal spørgsmål, der indikerer, at det er

vi sådan set godt klar over. Problemet er bare, at det ikke fungerer hensigtsmæssigt.

Jeg bliver nødt til at fastholde over for ministeren, at nogle af de spil – ja, faktisk alle, som jeg har nævnt – ikke er indsamlet af Det Kongelige Bibliotek, og at en af grundene til, at de ikke er det, er, at de ligger på nogle platforme, som der enten skal betales penge for, eller som det er vanskeligt at erhverve sig. Der har været afholdt møder om det her, også med interesserede aktører, hvor man har erkendt, at der i hvert fald er huller.

Alene det, at man i branchen vurderer, og det kan så godt være, at det tal er for stort, at der er udgivet 12.000 spil i den periode, vi taler om, hvor Det Kongelige Bibliotek har indsamlet lidt over 900, må vel også få ministeren til at erkende, at der er grundlag for, at vi kigger på det her, for at få sikret os, at loven fungerer efter hensigten.

Kl. 10:26

Formanden:

Kulturministeren.

Kl. 10:26

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Nu behøver vi ikke at skabe problemer, hvor der ikke er så store problemer, men selvfølgelig skal vi kigge på det. Og de spørgsmål, der er stillet, skal selvfølgelig besvares. Men det var altså ikke hr. Mogens Jensen, der ikke vidste, at der var afleveringspligt – der var andre ordførere, som sagde det. Fru Pernille Frahm sagde, at vi skulle indføre det – det er indført.

Der er afleveringspligt vedrørende computerspil i fysisk form, når de er fremstillet i Danmark, eller når de er fremstillet i udlandet, men er specielt bearbejdet for det danske marked. Computerspil, der alene offentliggøres via internettet, blev omfattet af pligtafleveringsloven med virkning fra den 1. juli 2005. Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket sikrer gennem nethøstninger en mulighed for i rimeligt omfang at bevare den del af kulturarven, der formidles via internettet, således at den også i fremtiden er tilgængelig.

Det er ikke muligt at indsamle og bevare alt indhold på internettet, men den indsamlingsstrategi, der ligger bag nethøstningerne, betyder, at de sikrer en volumen og en repræsentativitet, der er forsvarlig ud fra et forsknings- og bevaringssynspunkt. Herudover er Det Kongelige Bibliotek indgået i en styrket dialog med computerspilbranchen og andre interessenter og har allerede afholdt det første møde med computerspilbranchen for at drøfte, hvordan Netarkivets indhold af danske computerspil af betydning for kulturarven kan udbygges.

Det er jo et godt initiativ, og jeg vil stadig væk sige, at jeg ikke helt forstår de tre eksempler, som hr. Mogens Jensen fastholder. For altså, ifølge loven skulle de to være afleveret. Det, der ikke skal afleveres, er Hitman, som er blevet nævnt, hvorimod de to andre skulle afleveres – de er afleveringspligtige.

Men Hitman er ikke omfattet af pligtaflevering, da det er fremstillet i udlandet og er rettet mod udlandet. Det er eksempelvis ikke muligt at afvikle dette spil på dansk. At Hitman ikke er afleveringspligtig svarer nøje til, som jeg nævnte før, at en bog, som udgives i udlandet på engelsk eller kinesisk, ikke er omfattet af pligtaflevering, selv om forfatteren eller illustratoren er dansk.

Kl. 10:28

Formanden:

Hr. Mogens Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 10:28

Mogens Jensen (S):

Jeg håber, for nu at tage Hitmaneksemplet, at kulturministeren er klar over, at det er udviklet af et dansk spilfirma, af danske kunstnere, og at det måske er det første eksempel på en international dansk

succes, i hvert fald med danske ophavsmænd. Så kan det godt være – for sådan er det jo inden for computerspilbranchen – at man er nødt til at gå ud i verden for at få det afsat på det internationale marked, men jeg går ud fra, at kulturministeren er enig med mig i, at et spil, som er udviklet af danske kunstnere og et dansk firma, også burde være indsamlet og være en del af dansk kulturarv.

Jeg vil gerne spørge, om ministeren vil tage konkret initiativ til, at partierne bliver samlet til en drøftelse af, hvordan vi sikrer, at pligtafleveringsloven også fungerer på computerspilområdet. Jeg kan høre, at et bredt flertal af partier rent faktisk har det ønske, og mener, at der er et problem.

Kl. 10:29

Formanden:

Kulturministeren.

Kl. 10:29

Kulturministeren (Per Stig Møller):

Jamen nu har hr. Mogens Jensen jo igen misforstået det. De er jo omfattet, så hvorfor skulle jeg holde et møde for at konstatere, hvad der er en kendsgerning, nemlig at de er omfattet. Det, hr. Mogens Jensen vil, er at få udvidet det til spil, der udvikles med henblik på et ikkedansk publikum, et ikkedansk sproget publikum. Det er selvfølgelig en gråzone, kan man sige. Er danske kunstnere, som arbejder med henblik på udlandet, dansk kulturarv? Altså, det er jo så det spørgsmål, som hr. Mogens Jensen rejser.

Det svarer jo til, at danske forfattere, som også kan skrive i udlandet og udkomme i udlandet, skulle være afleveringspligtige til Det Kongelige Bibliotek. Så skal vi jo lige se på, hvor det fører hen, for der findes jo altså også danske forfattere, som skriver på fransk eller engelsk, og som aldrig udkommer i Danmark, men i udlandet; de er ikke omfattet af pligtaflevering.

Så hr. Mogens Jensen skal lige tænke over, hvor bredt han gør det. Det kan jo ikke kun være computerspil, der interesserer hr. Mogens Jensen. Det må også være hele den litterære produktion, og det vil sige, at hvis hr. Mogens Jensen vil have indført dette i forhold til computerspil, må han også indføre det i forhold til bøger. Det betyder, at vi så skal til at holde øje med, hvad danske forfattere skriver i udlandet på udenlandske sprog, som aldrig nogen sinde udkommer på dansk.

Det er altså dansk kulturarv, det drejer sig om. Men jeg ser meget gerne på det. De to af de tre eksempler, der blev nævnt, er altså forkerte. Af den grund, jeg har nævnt, er det tredje uden for pligtafleveringsloven i dag, og jeg synes ikke, at vi skal stå og sagsbehandle et enkelt computerspil her i Folketingssalen. Men derudover finder der jo også nethøstninger sted med henblik på i rimeligt omfang at bevare den del af kulturarven, der formidles via internettet – men det er et andet spørgsmål.

Så jeg drøfter det meget gerne. Der er givet alle svar til Folketinget, og der bliver givet flere svar til Folketinget. Og bliver det nødvendigt med et møde, så bliver der taget et møde.

Kl. 10:30

Formanden:

Tak til kulturministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Dette er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 113:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love. (Ændring af revisionsklausul).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 20.01.2011).

Kl. 10:31

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet som ordfører, er fru Karen Jespersen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:31

(Ordfører)

Karen Jespersen (V):

Forslaget handler om at udskyde en revisionsbestemmelse i 3 år, og det er der god fornuft i.

Det drejer sig om en lov, der blev vedtaget i 2007, som handler om mulighed for gruppessøgsmål. I de år, der er gået, siden loven blev vedtaget, er den kun blevet brugt i et tilfælde, og den er blevet brugt uden problemer. Derfor er det henstillingen, at vi udskyder revisionen i 3 år mere, så vi kan få nogle flere erfaringer at bygge på, og det synes jeg lyder fornuftigt, og jeg kan støtte forslaget.

Kl. 10:32

Formanden:

Tak til fru Karen Jespersen. Så er det fru Julie Skovsby som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Julie Skovsby (S):

Tak for det. Justitsministeren lægger med det fremlagte forslag op til en ændring af revisionsklausulen vedrørende gruppessøgsmål, der som procesform blev indført primo 2007 og trådte i kraft pr. 1. januar 2008. Ændringen vil medføre, at den nye procesform ikke revideres i folketingsåret 2010-11, men først i folketingsåret 2013-14.

Baggrunden for forslaget er ifølge ministeren, at der endnu ikke foreligger et fyldestgørende erfaringsgrundlag at foretage en evaluering og en revision af reglerne om gruppessøgsmål på, idet der ifølge Østre Landsret frem til i dag kun er blevet gennemført et gruppessøgsmål ved domstolene, den såkaldte bankTrelleborgsag. Dertil kommer, at Østre Landsret har oplyst, at man i forbindelse med bankTrelleborgsagen ikke er stødt på uhensigtsmæssigheder eller behov for forbedringer af den nuværende retstilstand.

Ved at udskyde revisionen er det forventeligt, at der på revisions-tidspunktet vil være gennemført flere gruppessøgsmål, og ikke mindst ved vi, at et vigtigt gruppessøgsmål – det, der omhandler tinglysnin-gen – er på vej, og revisionen vil således kunne bygge på et mere rimeligt og omfangsrigt erfaringsgrundlag.

Socialdemokraterne finder på den baggrund, at forslaget er rimeligt, og vi kan støtte forslaget.

Kl. 10:34

Formanden:

Tak til fru Julie Skovsby. Så er det fru Pia Adelsteen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:34

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

De to tidligere ordførere har flot fortalt, hvad det her går ud på. Det er simpelt hen en udskydelse af revisionspligten i forbindelse med

den ændring af loven, der blev foretaget vedrørende gruppessøgsmål. Man må jo, med baggrund i at der kun har været én sag, sige, at det giver god mening at udskyde revisionspligten, så man har lidt mere erfaring, før man ser på, om der skal ske ændringer. Så vi bakker hundrede procent op om det.

Kl. 10:34

Formanden:

Tak til fru Pia Adelsteen. Så er det SF's ordfører. Værsgo.

Kl. 10:34

(Ordfører)

Anne Baastrup (SF):

Da fru Karina Lorentzen Dehnhardt ikke kan være til stede, vil jeg på SF's vegne oplyse, at SF støtter forslaget.

Kl. 10:35

Formanden:

Tak. Så er det hr. Tom Behnke som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:35

Tom Behnke (KF):

Det Konservative Folkeparti kan naturligvis også støtte forslaget her. Det var helt fint, at vi fik sat en revisionsklausul ind. Det gjorde man jo, fordi der var nogle, der frygtede, at det her ville ende i fuldstændig kaotiske tilstande med læssevis af søgsmål og amerikanske tilstande, men der skete jo sådan set det modsatte: Der har været så få sager, at det er for tidligt at lave en revision, for man har ikke rigtig et grundlag at gøre det på. Og det er jo for så vidt positivt, fordi det viser, at der altså ikke er et behov for så mange gruppessøgsmål. Men muligheden er der, og den kører jo så videre. Nu bliver revisionen så udsat til 2013-14-samlingen, og det kan jo så være, at vi til den tid har et tilstrækkeligt grundlag, og så må vi lave en revision der, men det kan jo også være, at vi, når vi når dertil, fortsat er i den heldige situation, at der ikke har været behov for så mange gruppessøgsmål, og så må vi jo tage snakken til den tid.

Men på nuværende tidspunkt støtter vi naturligvis lovforslaget.

Kl. 10:35

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Og så er det hr. Manu Sareen.

Kl. 10:36

Manu Sareen (RV):

Det Radikale Venstre kan ligesom alle foregående talere bakke op om udskydelsen af revisionen af retsplejeloven vedrørende gruppessøgsmål til 2013-14, hvor det må forventes, at der er gennemført mange flere sager som gruppessøgsmål – det kan man måske ikke forvente, men det kan man håbe – og derfor må der selvfølgelig være et bedre grundlag for overvejelser om revision af reglerne for gruppessøgsmål. Det er selvfølgelig på alle måder logisk og specielt i lyset af, hvilket også alle har nævnt, at der stort set ikke er nogen erfaringer at trække på.

Så Det Radikale Venstre bakker som sagt op.

Kl. 10:36

Formanden:

Tak til hr. Manu Sareen. Så er det fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:36

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Også Enhedslisten støtter, at vi udskyder revisionsklausulen. Det er vældig fornuftigt at vente med at lave en revision af loven, til man

har nogle erfaringer at gøre det på baggrund af, og der er én sag ikke helt nok.

Kl. 10:37

Formanden:

Tak til fru Line Barfod. Så er det hr. Villum Christensen. Værsgo.

Kl. 10:37

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak. Liberal Alliance kan naturligvis støtte forslaget, da det, som det er nævnt et par gange, ikke giver mening at foretage ændringer på baggrund af erfaringer med en enkelt sag. I den kommende 3-års-periode er der til gengæld næppe tvivl om at domstolssystemet bliver en hel del klogere, da der desværre, kan man vel sige, kan forventes en hel del sager, fordi ikke mindst finanskrisen har betydet, at rigtig mange borgere kollektivt er blevet snydt og kan have stor fordel af denne mulighed – bl.a. imødeser rigtig mange på Vestsjælland udfaldet af sagen om bankTrelleborg, hvor hundredvis af trofaste opspare over natten mistede deres formue, fordi der i lukkede og sikkert røgfylde lokaler blev indgået studehandler mellem bankbestyrelser.

Vi støtter forslaget.

Kl. 10:38

Formanden:

Tak. Så er det justitsministeren.

Kl. 10:38

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den positive modtagelse af forslaget. Som det er blevet nævnt, lægger lovforslaget jo op til, at vi ændrer revisionsklausulen, således at den revision, der skulle ske af bestemmelserne i retsplejelovens kapitel 23 a om gruppessøgsmål, bliver udsat til folketingsåret 2013-14 frem for i den her samling. Baggrunden er, som sagt af flere, at det på nuværende tidspunkt er sådan, at der kun er gennemført et enkelt gruppessøgsmål, og det er jo en lidt begrænset erfaring at foretage en overvejelse på baggrund af.

I den proces, der har været, er mit indtryk, at bestemmelserne har fungeret godt og efter hensigten. Men efter min og regeringens opfattelse er det altså mest hensigtsmæssigt, at revisionen af loven bliver udskudt til et tidspunkt, hvor man må forvente, at der har været gennemført flere gruppessøgsmål, og hvor der derfor vil foreligge et bedre grundlag for overvejelserne om en eventuel indholdsmæssig revision af reglerne.

På baggrund af drøftelsen her, hvis man kan kalde det det, eller i hvert fald indlæggene fra ordførerne ser jeg frem til en velvillig behandling af lovforslaget i Retsudvalget, hvor jeg vil besvare de spørgsmål, der måtte være – selv om jeg her vurderer, at der nok ikke er så mange spørgsmål, men skulle der være nogle, vil jeg gerne besvare dem.

Kl. 10:39

Formanden:

Tak til justitsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om afstandsbaseeret hastighedskontrol på særligt udsatte landevejsstrækninger.

Af Anne Baastrup (SF) m.fl.

(Fremsættelse 14.12.2010).

Kl. 10:40

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Det er justitsministeren, der lægger for.

Kl. 10:40

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Efter dette beslutningsforslag bliver regeringen opfordret til at etablere afstandsbaseeret hastighedskontrol på nogle særligt udvalgte landevejsstrækninger, hvor vejen passerer gennem mindre bysamfund. Derfor ønsker forslagsstillerne, at man de steder opstiller afstandsbaseeret hastighedskontrol, også kaldet stræknings-ATK. Forslaget lægger endvidere op til, at de enkelte strækninger skal udpeges i et samspil med politiet efter nogle kriterier, som DTU Transport har anført i deres evalueringsrapport i september 2010 om automatisk hastighedskontrol.

Jeg vil gerne understrege her indledningsvis, at jeg klart tilslutter mig intentionen bag forslaget, der jo er at få nedbragt antallet af trafikulykker på vores landeveje og dermed også få reduceret antallet af trafikdræbte og tilskadekomne personer. Ligesom forslagsstillerne er jeg også, som jeg også flere gange tidligere har givet udtryk for, meget positivt indstillet over for, at vi indfører en landsdækkende ordning med stationær automatisk hastighedskontrol. Det vil være til gavn for trafikikkerheden, at bilisterne i højere grad overholder hastighedsgrænserne, og der kan også blive tale om mobil automatisk hastighedskontrol. Regeringen kan imidlertid ikke støtte, at der på nuværende tidspunkt sådan uden videre bliver truffet en beslutning om, hvilken type stationær automatisk hastighedskontrol der i givet fald skal indføres, eller hvor kontrollen nærmere bør opstilles.

Som det også fremgår af beslutningsforslaget, har DTU Transport i september 2010 jo offentliggjort en rapport om automatisk hastighedskontrol, og den rapport indeholder bl.a. en evaluering af det danske forsøg, der har været med stationær ATK, det såkaldte stærekasseforsøg, der jo forløb fra 2009 til 2010, og en vurdering af, hvilken trafikikkerhedsmæssig effekt man kan forvente at opnå, hvis man indfører sådan en landsdækkende ordning med stationær ATK.

En af de ting, der behandles i rapporten, er netop spørgsmålet om, hvilken type af stationær ATK man i givet fald skal vælge at indføre herhjemme. I den forbindelse har man studeret de udenlandske erfaringer på området, og ser man på andre lande, som bruger ATK, kan man se, at der særlig er to systemer, som er udbredt rundt omkring i dag. Det ene system er det såkaldte punkt-ATK, hvor man altså måler en bils hastighed, når den passerer et bestemt punkt på en vejstrækning. Det er den form for ATK, der ifølge rapporten foreligger flest erfaringer med i andre lande, og det var også punkt-ATK, som blev anvendt i det forsøg, der blev gennemført, det såkaldte stærekasseforsøg, med et meget positivt resultat i øvrigt.

Det andet system, det, som beslutningsforslaget omhandler, er et forholdsvis nyt system. Det kaldes stræknings-ATK. Der foreligger, jo netop fordi det er et forholdsvis nyt system, ifølge rapporten også kun relativt få udenlandske erfaringer med netop stræknings-ATK sammenlignet med de erfaringer, der er med punkt-ATK. Ved stræknings-ATK bliver bilen registreret, når den passerer et punkt i starten og i slutningen af den strækning, som man ønsker at kontrollere. På baggrund af de to registreringer kommer så en beregning frem, som er bilens gennemsnitshastighed på strækningen.

I rapporten fra DTU Transport bliver der peget på, at der både kan være fordele og ulemper ved begge systemer. De forholdsvis, som jeg sagde, sparsomme udenlandske erfaringer, der er med stræknings-ATK, tyder på, at den form for ATK giver sådan en mere jævn kørsel, idet man i højere grad undgår, at bilisterne sætter farten ned, meget ned, lige inden ATK-standeren for derefter at sætte farten op igen, efter at de har passeret standeren. Det er også det, man kalder kængurukørsel. Omvendt anføres det også i rapporten, at der er en række begrænsninger ved stræknings-ATK. Da der er tale om et system, der måler gennemsnitshastigheden mellem to punkter, ja, så vil bilister, der f.eks. holder en pause midt på strækningen, få målt en kunstigt lav gennemsnitshastighed. Er der tale om en strækning med mange afkørsler eller sideveje, vil en del bilister slet ikke blive målt, fordi de simpelt hen forlader strækningen inden slutmålingen. Derfor kan man jo godt forestille sig, at bilister, der faktisk har kørt for stærkt ved den første stander, bevidst vælger at holde en pause eller dreje fra et sted midt på strækningen for dermed at opnå en kunstigt lav gennemsnitshastighed ved målingen eller helt undgå at få målt deres gennemsnitshastighed, så de slipper for straf.

Kl. 10:45

Hertil kommer ifølge rapporten, at de fordele, som ses at kunne være ved en stræknings-ATK, nemlig at der køres med en mere jævn hastighed, i et vist omfang også kan opnås, ved at man over en længere strækning opsætter flere standere med punkt-ATK. Det er det, man i rapporten kalder serie-ATK. Og som det fremgår af rapporten, har man gode erfaringer med netop serie-ATK både i Sverige og i Finland.

Rapportens anbefaling er, at den generelle indførelse af stationær ATK på landsplan på nuværende tidspunkt bør ske ved at anvende serie-ATK og ikke stræknings-ATK. Samtidig anbefaler rapporten, at muligheden for anvendelsen af stræknings-ATK bliver tænkt ind i den tekniske udformning af standere og udstyr, så man i fremtiden også får mulighed for at lave nogle forsøg med stræknings-ATK. Som det gerne skulle være fremgået af denne måske lidt korte gennemgang af de forskellige ATK-systemer, er det ikke nogen helt simpel øvelse at beslutte, hvilken type ATK vi i givet fald skal have indført. Der er nødvendigvis heller ikke noget entydigt svar på, hvad der tjener formålet bedst på forskellige typer af landevejstrækninger, da meget jo kan afhænge af de konkrete vejforhold. Det er også baggrunden for, at Justitsministeriet i efteråret har anmodet Rigspolitiet om i samarbejde med Vejdirektoratet at udarbejde et oplæg til, hvordan en indførelse af en landsdækkende ordning med ATK-standere kan ske. Oplægget skal indeholde forslag til antallet af ATK-standere og til, hvilken type af ATK som skal anvendes, herunder om der er grundlag for at indføre forskellige typer ATK på forskellige strækninger. Jeg mener ikke, at det på forhånd kan udelukkes, at der kan være fordele ved at anvende forskellige former for ATK, alt efter hvilken type vejstrækning vi taler om.

Så skal jeg da lige i øvrigt minde om, at økonomien jo udgør et ganske væsentligt aspekt i den her sag. Opsætning af ATK-standere over hele landet vil indebære en meget betydelig økonomisk investering. Det handler jo ikke kun om engangsudgifterne til opsætning af stærekasserne, men nok så meget også udgifterne til den løbende administration og vedligeholdelse. Derfor er det også vigtigt, at en fremtidig beslutning om anvendelse af ATK-standere bliver truffet på et så sagligt og ordentligt oplyst et grundlag som muligt, hvor vi får mest mulig trafikikkerhed for pengene. Det er bl.a. det, som oplægget fra Rigspolitiet og Vejdirektoratet skal hjælpe med til at sikre. Jeg forventer at modtage oplægget i meget nær fremtid, og med det i hånden er jeg sikker på, at vi i regeringen vil stå med et langt bedre grundlag for at træffe en overordnet beslutning om den videre proces med indførelse af ATK end det, vi har i dag.

Så afslutningsvis vil jeg godt gentage, at jeg fuldt ud kan tilslutte mig intentionen i forslaget om at få nedbragt antallet af trafikulykker

på vores landeveje, og jeg går derfor også til sagen med et åbent sind og med en positiv indstilling over for at indføre stationær ATK i hele landet. Men det vil altså efter regeringens opfattelse være forkert på nuværende tidspunkt at begynde at lægge sig fast på bestemte typer af ATK. Og af de grunde, som jeg har gennemgået her, kan regeringen altså ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 10:49

Formanden:

Tak til justitsministeren. Vi går til ordførerrækken, og den første ordfører er hr. Karsten Nonbo fra Venstre.

Kl. 10:49

(Ordfører)

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil godt takke SF for at have taget debatten op, og jeg vil især takke for timingen af debatten, for det giver os en kærkommen lejlighed til at debattere ATK nu her, hvor ministeren inden længe får den her rapport, og hvor vi skal arbejde med den.

Jeg skal så spørge: Hvorfor vælge det fjerdebedste, som SF foreslår, når der er tre ting, der egentlig kunne være bedre? De to har ministeren nævnt, nemlig serie-ATK og enkeltvis ATK, og jeg blev rigtig glad, da jeg hørte ministeren også periferisk nævne det allerbedste, nemlig en mobil ATK, frem for en, der står helt fast og bliver stående. Jeg tror, at bor man på Sjælland, ved man, at der står en lige syd for Kalundborg. Altså, der bliver næsten lavet busture hen til, hvor de står, så meget ved folk om, hvor de står, og derfor gør de ikke den store gavn, som de kunne gøre. Så jeg synes, det er helt fint, at man laver dem mobile.

Forskellen er jo, at når de er mobile, kan man også indføre det, som justitsministeren taler om, en form for serie-ATK, for så kan man bare tage tre mobile ATK-standere og flytte dem hen på den samme vej samtidig. Jeg er helt enig med justitsministeren i, at der ved stræknings-ATK er de problemer, som blev nævnt af justitsministeren, nemlig at man kan køre stærkt på nogle dele af strækningen og langsomt på andre dele af strækningen.

Det, jeg hellere vil, er, at man finder tophastigheden, som folk kører med på den strækning, for det er jo tophastigheden, der er farlig. Det er tophastigheden, der mange gange giver ulykken, hvis det er hastigheden, der er skyld i ulykken. Derfor er det vigtigt, at man får sat en ATK-stander lige der, hvor der er størst risiko, og derfor er det netop meget vigtigt, at det eventuelt bliver ved en skole, eller at det eventuelt bliver et andet sted, hvor risikoen er størst.

Der er også en anden fordel ved den mobile. Når der er kørt længe nok på en strækning, hvor alle ved at der står en ATK-stander, hvis det er en fast, jamen så er der ikke nogen grund til at have den der mere, for nu kører folk pænt, og så kan man flytte den og sætte den et sted, hvor folk ikke kører pænt, indtil de får lært at køre pænt der.

Her tænker jeg navnlig på vejarbejdere. Vi har meget vejarbejde, regeringen har lavet en flot vejudbygningsplan, og det giver meget vejarbejde, og derfor vil vi mange gange have problemet ved motorvejsudvidelser, hvor det går ud over vejarbejderne. De kan dårligt færdes der, fordi folk kører og sms'er og snakker i mobiltelefon og har deres koncentration alle andre steder end dér, hvor vejskiltene står – et vejskilt kan være sat op fra i går og til i dag. Det skærper altså meget opmærksomheden, når der står sådan nogle ATK-standere, og de hjælper vejarbejderne.

Vi havde desværre her inden jul en meget, meget ulykkelig ulykke langs et vejarbejde på motorvejen ved Ringsted, hvor en ung mand, Anders, simpelt hen fik kørt det ene ben af. En anden medarbejder blev så psykisk skadet, at arbejdsgiveren, Søren K. Hansen, ikke forventer, at han kommer tilbage i arbejde.

Vi skal hjælpe vores vejarbejdere. Det er os, der sender dem ud for at lave vores veje, og derfor er det vigtigt, at vi får nogle mobile

ATK-standere der, hvor de kan gøre gavn, og hvorfra de kan fjernes, når de ikke gør gavn, frem for at vi har dem stående, som vi har i dag. Jeg var meget glad for, at justitsministeren også nævnte det i sin tale.

Så vi kan ikke støtte forslaget, men vi kan godt støtte, dels at vi får lavet nogle hastighedsgrænser, der er fornuftige, således at folk ikke overtræder dem, dels at dem, der så overtræder de fornuftige hastighedsgrænser, til gengæld også skal bøde for det.

Kl. 10:53

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Anne Baastrup.

Kl. 10:53

Anne Baastrup (SF):

Jeg kan bare ikke forstå, at hr. Karsten Nonbo slet ikke kommer ind på det særlige, som jeg lægger vægt på, nemlig den landsby, der ligger langs en vej. Det er de mennesker, der bor i den landsby, jeg med dette beslutningsforslag ønsker at prioritere. Vi kan godt udvide afstandshastighedskontrollen til også at omfatte de steder, hvor der er vejarbejde, for min skyld ingen alarm, men det er jo ikke landsbyerne, hr. Karsten Nonbo forholder sig til.

Hvordan kan de mennesker, der bor i den her landsby, være sikre på, at deres børn frit kan gå over vejen uden at blive kørt ned af en, der kører 30 km/t. for hurtigt?

Kl. 10:53

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:53

Karsten Nonbo (V):

Jo, men det er jo lige netop det, jeg forholder mig til. Jeg kommer endda med et bedre forslag end det, fru Anne Baastrup kommer med her, for i stedet for at have en strækningskontrol, hvor man i gennemsnit kører 30 km/t. for stærkt, vil jeg hellere have en punktkontrol, der står lige der, hvor man kører 70 km/t. for stærkt. For hvis man kører gennemsnitligt 30 km/t. for stærkt, kører man måske kun 10 km/t. for stærkt nogle steder, men det er jo lige der, hvor man kører 70 km/t. for stærkt, at faren er størst, og derfor skal den lige netop stå der i landsbyen, hvor det er farligst på den strækning.

Hvis der er to steder, hvor det er farligst, vil jeg sige til fru Anne Baastrup, kan man jo sætte to mobile størekasser op. Og man kan flytte dem i forhold til i går, i forhold til sidste uge, således at det ikke bliver den her søvnige rutine, hvor folk vænner sig til, at det skal tage 5 minutter at køre igennem fra sydgrænsen af byen til nordgrænsen af byen, uanset hvilken hastighed de kører med, men at man i stedet for har noget, der virker der, hvor det virkelig er aktuelt. Så jeg tager i høj grad hensyn til det, fru Anne Baastrup siger.

Kl. 10:55

Formanden:

Fru Anne Baastrup.

Kl. 10:55

Anne Baastrup (SF):

Nu har jeg hørt, at hr. Nonbo i en kommentar til det her forslag også har sagt, at den danske befolkning er lidt drilsk, at man går ned i fart i den ene ende, og så giver man den rigtig gas i den sidste ende. Er det den måde, hr. Karsten Nonbo ser på bilisterne på?

Det, jeg interesserer mig for, er de mennesker, der bor i denne landsby, og det, at man ved ny teknologi kan få nedsat den hastighed. Det er måske 300 m, det drejer sig om. Det er menneskers liv, jeg snakker om, det er menneskers ønske om, at deres børn skal leve et trygt liv, det er det, jeg snakker om. Hvis det er sådan, at vi skal

bruge en masse energi på hele tiden at sætte mobile hastighedskontrolstandere op, så ved hr. Karsten Nonbo godt, og det ved jeg, at politiets ressourcer altid er begrænsede, og så får de det ikke lige gjort.

Kl. 10:56

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:56

Karsten Nonbo (V):

Jamen jeg er i allerhøjeste grad på linje med fru Anne Baastrup i intentionerne om, hvad vi skal. Jeg har bare en bedre måde at gøre det på, og jeg mener ikke, det kan være så frygteligt, at jeg har noget, der er bedre. For der sker jo lige nøjagtig det, at når man sætter en fast distancekontrol op, skal man ud at måle distancen, og man skal banke det her – og det er med betonfundament – ned i begge ender i byen, og så står det der for tid og evighed. Det er der, fejlen ligger.

Vi skal have noget, der er aktuelt, noget, som man kan sige måske ikke så nemt lige kan regnes ud af folk, altså om det er der eller det ikke er der. Så der er helt klart fordele ved at have en mobil kontrol frem for at bruge de mange penge på noget, der bliver stående der altid. Det kan være, man i mellemtiden i den der by, der er så farlig, laver en omfartsvej, og så er det jo dumt at have ofret en halv million kroner på sådan en, der står inde i byen, når det kun er folk derinde, der ved, at der er børn i byen.

Kl. 10:57

Formanden:

Tak til hr. Karsten Nonbo. Der er ikke yderligere bemærkninger. Så er det fru Vibeke Grave som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 10:57

(Ordfører)**Vibeke Grave (S):**

Beslutningsforslaget fra SF om indførelse af afstandsbaseret hastighedskontrol peger på en ny metode til at fortsætte den positive udvikling, vi har haft i de seneste år i form af nedsættelse af antallet af trafikulykker og trafikdræbte. 2010 blev nemlig det år, hvor færrest trafikanter blev dræbt i trafikken. Antallet af trafikdræbte har ikke været lavere siden 1920'erne og er et fald i forhold til 2009 på 13,2 pct. Også antallet af tilskadekomne er faldet med mere end 17 pct. fra året før.

Denne positive udvikling har flere årsager. Nedsat fart hos bilisterne er en af dem. Det bekræfter formanden for Havarikommissionen for vejtrafikulykker, Sven Krarup Nielsen, i forbindelse med offentliggørelse af ulykkestallene.

Socialdemokraterne har gennem alle årene arbejdet positivt i Færdselssikkerhedskommissionen for at finde og udvikle metoder til at få nedbragt antallet af trafikulykker. Det har vi gjort ud fra den holdning, at én trafikulykke er en for meget.

Vi ved, at hver tredje trafikulykke sker på landevejene. Derfor er det også på landevejene, at der skal sættes ind for at nedbringe ulykkestallet yderligere. Vi er derfor enige med SF i, at der skal laves tiltag, så der sker en fortsat reduktion af farten på de landevejstrækninger, hvor der er mange svage trafikanter og mange uheld. Men vi skal også have lavet yderligere tiltag i byerne, hvor svage trafikanter færdes. Også her sker i dag for mange ulykker.

Socialdemokraterne mener fortsat, at vi til stadighed skal gå nye veje og finde nye metoder til at nedbringe antallet af trafikdræbte, og derfor har vi også haft den holdning til automatisk trafikkontrol, da det blev diskuteret tidligere i Danmark, at vi med en fornuftig skiltning som i Norge kunne have indført det på et tidligere tidspunkt. Man valgte dog at lave en forsøgsordning, som nu er gennemført, og det er nu viden fra disse forsøg, som skal bringe os videre i kampen for at nedbringe antallet af ulykker i trafikken. Derfor synes vi ikke,

at man skal tage et af tiltagene ud på nuværende tidspunkt og behandle det særskilt, sådan som der lægges op til i SF's beslutningsforslag.

I SF's beslutningsforslag foreslås nemlig, at regeringen går i gang med at etablere det, der hedder en stræknings-ATK, en forholdsvis ny metode til at beregne bilisternes hastighed over en længere strækning på. Den metode er endnu så ny, at man i DTU's nylige rapport konkluderer, at man ikke kan trække på internationale erfaringer, idet de er for få. Og metoden blev heller ikke anvendt i forbindelse med danske ATK-forsøg.

I DTU-rapporten om forsøget konkluderes det samtidig, at Danmark bør starte med at opsætte punkt-ATK-standere, hvis man politisk kan blive enige om at indføre en landsdækkende automatisk trafikkontrol. Men rapporten siger samtidig, at man, hvis det kan lade sig gøre, bør tænke på muligheden for en stræknings-ATK i forbindelse med de standere, der sættes op. Man gør samtidig opmærksom på, at man ikke med denne rapport kan konkludere på den økonomiske gevinst af tiltaget.

Justitsministeren har efterfølgende anmodet Rigspolitiet om et oplæg til indførelse af automatisk trafikkontrol på baggrund af DTU's rapport. De skal i samarbejde med Vejdirektoratet komme med forslag til, hvordan man indfører en landsdækkende ATK-ordning, og hvordan den skal ske, og de skal vurdere antallet af ATK-standere, og hvilke typer der skal være.

Socialdemokraterne er som sagt positive over for indførelsen af automatisk trafikkontrol i Danmark, men mener samtidig, at en egentlig stillingtagen til, hvilke løsninger der skal anvendes, bør afvente det oplæg, som Justitsministeriet har bedt om hos Rigspolitiet.

Kl. 11:00

Formanden:

Tak til fru Vibeke Grave. Så er det hr. Kim Christiansen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:01

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Det er jo svært at bibringe debatten noget nyt. Jeg vil da starte med at være positiv over for intentionerne fra forslagsstilleren om at bedre trafikikkerheden. Det er vi vel alle sammen interesseret i. Jo færre dræbte og tilskadekomne, vi kan have på vores veje, jo bedre.

Der er ingen tvivl om, at automatisk trafikkontrol under en eller anden form er en mulighed. Vi har nogle meget gode rapporter og nogle meget gode erfaringer med den forsøgsordning, der har været kørt, med stærekasser. Der er ingen tvivl om, at det har en god effekt på trafikikkerheden. Om det så er bedre at lave strækningsbaseret kontrol, kan jeg så være lidt tvivlende over for. Det får vi forhåbentlig nogle bud på i den førnævnte rapport, der kommer. Politiet og Vejdirektoratet er ved at kigge på forholdene.

Jeg ser også mange problemer med den strækningsbaserede ATK, for der er meget få steder, som jeg ser det i hvert fald, hvor det vil kunne anvendes, fordi der ikke må være ind- og udkørsler osv. osv. Jeg tror meget mere på, at man får etableret det her stationære ATK, som vi har gode erfaringer med. Og nu taler man så meget om det grå guld. Så i stedet for at sende folk på en tidlig efterløn, kunne man måske sende nogle af de her dygtige mennesker ud at lave noget mobil fartkontrol, som vi jo ser rundtomkring på vejene, og som er fantastisk effektiv, fordi der ikke er skiltet med det. Hvis det bliver brugt fornuftigt, er det jo nok noget af det, der har den allerallerstørste effekt med hensyn til at bibringe noget til trafikikkerheden.

Så vi er positive over for intentionerne, men vi vil ikke i sidste ende kunne støtte forslaget. Vi vil gerne afvente og se den rapport, der kommer, og så vil vi tage stilling ud fra det. Jeg skal ikke stå her og udelukke hverken det ene eller det andet, men som forslaget ligger her, kan vi ikke støtte det.

Kl. 11:03

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning, og det er hr. Nonbo, selv om der står fru Eva Kjer Hansen her på min skærm. Det ser mærkeligt ud. Ja, man kan have skiftet navn, men det er vel ikke sket, så jeg går ud fra, at det er hr. Nonbo, der beder om ordet for en kort bemærkning.

Kl. 11:03

Karsten Nonbo (V):

Det er korrekt. Undskyld. Ja, det er jo det her med, at man er hurtig på tasterne, og det bør man ikke være i den her sag.

Jeg vil lige rette en misforståelse, jeg tror der er hos hr. Kim Christiansen. Det, jeg mente med mobile stærekasser, er ikke, at vi skal tilbage til, at vi beskæftiger en pensioneret politimand, der sidder i en bil. Det, jeg mener med en mobil stærekasse, er sådan set bare, at den stationære, som vi har i dag, kommer på hjul, så den bliver flytbar. Det er altså en ubemandet mobil stærekasse, der står på samme måde som en fast. Den har bare ikke fast grund under fødderne. Den kan flyttes, så den kan flyttes rundt mellem vejarbejder osv. Der er tale om noget, vi kører et forsøg med i øjeblikket, men den skal bare ikke stå på en stander, der er gravet ned i jorden, med et betonfundament under. Den skal stå, så man efter 14 dage kan flytte den et andet sted hen og efter en måned flytte den et tredje sted hen. Så det er ikke noget med, at vi skal have beskæftiget pensionerede politifolk. Det siger jeg bare for at rette den misforståelse.

Kl. 11:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:04

Kim Christiansen (DF):

Jeg vil så også vælge at svare hr. Karsten Nonbo.

Det er såmænd ikke, fordi jeg har misforstået det, men så kan vi jo sige, at en stationær altid er mobil, hvis bare der er hjul under, og det må den da gerne være for min skyld. Jeg er da lidt ked af, hvis hr. Karsten Nonbo ikke ønsker at få nogle af de her dygtige politifolk, vi har til at gå rundt, til at gøre et fornuftigt og godt samfundstjenligt arbejde, for det synes jeg jo det er at gå rundt og lave de her fartkontroller. Så jeg vil sige til hr. Karsten Nonbo, at jeg ikke håber, at det ene udelukker det andet.

Kl. 11:04

Formanden:

Tak til hr. Kim Christiansen. Så er det hr. Tom Behnke som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:04

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Der findes mange forskellige modeller, kan jeg høre, og det ved jeg i øvrigt også, for ud over at de såkaldt stationære kan gøres mobile, så har man allerede i dag mobile, nemlig i form af de biler, der kører rundt, og som holder i vejkanten. De kan sådan set holde der i 10 minutter eller 1 time eller i flere dage for den sags skyld, og der bruger man netop rigtig mange af de politifolk, som er kommet godt op i årene, og som har lyst til at sidde der og betjene apparaterne i de pågældende køretøjer. Så vi har allerede i dag de her mobile, men jeg er enig med hr. Nonbo i, at det også kunne være hensigtsmæssigt, at nogle af de stationære standere kunne laves sådan, at man kunne flytte dem. På en eller anden teknisk måde må det jo kunne lade sig gøre.

Men hvis vi skal starte fra en ende af, synes jeg, at vi skal starte med at glæde os over, at der sidste år var under 300 trafikdræbte. Det er noget af en rekord, specielt hvis jeg tænker tilbage på den gang omkring 1980, hvor jeg begyndte at interessere mig lidt for trafik. Da var der over 1.200, der blev slået ihjel i trafikken hvert år. En kæmpe indsats, en målrettet indsats for at få bragt antallet af dræbte og hårdt kvæstede ned har virkelig virket, og sidste år kom vi altså under 300. Vi skal længere ned, vi skal blive ved med at kæmpe for at komme længere ned, men jeg synes lige, det er værd at nævne her i dag, at den indsats, der er gjort for trafikikkerheden, faktisk været en succes.

Man har også haft stor succes med den forsøgsordning, der har været, med stationær trafikkontrol med stærekasser, der står ude i vejkanten ti forskellige steder på Sjælland. Det har været en meget stor succes. Man har kunnet se, hvordan farten er blevet bragt ned. Ikke kun der, hvor standeren står, men i det hele taget på de vejstrækninger falder farten, og det er positivt og godt. For der er ingen tvivl om, at når det går galt, gør fart ondt meget værre – nogle gange rigtig meget værre. Så vi skal have bragt farten ned.

Vi kan se, at der er fuldstændig parallelitet mellem den gennemsnitlige hastighed og antallet af trafikdræbte, så det er farten, der skal bringes ned. Så det har været en succes, og man har evalueret det. Nu er man så i gang med at finde ud af, hvordan vi breder det her ud til resten af Danmark, og der skal laves en plan for det. Inden man kaster sådan noget i udbud, er det jo også rart at vide, hvilke typer af automatisk trafikkontrol der skal være over hele landet. Det er man så ved at afdække i øjeblikket.

Jeg vil så sige, at vi i De Konservative ikke er tilhængere af den strækningsbaserede hastighedskontrol. Vi har flere grunde til at synes, at det er en dårlig måde at gøre det på. Vi vil hellere have den stationære, altså den punktvis kontrol, og så kan det godt være, at man på en strækning skal have to, tre eller fire standere stående, sådan at det ikke kun er lige der, hvor standeren står, at farten kommer ned, men at man måske også har flere i forlængelse af hinanden.

Der er to problemer med strækningskontrollen. Det ene er, at det vil være muligt for trafikanterne at omgå kontrollen, ved at man undervejs på strækningen på nogle tidspunkter kører meget, meget stærkt og på andre tidspunkter kører meget langsomt eller måske endda holder en pause. Derved vil gennemsnittet jo se pænt ud, men der, hvor man kører for stærkt, er jo der, det er galt, og det er det, vi skal undgå. Den strækningsbaserede hastighedskontrol har været prøvet i bl.a. Frankrig, hvor man opdagede, at det, de unge mennesker med de store maskiner gjorde på motorvejene, var, at den fik alt det, den kunne trække hen til en rasteplads, og så kørte man ind, og så sad man og drak kaffe en halv times tid, og så kørte man ned til kontrolpunktet, og så var der ingen problemer. Men det ændrer jo ikke på, at der stadig væk bliver kørt for stærkt.

Det andet problem – og det synes jeg måske er mere ideologisk præget – er, at forudsætningen for, at man kan lave strækningsbaseret hastighedskontrol, er, at man registrerer samtlige trafikanter, der kører på strækningen, og de af dem, der så kører for stærkt, får tilsendt et bødeforelæg. Men alle, som har kørt der, bliver registreret, også fuldstændig lovlydige borgere. Der har vi som konservative den holdning, at man ikke skal have mere overvågning eller registrering end højst nødvendigt, og det her er unødvendigt, det er overflødig. Vi kan løse opgaven uden at skulle lave et overvågningssamfund, hvor man registrerer samtlige trafikanter, der kører på strækningen. Derfor er vi imod det her. Det skal kun være dem, der overtræder lovgivningen, som vi registrerer. Det er dem, vi er efter, det er ikke de lovlydige borgere.

Så af de grunde kan vi fra konservativ side ikke støtte beslutningsforslaget, men ser i øvrigt frem til, at vi får udbredt den automatiske trafikkontrol til hele landet.

Kl. 11:09

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det hr. Manu Sareen.

Kl. 11:09

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Tak for det. Den radikale ordfører kan desværre ikke være til stede i dag, og derfor skal jeg på vegne af Det Radikale Venstre fortælle, at vi er positivt indstillede over for beslutningsforslaget.

Fart dræber. Det har vi også lige hørt fra den foregående ordfører, og det er fuldstændig korrekt, at det helt klart er en af de allerstørste syndere i forbindelse med trafikdræbte. Derfor bør Folketinget også til stadighed overveje, hvorledes man hensigtsmæssigt kan sikre overholdelse af hastighedsbestemmelserne. Afstandsbaseeret hastighedsmåling kan på udvalgte strækninger være et godt bud, der kan gennemføres inden for rammerne af den økonomi, der er til rådighed. Derfor går Det Radikale Venstre konstruktivt ind i udvalgsarbejdet herom.

Kl. 11:10

Formanden:

Tak til hr. Manu Sareen. Så er det fru Anne Baastrup som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 11:10

(Ordfører for forslagsstillerne)

Anne Baastrup (SF):

Jeg takker for debatten. Jeg synes faktisk, at den har været vigtig, og at folk har taget det seriøst, at fart dræber.

Noget af det, man ikke rigtig har været så meget inde på, er de mennesker, der bor i den landsby, og som udsættes for, at folk kører for hurtigt. Jeg er selvfølgelig indstillet på at følge op på hr. Karsten Nonbos løfte om, at vi skal have nogle flere mobile ATK'er i rækker i f.eks. landsbyerne, for jeg tror, at det vil øge forældres lyst til at blive boende i en landsby, hvis de kan være sikre på, at den trafik, der er lige ude foran hoveddøren, ikke kører for hurtigt. Jeg tror, at et af de meget store problemer, når man bosætter sig i en landsby, er angsten for, at børnene bliver slået ihjel.

Når det så er sagt, har jeg altså tænkt mig at blive ved med at presse den nuværende justitsminister – det er han muligvis kun i de næste par måneder – til at holde fast i, at dette er en fælles beslutning i Folketinget, der går på, at nu skal vi altså udnytte ny teknologi, og vi skal sikre, at ny teknologi er med til at få antallet af dræbte og antallet af trafikuheld ned, for det kan lade sig gøre.

En af grundene til, at jeg er optaget af afstandshastighedskontrol i bynære områder, er den historie, som jeg hørte om en far, som kørte med sin 19-årige datter. Han satte farten ned, fordi der var en hastighedskontrol, og så sagde datteren: Hvorfor kører du ikke bare over i den anden side, så kommer du uden om den? Det er nogle af de historier, der gør, at jeg måske er lidt usikker på, om folks evne og vilje til rent faktisk at sætte farten ned også er til stede. Mobile ATK'er vil muligvis kunne afhjælpe det problem.

Jeg har talt varmt for, at vi får sat farten ned i landsbyerne, og det håber jeg også at de andre partier er enige i at vi skal gøre på en eller andet måde – om det så bliver med de mobile ATK'er – men vi skal også have ordnet det forfærdelige problem, at mennesker, der arbejder på vejene, bliver slået ihjel. Derfor kunne jeg forestille mig at udvide det her beslutningsforslag gennem nogle ændringsforslag, så vi også laver afstandshastighedskontrol der, hvor der er vejarbejde. Men set i lyset af, at det hele så bliver stemt ned, gør jeg det ikke. Jeg lader det ikke komme til afstemning. Men jeg vil til enhver tid holde den siddende justitsminister og de øvrige trafikordførere fast

på, at det skal gennemføres. Jeg har fået accept fra De Radikale af, at vores forslag er godt. Jeg ved, at også Enhedslisten støtter det.

Jeg synes så, at vi i det fremtidige arbejde skal gå den anden vej og sikre, at der ikke af administrative eller økonomiske grunde, som justitsministeren sagde, alligevel ikke sker noget som helst. Så vil jeg bare minde om, at i Frankrig har de jo forskellige typer af ATK'er, og i Frankrig har de færre ansatte til at ordne det, og Frankrig er et land, der udskriver betydelig flere bøder end Danmark. Så det er ikke administrationen, der skal forhindre os i at få det digitaliseret. Vi ved også, at relativt kort tid efter, at ATK'erne er sat op, vil man på baggrund af bødeindtægter, sparede sundhedsudgifter og færre dødsfald få pengene tjent ind.

Derfor holder jeg os alle sammen fast på, at dette er et vigtigt trafikpolitisk tema, og jeg satser på, at vi inden for et par måneder får ministerens forslag, og så kan vi rulle det hele ud til sommer. Tak for debatten.

Kl. 11:14

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning, og den er fra hr. Karsten Nonbo.

Kl. 11:14

Karsten Nonbo (V):

Ja, så er jeg vist sat på plads af formanden – jeg er i hvert fald på rette plads her, hvor jeg spørger fra denne gang!

Fru Anne Baastrup siger, at hun vil forfølge justitsministeren i i hvert fald de næste par måneder. Jeg vil gå så vidt som til at sige, at jeg vil forfølge ham de næste 3-4 år, indtil han har gennemført det her, for det er nødvendigt, og jeg var glad for den åbning, der kom fra justitsministerens side. Fru Anne Baastrup er ved at lave den samme fejl, hvis fru Anne Baastrup også vil have strækningskontrol der, hvor der er vejarbejde, for det gælder altså om, at det er der, hvor vejarbejderne går.

Altså, når man laver hastighedsnedsættelser der, hvor der er vejarbejde, starter man – og det er meget fornuftigt – i god tid med at nedskilte hastigheden, og derfor er folk et stykke tid om at komme ned i hastighed. Jeg vil hellere have, at der står en måler lige der, hvor vejarbejderne går, der, hvor bilisterne er farlige, frem for at de bliver målt over en strækning, hvor der ikke er vejarbejde.

Så jeg vil bede fru Anne Baastrup om at lade være med at lave den samme fejl at komme med et forslag om strækningskontrol også ved vejarbejde. Det er nødvendigt, at det er der, hvor vejarbejderne er, og så er der den fordel, ved at den er ubemandet, at den kan stå der om natten, for om natten arbejder vejarbejdere også.

Kl. 11:16

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:16

Anne Baastrup (SF):

Budskabet er modtaget og forstået, men jeg har jo også afsluttet med at sige, at jeg ikke sender den her til afstemning.

Men jeg kan holde hr. Karsten Nonbo fast på, at vi skal have hastighedskontrol ved vejarbejde på en sådan måde, at folk bones, hvis de ikke kan respektere folks liv. De reparerer vores veje, og så skal de også have lov til at overleve. Det, der sker i dag, er fuldstændig vanvittigt.

Kl. 11:16

Formanden:

Hr. Nonbo.

Kl. 11:16

Karsten Nonbo (V):

Jamen jeg er fuldkommen enig med fru Anne Baastrup. Jeg vil bare bone dem for den højeste hastighed, de har, og ikke for en gennemsnitshastighed, og det er den højeste hastighed, de har der, hvor vejarbejderne arbejder, som jeg vil bone dem for. Så vi er jo sådan set helt enige på det her område. Fru Anne Baastrup er måske bare ikke så slem, som jeg er, for jeg vil virkelig have, at vi hjælper vejarbejderne.

Kl. 11:16

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:16

Anne Baastrup (SF):

Budskabet er modtaget og forstået.

Kl. 11:16

Formanden:

Tak til fru Anne Baastrup.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Trafikudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det synes ikke at være tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 58: Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en arbejdsgruppe til revidering af Retslægerådet.

Af Karen Hækkerup (S) m.fl.
(Fremsættelse 13.01.2011).

Kl. 11:17

Forhandling**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er justitsministeren.

Kl. 11:17

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Dette beslutningsforslag går ud på at pålægge regeringen i indeværende folketingssamling at nedsætte en hurtigarbejdende og bredt sammensat arbejdsgruppe, som skal udrede, hvorvidt Retslægerådet fungerer optimalt og om rådets status i retssystemet er hensigtsmæssig. Det understreges i beslutningsforslaget, at det ikke er Retsplejerådets faglige ekspertise eller arbejde, men derimod sammenspillet mellem retsvæsenet og rådet, som der sættes spørgsmålstejn ved, og det gælder navnlig i sager – forstår jeg – om personskader.

Inden jeg gennemgår de kritikpunkter om Retslægerådet og regelgrundlaget for både rådets og domstolens arbejde, som man er bekymret for, vil jeg gerne gøre opmærksom på, at patientforeningen PTU, der står for Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede, i oktober 2009 rettede en henvendelse til Justitsministeriet med en række forslag, som i meget vidt omfang, må man sige, svarer til det, der er anført i beslutningsforslaget.

Det har min forgænger i embedet orienteret Retsudvalget om den 2. november 2009 ved besvarelse af udvalgets spørgsmål nr. 30 i alm. del. Det er også anført i den besvarelse, at Retsudvalget vil blive orienteret, når ministeriet har overvejet forslagene nærmere. Henvendelsen fra PTU har i løbet af 2010 været drøftet flere gange på møder mellem PTU, Retslægerådet og Justitsministeriet. På det afsluttende møde den 30. november 2010 opnåede man enighed om, at der hermed har været gennemført en meget konstruktiv dialog, og i den forbindelse gennemført og igangsat en række initiativer. Retsudvalget er blevet orienteret om resultatet af dialogen den 28. januar i år. Som det fremgår af orienteringen, finder Justitsministeriet, at der allerede er taget de initiativer, som henvendelsen fra PTU kan give anledning til.

Men jeg vil nu gennemgå de enkelte punkter i beslutningsforslaget og redegøre for baggrunden for min holdning til forslaget.

Jeg vil indlede med at gøre det klart, at Retslægerådet ikke interverener i sager om personskaade, sådan som der står i beslutningsforslaget. Rådet svarer på det, de bliver spurgt om, og går ikke ind i sager af egen drift. Det anføres i beslutningsforslaget, at det er svært for borgerne at gennemskue, hvordan Retslægerådet når frem til afgørelserne, og at det især er betænkeligt, at rådet alene vurderer sagen ud fra de lægelige akter og ikke undersøger den pågældende skadelidte.

Jeg vil gerne lige starte med at slå fast, at Retslægerådet jo ikke træffer afgørelser, men derimod afgiver nogle lægevidenskabelige skøn til offentlige myndigheder, som derefter træffer en afgørelse. Retslægerådets opgaver i sager om personskaade er at foretage et skøn på grundlag af de lægelige oplysninger, der findes i sagen, f.eks. journaler og lægeerklæringer. Hvis sagen eksempelvis er en retssag mellem en skadelidt og et forsikringselskab, er det som udgangspunkt op til parterne ud fra det almindelige forhandlingsprincip, som gælder i civile retssager, at afgøre, på hvilket grundlag Retslægerådet skal udtale sig. Hvis materialet ikke er fyldestgørende nok til at kunne vurdere sagen, kan rådet henstille, at der bliver indhentet yderligere oplysninger. Rådet tilkendegiver samtidig, hvordan oplysningerne mest hensigtsmæssigt kan indhentes, og i den forbindelse kan rådet i princippet foreslå, at den person, som sagen drejer sig om, undersøges af et eller flere af rådets medlemmer eller sagkyndige, men i personskaadesager henstiller rådet som altovervejende hovedregel, at der tilvejebringes oplysninger på anden vis, f.eks. ved at man indhenter nogle speciallægeerklæringer.

Forslagsstillerne anfører så, at det er bekymrende, at ikke alle facetter af en sag bliver belyst, når skadelidte bliver nægtet at føre lægefaglige vidner, og når Retslægerådets udtalelser typisk er tillagt større bevisværdi end erklæringer fra speciallæger. Det kan jo umiddelbart godt lyde tillokkende, at hver part sådan i videre omfang skal have adgang til at føre den læge, som man ønsker som sagkyndigt vidne. Men der skal man jo altså huske på, at det særlige ved Retslægerådet er dets uvildighed, og den uvildighed skal vi værne om.

Kl. 11:22

Konsekvensen af sådan i videre omfang at åbne op for den slags vidneførsel vil i praksis være, at hver part i en sag stiller med sit eget hold af speciallæger, som altså støtter partens synspunkter. Det er det, man i amerikansk ret kalder the battle of experts. Størrelsen af det lægehold og antallet af stjerner på den enkelte læges skuldre vil så afhænge af, hvad den pågældende part har råd til at betale. Hertil kommer, at man risikerer, at en læge, der er valgt af en part i sagen, måske vil føle, at han skal udtale sig loyalt i forhold til partens sag, hvilket ikke er gavnligt for at få det mest rigtige resultat. Det er jo ikke svært at forudsige, at den største taber i det spil netop bliver den lille mand, for han råder ikke over de samme ressourcer som f.eks. forsikringselskaberne. Vi vil få amerikanske tilstande, og det er der vel næppe nogen af os der ønsker.

For så vidt angår bevisværdigheden af Retslægerådets udtalelser, er det væsentligt at holde sig for øje, at det efter retsplejelovens regler er dommeren, der leder processen. Det er også dommeren, der under sagen tager stilling til, om de beviser, som parterne ønsker at fremlægge, er relevante for sagen, eller om de skal afskæres, fordi de er uden betydning for sagen og derfor vil forhale sagen uden grund. Det er også dommeren, som vurderer, hvilken værdi det fremlagte bevismateriale skal tillægges. Det er det, man kalder for den frie bevisbedømmelse.

Så er det anført i beslutningsforslaget, at forslagsstillerne er bekymrede over, at Retslægerådet ikke er underlagt regler om syn og skøn og derfor ikke kan afhøres i retten under hovedforhandlingen. Her tror jeg at en lille misforståelse har sneget sig ind. Som jeg allerede har nævnt, er Retslægerådet etableret med det formål at afgive lægevidenskabelige udtalelser til bl.a. domstolene. Derfor udmeldes der som udgangspunkt ikke andre skønsmand til den opgave. Hvis der er tvivl om Retslægerådets udtalelse, og det kan selvfølgelig ske, ja, så er der mulighed for, at parterne skriftligt kan stille supplerende spørgsmål, hvilket også sker i praksis. Det er også muligt at afhøre Retsplejerådets medlemmer i retten, men det er naturligvis op til retten at afgøre, om der konkret er et behov for det i den enkelte sag, og i praksis sker det kun undtagelsesvis.

Bl.a. spørgsmålet om afhøring af de voterende medlemmer af Retslægerådet blev behandlet på det tidligere nævnte møde, der var i november mellem PTU og Retslægerådet og Justitsministeriet. Retslægerådet tilkendegav på det møde, at de sagkyndige er villige til at lade sig afhøre i retten, hvis det er nødvendigt. Rådet tilkendegav dog samtidig, at afhøring kun bør ske undtagelsesvis, da rådet jo afgiver udtalelser i et stort antal sager. Når det er sagt, er det naturligvis generelt vigtigt, at alle involverede parter er opmærksomme på, om der konkret kan være et behov for, at rådets medlemmer afgiver forklaring i en sag, men det er som sagt i sidste ende op til domstolene at afgøre, om der er behov for sådan en afhøring.

Så anfører forslagsstillerne, at det bør overvejes, om den nuværende forretningsorden for Retslægerådet skal ændres, så der bliver givet plads til uenighed i rådet. Som det også er beskrevet i beslutningsforslagets bemærkninger, fremgår det allerede i dag af Retslægerådets forretningsorden, at det skal fremgå af rådets udtalelse, hvis der ikke er enighed om det stillede spørgsmål. Ifølge forslagsstillerne er det imidlertid rådets arbejdsproces, den er gal med. Den skriftlige votering fører ifølge forslagsstillerne til konsensusafgørelser, som ikke i tilstrækkelig grad reflekterer faglig tvivl, og det mener man kan være afgørende for sagens udfald. Nu ved jeg jo ikke, hvad det er, forslagsstillerne bygger deres opfattelse på, men det er nu en gang sådan, at der rent faktisk bliver afgivet dissens, hvis der ikke er enighed blandt de voterende. Retsplejerådets udtalelser er jo i øvrigt et udtryk for evidensbaserede vurderinger, og det er nok også forklaringen på, at dissens ikke forekommer nær så ofte hos rådet som eksempelvis hos domstolene, hvor juridiske vurderinger som bekendt ofte falder forskelligt ud.

Så er det også anført i beslutningsforslaget, at Retslægerådet i et vist omfang fungerer som ankeinstans for Arbejdsskadestyrelsens afgørelser, og at rådet ikke lige så ofte som styrelsen når frem til, at der er årsagssammenhæng mellem et uheld og en gene.

Kl. 11:27

Nu er det sådan, at Retslægerådet i mellem 80 og 90 pct. af sagerne efterspørger yderligere materiale end det, der allerede foreligger i sagen, når rådet bliver anmodet om en udtalelse. I de fleste tilfælde er det således ikke de samme oplysninger, som ligger til grund for de vurderinger, der foretages, i henholdsvis Retslægerådet og Arbejdsskadestyrelsen. Det kan måske være en af forklaringerne på, at der kan være forskel på de to vurderinger.

Forslagsstillerne ønsker så, at det skal undersøges, om Retslægerådets regler om inhabilitet er fyldestgørende. Efter rådets forret-

ningsorden er man inhabil, hvis man ifølge forvaltningslovens regler er inhabil. Desuden skal de voterende i udtalelser, som indhentes af domstolene, leve op til de habilitetsregler, som ifølge retsplejeloven gælder for dommere og for syns- og skøns mænd. Jeg kan desuden oplyse, at Retslægerådet bl.a. i lyset af den debat, der har været, har besluttet at følge den praksis, at en sagkyndig ikke bør medvirke i en sag, hvor et forsikrings selskab er part, hvis den sagkyndige aktuelt er ansat eller indtil for nylig har været ansat som lægekonsulent i et forsikrings selskab. Det gælder helt generelt, uanset hvilket forsikrings selskab der er tale om, og altså også, hvis det er et andet forsikrings selskab end det, der er part i den pågældende sag. Desuden er der indført en ordning, hvorefter de sagkyndige for hver enkelt sag skal erklære, at de ikke har habilitetsproblemer, inden de kan votere i sagen.

I 2010 besluttede Retslægerådet at lægge oplysninger om de sagkyndiges specialer og eventuelle faste tilknytning til private virksomheder eller til visse offentlige institutioner ud på rådets hjemmeside, og de oplysninger bliver opdateret hvert år. Så det er nu muligt for enhver at gøre sig bekendt med netop de oplysninger. Det er anført i beslutningsforslaget, at det bør overvejes at anvende sagkyndige dommere med lægefaglig baggrund i langt større omfang. I dag er det sådan, at den overvejende del af de civile sager i byretter og landsretter behandles af juridiske dommere. Retten kan dog bestemme, at der skal medvirke sagkyndige dommere – to sagkyndige dommere – hvis fagkundskab skønnes at være af betydning for sagen.

I forbindelse med domstolsreformen anførte Retslægerådet bl.a., at der i civile sager ofte kan være store fordele ved, at rettens juridiske ekspertise bliver suppleret med en lægefaglig ekspertise i form af sagkyndige medlemmer. Sagkyndige medlemmer kan bl.a. bidrage til at give retten en større indsigt i og en større forståelse for sagen. Men Retsplejerådet anførte samtidig, at retten, navnlig når der medvirker sagkyndige dommere, skal være særlig opmærksom på at sikre, at parterne får lejlighed til selv at udtale sig om alle forhold, som indgår i grundlaget for afgørelsen. Der er således principielt en større risiko for, at en sagkyndig meddommer netop på grund af sin indlevelse lægger vægt på forhold, som en part ikke klart har givet udtryk for, og som modparten derfor ikke har haft mulighed for at forholde sig til.

Hvis Retslægerådets udtalelser skulle erstattes af sagkyndige dommere, ville det jo blive sådan, at parterne først blev bekendt med den sagkyndiges vurdering, når dommen blev afsagt, og det ville naturligvis ikke være hensigtsmæssigt. Hertil kommer, at der i de sager, som Retsplejerådet behandler, deltager sagkyndige fra en lang række forskellige lægefaglige specialer. Et mindre antal lægefagligt sagkyndige dommere ville næppe kunne dække specialerne ind med den samme bredde, som man har i Retslægerådet.

Ifølge forslagsstillerne bør det i en arbejdsgruppe vurderes, om det er fornuftigt, at de voterende får et honorar på ca. 1.300 kr. pr. sag uanset tidsforbrug. Nu ved jeg ikke, om forslagsstillerne hæfter sig ved beløbets størrelse eller ved den omstændighed, at der er tale om et fast beløb uanset tidsforbruget, men jeg kan til det bemærke, at honoraret mig bekendt hverken har været et problem for kvaliteten af Retslægerådets udtalelser eller mulighederne for at kunne rekruttere sagkyndige til rådet.

Det anføres så i beslutningsforslaget, at arbejdsgruppen bør undersøge, om de nuværende relativt korte sagsbehandlingstider i Retslægerådet kan fastholdes og eventuelt afkortes yderligere. I den forbindelse kan jeg oplyse, at rådet igennem længere tid har haft og fortsat har fokus på sagsbehandlingstiderne, og jeg har fuld tillid til, at rådet magter den opgave uden hjælp fra en arbejdsgruppe. De seneste opgørelser over sagsbehandlingstiderne, der, som forslagsstillerne også nævner, er relativt korte, tyder jo også på det.

Kl. 11:32

Til sidst ønsker forslagsstillerne, at arbejdsgruppen skal undersøge, om Retslægerådets kommunikation kan forbedres. I den forbindelse kan jeg oplyse, at Retslægerådet generelt er meget opmærksom på sin sprogbrug og så vidt muligt søger at undlade at bruge lovgivningens terminologi for at undgå at foregribe udfaldet af en dom eller en afgørelse. Rådet anvender almindeligt sprogbrug i sine svar og tager ikke stilling til udtryk i lovgivningen, der er centrale for bevisvurderingen.

Den sag, som forslagsstillerne henviser til i forslagens bemærkninger, drejer sig om, at Retslægerådet i 2006 besluttede sig for ikke at anvende udtrykket »overvejende sandsynligt« i sine udtalelser. Baggrunden herfor var netop, at udtrykket kunne give anledning til misforståelser, fordi udtrykket ikke nødvendigvis betød det samme for rådet, som det gør rundtomkring i lovgivningen. Beslutningen i 2006 har været undersøgt af Folketingets Ombudsmand, som i en udtalelse af 20. november 2009 ikke fandt anledning til at udtale kritik af rådet i den anledning.

For så vidt angår rådets kommunikation mere generelt, kan jeg i øvrigt oplyse, at Retslægerådet som led i sin almindelige kvalitets sikring har iværksat en nærmere undersøgelse af 100 afsluttede sager om piskesmældsskader. I undersøgelsen vurderes det, om rådet ud fra et lægefagligt synspunkt har besvaret de stillede spørgsmål videnskabeligt korrekt. Der foretages desuden en juridisk vurdering af, om der er svaret på det, der rent faktisk er blevet spurgt om. Det er jo vigtigt. Undersøgelsen er omfattende, og den er færdig sidst på året eller i starten af 2012.

Ja, siger formanden. Det betyder, at jeg er nået til afslutningen. Jeg vil bare sige, at man i Retslægerådet er i gang med en undersøgelse, hvor man gennemgår 776 sager om personskader svarende til et helt års antal sager for at se, hvordan resultaterne fordeler sig. Den undersøgelse foreligger i april, men allerede nu kan jeg sige, at de foreløbige optællinger tyder på, at undersøgelsen bl.a. vil vise, at det i sager, hvor Retslægerådet medvirker, ikke overraskende er sådan, at skadelidte nogle gange får medhold i sit krav, men i andre sager ikke får medhold.

Så jeg vil slutte med at sige, at Retslægerådets virksomhed har meget stor betydning for justitsvæsenet, og jeg deler forslagsstillerne store interesse for rådets varetagelse af sine opgaver, og derfor er jeg også åben over for konstruktiv kritik og forslag på området, ikke mindst når det kommer fra patientforeninger. Men vi har altså lige haft lejlighed til at tage stilling til kritikpunkterne, og jeg mener ikke, at det forløb, der har været, giver noget grundlag for at nedsætte en arbejdsgruppe, men jeg vil følge området nøje og vurdere, om der opstår behov for initiativer, og jeg vil være indstillet på at give Retsudvalget i Folketinget en skriftlig orientering, når resultaterne af de omtalte undersøgelser foreligger. Herved kan vi sikre, at der fortsat er fuld opmærksomhed på Retslægerådets arbejde. Men efter regeringens opfattelse er der altså ikke noget behov for en arbejdsgruppe.

Kl. 11:35

Formanden:

Ministeren bør lige vente.

Jeg vil lige først og fremmest sige, at det er prisværdigt, at ministeriet har gjort så grundigt et forarbejde for ministeren, at det ikke kan holdes inden for taletiden. Jeg vil bare sige, at vi gav 3 minutter mere, så vi har også her været rundhåndede. Men det er i sagens tjeneste, ja altså, at man kan give nogle grundige svar og der er grundlag for at spørge.

Den første, der har ønsket en kort bemærkning, er fru Julie Skovsby. Værsgo.

Kl. 11:36

Kl. 11:39

Julie Skovsby (S):

Tak for ministerens gennemgang. Jeg kan forstå, at ministeren ikke har brug for hjælp fra en arbejdsgruppe på det her område. Ved gennemgangen af de otte helt konkrete punkter, som vi altså fra socialdemokratisk side mener er værd at få i en arbejdsgruppe og få undersøgt nærmere, kunne jeg forstå, at der for størstedelen af vores punkters vedkommende ikke var noget, der skulle undersøges.

Ved den del, der handler om habilitet, altså, det her med, om man som sagkyndig kan have et engagement ved et forsikringselskab, som jo kan være part i de her sager, er der foretaget nogle ændringer, så det selvfølgelig ikke kan ske lige i den konkrete sag eller med det konkrete selskab. Også hjemmesiden har fået et boost. Spørgsmålet er, om det er nok, og om det i virkeligheden ikke var værd at undersøge nærmere.

Jeg kunne også forstå, at man er i gang med at arbejde med sprogbruget.

Men der var jo mange flere punkter. Mener man virkelig fra ministeriets side, at der ikke vil være noget at komme efter?

Kl. 11:37

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 11:37

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg kan jo aldrig vide, om der måtte vise sig noget at komme efter. Skulle det ske, må vi jo gøre noget ved det.

Jeg mener, at der med hensyn til habilitet er lavet en ganske grundig sikring af, at habilitetsreglerne er overholdt, og der er den gennemsigtighed omkring det, som der bør være. Med hensyn til det sproglige er det jo, som jeg nævnte, noget, man arbejder med i en undersøgelse. Så jeg synes sådan set, at man er godt i gang på begge områder. Det kan vi jo få lejlighed til at besvare mere indgående måske under udvalgsarbejdet.

Som sagt er jeg meget indstillet på at give Folketingets Retsudvalg en orientering, når undersøgelserne, som er i gang på området, er færdiggjorte, og så kan vi jo ved den lejlighed lave en samlet vurdering af, om der er behov for at tage yderligere skridt.

Kl. 11:38

Formanden:

Fru Julie Skovsby.

Kl. 11:38

Julie Skovsby (S):

Jeg er glad for det arbejde, som justitsministeren har sat i gang, og som vi også kan få indblik i i fremtiden, men det her forslag handler jo om at komme lidt bredere ud. Det handler ikke blot om det, som Retslægerådet af sig selv iværksætter, eller det, som ministeriet iværksætter. Vores forslag går på en bred arbejdsgruppe, hvor der kan være mange forskellige organisationer og interessenter med. De er nævnt i beslutningsforslaget, og ministeren kender dem.

Det, jeg egentlig vil spørge til, er, om det ikke kunne være en god idé også at få sat det ind i en større kontekst, så det ikke kun bliver på nogle meget snævre områder, man får undersøgt den kritik, der har været rejst, men også får hørt, hvordan relationen til domstolene er, hvordan det harmonerer med det lovgivende mandat, og hvordan det er i forhold til patientorganisationerne og alle de andre, som jo også er inde i hele den her proces.

Kl. 11:39

Formanden:

Justitsministeren.

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Nej, jeg mener ikke, at det tjener noget formål i sig selv at nedsætte arbejdsgrupper. Jeg synes, at det er vigtigere, at der arbejdes med de sager, som man nu har. For mig at se er der ikke noget behov for så omfattende en arbejdsgruppe og for at lægge så omfattende beslag på ressourcer, som forslaget lægger op til. Er der konkrete problemstillinger, der trænger til at blive undersøgt nærmere, skal vi naturligvis gøre det. Der er, som jeg nævnte, også forskellige overvejelser og undersøgelser i gang, ligesom der har været en tæt dialog om nogle af de problemer, der har været rejst.

Så jeg mener, at det må være det rigtige, at man tager afsæt i det arbejde, der er gjort, og de undersøgelser, der er i gang, og så vurderer det. Og jeg er som sagt indstillet på at give Retsudvalget en orientering om det, når undersøgelserne er færdiggjorte, og det kan jo give anledning til en bred drøftelse mellem Folketingets partier. Er der så spørgsmål, der måtte dukke op under udvalgsarbejdet med beslutningsforslaget, kan vi naturligvis også tage det med ind i de undersøgelser, der er i gang.

Kl. 11:40

Formanden:

Så er det fru Sophie Hæstorp Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 11:40

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg vil godt indrømme, at baggrunden for forslaget jo også er, at vi modtager enormt mange borgerhenvendelser om, at folk er meget frustrerede over, at deres sag med ministerens egne ord jo ikke burde afgøres af Retslægerådet, men at rådets vurdering alene skulle være en vejledning eller lignende, der indgår i sagen. Det, folk oplever, er, at man ikke kan genkende de spørgsmål, der stilles til Retslægerådet. Patienterne kan ikke genkende deres egen sygehistorie i den, og de pågældende læger, der har behandlet en, kan ikke genkende de forhold, der bliver stillet spørgsmål til. Man har ikke mulighed for indsigelse over for det.

Det, vi også hører, er, at folk oplever, at der i praksis sker det, at Retslægerådet, selv om dets rådgivning alene skulle være rådgivende, får meget, meget stor indflydelse på, hvordan en sag falder ud.

Jeg kan ligesom min kollega, fru Julie Skovsby, konstatere, at ministeren mener, at der kun er få ting, der skal undersøges, men jeg vil alligevel godt spørge ministeren, om ministeren synes, det er rimeligt, at retslæger bijobber i forsikringselskaber, hvilket er kommet frem i flere avisartikler.

Kl. 11:42

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 11:42

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Nu kan jeg jo ikke tage stilling til validiteten af de, som der bliver sagt, enormt mange henvendelser, der kommer. Det kan jeg jo ikke lægge til grund her, men der er også mulighed for under udvalgsarbejdet med beslutningsforslaget at fremlægge nogle af de ting for at kvalificere, hvad det er, den kritik nærmere går ud på.

Med hensyn til bijobberi skal jeg ikke her nærmere tage stilling til det, men blot sige, at der jo er taget højde for det i de habilitetsregler, der er, herunder om den transparens, der skal være omkring medlemmerne på hjemmesiden.

Kl. 11:42

Formanden:

Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 11:42

Kl. 11:45

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg har også været inde og kigge på de habilitetsregler, der fremgår af Retslægerådets hjemmeside. Men hvis man laver en hurtig søgning alene i en landsdækkende avis på, hvad der har været af artikler det seneste år, vil man ikke desto mindre se, at det fremgår meget tydeligt, at der findes rigtig mange sager, hvor borgere eller andre eksperter sår tvivl om, hvorvidt Retslægerådets medlemmer rent faktisk er habile i nogle af de sager, som de er med til indirekte at afgøre. For som jeg siger, er praksis jo, at de i mange tilfælde mere afgør sagen, end de kommer med rådgivning.

Derfor vil jeg gerne høre ministeren: Finder ministeren, at det er rimeligt, hvis medlemmer af Retslægerådet rent faktisk bijobber i forsikringselskaber?

Kl. 11:43

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:43

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Altså, jeg kan hverken lægge sådan en oplysning om, at der kommer enormt mange henvendelser, til grund, ligesom jeg ikke kan lægge til grund, at der er nogle, som i dagspressen har rejst kritik. Det, jeg må forholde mig til, er indholdet af den kritik, indholdet af de breve. Er der kvalitativt noget at komme efter? Hvis der er det – hvis der er et problem – skal vi naturligvis undersøge det og vurdere det og gøre noget ved det. Jeg er bare ikke bekendt med, at der er problemer af en sådan art, at der er behov for ændringer her og nu, og slet ikke nogen problemer, som skulle foranledige, at vi nedsætter en bredt sammensat arbejdsgruppe.

Er der problemer, synes jeg hellere, vi skulle gå direkte til at løse de problemer, der måtte være, i stedet for at nedsætte arbejdsgrupper, der vil kræve store ressourcer af alle parter.

Kl. 11:44

Formanden:

Så er det fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 11:44

Line Barfod (EL):

Jeg kan ikke helt forstå, at ministeren oven på den lange række af sager, der har været fremme, kan mene, at der ikke er problemer. Vi taler om sager, som har voldsom indgribende betydning for de mennesker, det handler om. Udfaldet af de her sager er afgørende for, hvordan resten af deres liv kommer til at forme sig, og det er afgørende for, om de får en erstatning, så de har noget at leve af fremover eller ej. Det har altså meget, meget stor betydning.

I de sager har der været problemer. Der har dels været sagen om, at der var sket nogle sproglige ændringer, som Retslægerådet bare ikke havde gjort domstolen opmærksom på, dels har der været spørgsmålet om, at der kan være problemer med nogle af medlemmernes habilitet. Og justitsministeren ved jo godt, at når vi snakker om habilitet, handler det ikke kun om, hvorvidt man rent faktisk har et problem, men også om, hvorvidt det opfattes som et problem.

Derfor forstår jeg simpelt hen ikke, at ministeren kan sige, at han ikke mener, at problemerne er store nok til at undersøge sagen. Så meget koster det ikke at nedsætte en arbejdsgruppe, der faktisk kunne få belyst tingene ordentligt og komme med forslag. Hvad er det, der gør, at ministeren ikke tør det?

Kl. 11:45

Formanden:

Justitsministeren.

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Nu har jeg ikke udtalt mig om, hvorvidt jeg tør at nedsætte en arbejdsgruppe eller ej. Jeg tror ikke, at det kræver det store mod at nedsætte arbejdsgrupper, så jeg tør sådan set godt. Jeg anfægter bare, om det er klogt og betimeligt at gøre det frem for at tage fat på de konkrete problemer, som man måtte finde, og så løse dem konkret i stedet for at nedsætte en bredt sammensat arbejdsgruppe.

Jeg har også gjort opmærksom på, at der har været en tæt dialog, og at der er visse undersøgelser i gang. Dermed mener jeg, at der på alle fronter sker et arbejde, og at der reflekteres over de problemstillinger, der bliver rejst. Det synes jeg er rigtigt. Jeg har også tilkendegivet, at når de undersøgelser, der er i gang, er færdige, vil jeg give Retsudvalget en orientering.

Men jeg finder altså ikke, at der er anledning til at nedsætte sådan en bredt sammensat arbejdsgruppe, som der lægges op til i forslaget. Men jeg samarbejder meget gerne i forbindelse med udvalgsarbejdet med Retsudvalget om at afdække nogle af de problemer, som man måtte mene at der er, ligesom jeg som sagt har tilkendegivet, at jeg vil give udvalget en orientering, når undersøgelserne er færdiggjorte.

Kl. 11:46

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 11:47

Line Barfod (EL):

Jeg forstår stadig væk ikke helt det her med, at ministeren ikke rigtig mener, at der er behov for, at man bredt ser på problemet. Altså, det er ikke så lang tid siden, at man iværksatte en kæmpe undersøgelse, hvor man skulle ud at tælle burkaer her i landet for at finde ud af, om der overhovedet var et problem med burkaer. Man har afsat 3,5 mio. kr. på finansloven i år for at undersøge, om der er parallelle retssystemer ude i nogle af vores udsatte boligområder. Men her står vi med et problem, som vi ved der er; vi har store grupper af mennesker, der virkelig kommer i klemme, og som oplever, at man overhovedet ikke lytter til deres egen beskrivelse af problemerne eller til de speciallæger, der har undersøgt dem, men at der sidder nogle magtfulde læger et andet sted, som aldrig har mødt dem, og udtaler sig om deres sag uden at kende dem.

Det er et stort problem for mange mennesker. Og vi har oplevet, at der er en række sager, der er blevet afgjort forkert på baggrund af de udtalelser, der er kommet fra Retslægerådet. Hvorfor er det, at det kun er Retslægerådet og Justitsministeriet, der skal drøfte det her? Hvorfor ikke tage de mennesker med i drøftelserne, som faktisk har problemet?

Kl. 11:48

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 11:48

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jamen det er jo netop også sådan, at der har været og er en dialog med de patientgrupper, som måtte mene, at der er problemer, og som ønsker ændringer. Der har som sagt været en dialog med PTU, som jo har rejst en række problemstillinger, som er meget identiske med dem, som er gennemgået i beslutningsforslaget. Og der bliver jo taget hånd om det; der er jo en dialog; der bliver sat undersøgelser i gang, og det skal der selvfølgelig også. Det er jo ikke sådan, at man ikke skal tage sig af det, hvis der er problemer, eller hvis folk mener at der er problemer, selvfølgelig skal man det. Men det er jo ikke hver gang, der er påpeget nogle problemer, at man så skal nedsætte bredt sammensatte arbejdsgrupper, hvis problemerne kan løses på en

mere direkte og effektiv måde. Og i det omfang der er problemer her, mener jeg, at det kan gøres uden sådan en arbejdsgruppe, og derfor er jeg ikke indstillet på at nedsætte sådanne bredt sammensatte arbejdsgrupper, men i stedet for håndtere problemerne, i det omfang de måtte være der, på en mere direkte måde.

Kl. 11:49

Formanden:

Så er det fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 11:49

Pia Adelsteen (DF):

Det er blot et forståelsesspørgsmål ud fra, hvad ministeren sagde om habilitet. Så jeg skal bare høre, om jeg har forstået det rigtigt. Hvis man har været ansat i et forsikringsselskab, eller hvis man er ansat i et forsikringsselskab, kan man ikke deltage i Retslægerådets vurderinger. Sådan forstår jeg det, justitsministeren siger. Grunden til, at jeg spørger, er, at jeg studsede lidt over, at man ikke kunne svare på det her med bijob. Jeg mener, at hvis man har et bijob, er det jo også en form for ansættelse, og er man så ikke inhabil? Det er blot for forståelsens skyld.

Kl. 11:49

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 11:49

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jamen den praksis, som Retslægerådet har stadfæstet og besluttet at følge, er, at en sagkyndig ikke bør medvirke i sager, hvor et forsikringsselskab er part, hvis den sagkyndige aktuelt er ansat i eller for nylig har været ansat i et forsikringsselskab som lægekonsulent. Og det gælder helt generelt, uanset hvad det er for et forsikringsselskab, der er tale om, og altså også hvis det er et andet forsikringsselskab end det, der er part i den pågældende sag. Derudover er der så indført en ordning, hvorefter de sagkyndige for hver enkelt sag skal erklære, at der ikke er habilitetsproblemer, inden de voterer i sagen.

Kl. 11:50

Formanden:

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 11:50

Pia Adelsteen (DF):

Men kommer det så netop ikke også til at gælde, hvis man har et bijob, for det er jo også en ansættelse? Altså, jeg ved godt, at man har et andet hovederhverv, men det er jo også en ansættelse, så der må den samme regel vel egentlig gælde. Det var det, jeg ville spørge om, og hvis ministeren ikke kan svare nu, så tager vi det bare på skrift, for det var det, jeg lige undrede mig over.

Kl. 11:50

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 11:51

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jo altså, for mig at se er et bijob et bijob, og så er man ansat. Det må være udgangspunktet. Jeg tør ikke sige, om der er en nuance i det, som jeg ikke lige på stående fod kan komme i tanke om. Men så kan vi jo eventuelt få det belyst under udvalgsbehandlingen.

Kl. 11:51

Formanden:

Tak til justitsministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi går til ordførerrækken, og den første ordfører bliver hr. Kim Andersen som ordfører for Venstre.

Kl. 11:51

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Tak for ordet. Jeg kan bidrage til afviklingen af dagens dagsorden ved at gøre det rimelig kort. Venstre kan ikke støtte det beslutningsforslag, vi her har til behandling – et beslutningsforslag fra Socialdemokraterne om nedsættelse af en arbejdsgruppe til revidering af Retslægerådet.

Jeg vil henvise til justitsministerens grundige og udførlige redegørelse her i salen, og så vil jeg kvittere ved at sige, at det i og for sig ikke er, fordi vi ikke kan se, at der kan være en relevans i nogle af de problemstillinger, der nævnes i beslutningsforslaget, men det her drejer sig jo ikke om formaliteter og proces og nedsættelse af arbejdsgrupper, det drejer sig om at have fokus på nogle arbejdsopgaver og forholde sig til nogle realiteter, og der er jeg meget glad for, at justitsministeren i sin redegørelse her i salen har tilkendegivet, at man i Justitsministeriet er i fuld gang med at have dette fokus, og at der vil komme en redegørelse til Folketingets Retsudvalg, når man er klar til det. Og jeg har forstået, at det vil man antagelig være en gang efter sommerferien.

Vi er i Venstres folketingsgruppe opmærksomme på, at der bestemt kan være ting, der skal overvejes og analyseres i forbindelse med Retslægerådets virksomhed. Vi er også glade for, at justitsministeren har tilkendegivet, at han også på den baggrund er parat til at afgive sådan en redegørelse. Og når ministeren så ydermere her fra talerstolen i dag siger til forslagsstillerne af beslutningsforslaget, at man jo under udvalgsarbejdet i Retsudvalget kan komme med forskellige argumenter og forslag, og at han så vil være lydhør over for at inkorporere det i det arbejde, der er i gang i Justitsministeriet, så er det jo en yderligere imødekommelse, som vi også hilser velkommen og takker ministeren for. Tak.

Kl. 11:53

Formanden:

Tak til hr. Kim Andersen, og så når vi også fru Pia Adelsteen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:53

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Jeg vil heller ikke komme ind på en længere gennemgang af hele forslaget. Jeg synes, der er nogle ting i forslaget, som faktisk er ret sympatiske, og når jeg siger det, er det ud fra, hvilket også fremgik af nogle af spørgsmålene til justitsministeren, at når man ser det fra de skadelidtes side, er den oplevelse, de i hvert fald har, tit – og det er jeg for så vidt enig med forslagsstillerne i: Når vores egne speciallæger har udtalt sig sådan og sådan, hvordan kan det så være, at det bliver en fuldstændig anderledes afgørelse?

Jeg tror, at det, man måske skal ind og se på, er noget med mere åbenhed. Jeg hæftede mig lidt ved, at justitsministeren sagde, at i 80-90 pct. af sagerne, som Retsplejerådet behandler, beder de rent faktisk om yderligere oplysninger i forhold til det, de har fået. Men jeg tror, man har brug for noget mere gennemsækelighed, noget mere synlighed i forhold til, hvad det er, der er baggrunden for de her vurderinger, fordi der kan være den der enorme forskel, som der jo er, og som folk oplever. Derfor vil jeg også godt sige, at jeg er lidt spændt på svar på en hel del spørgsmål, for det er jeg sikker på at der kommer her.

Men jeg vil godt sige, at Dansk Folkeparti ikke bakker op om forslaget, for vi vil godt afvente den undersøgelse, der kommer. Jeg er meget spændt på at se den undersøgelse, der kommer af de her 776, tror jeg det var, personskadesager, hvordan det ser ud, og om man ud fra, hvad der så kommer i redegørelsen, kan afklare det her, som jeg egentlig synes er problemet i forbindelse med de her afgørelser, nemlig hvordan det bliver opfattet.

Jeg har også det indtryk, at PTU, altså Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede, egentlig er tilfredse med den udvikling, der er sket, fordi de jo netop har påpeget en del af de problemer, som står i beslutningsforslaget, og også, at der er sket en forbedring. Det er også mit indtryk.

Men jeg vil meget gerne afvente resultatet af undersøgelsen, og så må jeg sige, at jeg er enig med justitsministeren i, at når det kommer, må man se på det og se på, om der er noget, man kan gøre. For jeg er helt sikker på, at det, der er problematikken, er åbenheden.

Kl. 11:56

Formanden:

Tak til fru Pia Adelsteen.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00, så justitsministeren kan nå et samråd kl. 12.00. Mødet er udsat. (Kl. 11:56).

Kl. 13:01

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er mødet genoptaget.

Vi fortsætter første behandling af beslutningsforslag nr. B 58, og det er hr. Jonas Dahl som ordfører for SF.

Kl. 13:01

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

På vegne af fru Karina Lorentzen Dehnhardt, som er SF's ordfører på forslaget, men som desværre ikke kan være til stede i dag, skal jeg meddele følgende:

I SF er vi tilfredse med, at Socialdemokratiet har rejst en debat om Retslægerådet. Vi er enige i, at der er behov for en sådan debat, og vi kan støtte forslagets intention om at få nedsat en arbejdsgruppe til at evaluere Retslægerådets virke. SF har, som det i øvrigt også fremgår af Socialdemokratiets forslag, stor respekt for Retslægerådets faglige ekspertise. Et forslag om at evaluere forretningsorden m.v. er ikke en kritik af rådets faglighed, men snarere et ønske om også at evaluere det arbejde, der er foregået.

Beslutningsforslaget, som Socialdemokratiet har fremsat, berører en principiel debat om den type af afgørelser eller indstillinger til afgørelse, som råd og nævn står for. Det er afgørende, at vi sikrer størst mulig gennemsigtighed i rådets arbejde, ikke mindst at der er fokus på borgernes retssikkerhed, og at der er mulighed for, at skadelidte kommer til orde på en ordentlig måde.

Med de ord vil jeg sige, at vi fra SF's side godt kan støtte forslaget. Vi har selvfølgelig også noget, vi gerne vil spørge ind til, men det kan vi tage i den videre udvalgsbehandling.

Kl. 13:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Retslægerådet har vi jo brug for, forstået på den måde, at domstolene har brug for nogle eksperter, som kan bistå domstolene med at vurdere alle mulige forskellige lægeerklæringer, speciallægeerklæringer osv. Samtidig har vi også brug for, at der jo er en stor grad af tryk og sikkerhed forbundet med, at vi har et Retslægeråd, altså at de borgere, som skal have deres sager prøvet, har en tillid til, at det også er en fagligt forsvarlig og korrekt vurdering og indstilling m.v., der bliver foretaget.

Det er helt afgørende, at vi til stadighed har fokus på, at Retslægerådet netop lever op til de forventninger. Hvis ikke der er tillid til systemet, ja, så mangler vi rigtig meget. Og der har jo været skabt noget tvivl om Retslægerådet – hvordan er det rent statistisk? Ja, domstolene følger jo stort set altid Retslægerådet. Er det så, fordi Retslægerådet altid har ret i deres indstillinger, eller er det, fordi domstolene ikke ved, hvad de ellers skal gøre? Den diskussion vil jo køre til evig tid. Men af og til er det så en fordel, at man lige stopper op og spørger: Hvordan går det egentlig? Og der kan jeg forstå, at justitsministeren faktisk er i fuld gang med at se på Retslægerådet og har været ved at gennemgå sager over et års tid for at se, hvordan det egentlig ser ud. Hvad er status på det her?

Ministeren har bebudet, at Folketingets Retsudvalg vil få en redegørelse, vistnok i april måned. Der vil vi jo så kunne se et mere faktisk grundlag, som vi kan arbejde videre ud fra. Samtidig har jeg også forstået, at PTU, Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede, er i en dialog med Retslægerådet. Det er en dialog, som primært går på den måde, man kommunikerer på med domstolene; den måde, man formulerer sig på i de forskellige indstillinger – kunne den måske godt gøres bedre? Når man som borger læser en indstilling, læser man måske et, og når en dommer læser den samme indstilling, forstår vedkommende måske noget helt andet, for nogle af de ord, der bruges, kan være tvetydige, og det er ikke hensigtsmæssigt. Så alene den – hvad skal man sige? – ordmæssige oprydning, der kommer til at ske i det samarbejde, der er mellem PTU og Retslægerådet, forventer jeg mig også rigtig meget af, så vi på den ene side er sikre på, at når vi kommunikerer, eller rettere, ikke vi, men Retslægerådet og domstolene kommunikerer, så ved man, hvad det er, der bliver kommunikeret. Hvad er det for indstillinger, der rent faktisk bliver givet? På den anden side set har vi så også den generelle tryk og sikkerhed for, at vi alle sammen føler, at Retslægerådet gør en god indsats og gør en uvildig indsats og kommer med nogle objektive indstillinger til domstolene. Det får vi så at se, når vi får en redegørelse fra justitsministeren til april. Det ser vi frem til.

Jeg tror ikke, at det bliver punktum i den her sag. Jeg tror såmænd, at vi derefter vil komme til at køre videre i forhold til at have fokus på Retslægerådet, og det skal der selvfølgelig også være.

Kl. 13:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Skovsby for en kort bemærkning.

Kl. 13:05

Julie Skovsby (S):

Tak. Når der nu bliver nævnt det her ene område i forbindelse med rådets kommunikation og det her om sprogpolitik, er der noget, jeg rigtig godt kunne tænke mig at spørge hr. Tom Behnke om. Der var jo syv andre kritikpunkter i beslutningsforslaget om bl.a. gennemsigtighed, plads til uenighed i rådet, ankeinstans for Arbejdsskadesstyrelsens afgørelser, habilitetsspørgsmålet, sagkyndige dommere osv. osv.

Er der andre områder end bare det ene, som Konservative synes det er værd at se nærmere på?

Kl. 13:09

Kl. 13:06 (Ordfører)

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 13:06

Tom Behnke (KF):

Som jeg i hvert fald hørte det, var justitsministeren jo inde på at besvare alle de syv punkter og gjorde netop rede for, at der i forhold tilabilitetsproblemerne og i forhold til gennemsigtheden er lavet mere klare spilleregler. I det hele taget hørte jeg, at justitsministeren var rundt om de her problemstillinger og sagde, at man *er* opmærksom på de her ting. Samtidig med det, at PTU sidder og taler sammen med Retslægerådet, og samtidig med at vi nu får en gennemgang af et antal sager, som der har været over et kalenderår, og vi får dem forelagt i Retsudvalget, er der for mig at se samlet set taget hånd om tingene, og det er derfor, jeg er tilfreds med den proces, der er i gang i øjeblikket, og som jo slet ikke er slut endnu.

Men tingene er i proces, der sker noget, og man er også opmærksom på de syv pinde, der bliver nævnt.

Kl. 13:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Julie Skovsby.

Kl. 13:07

Julie Skovsby (S):

Altså, som jeg forstod justitsministeren, var der ikke noget, der skulle undersøges nærmere, fordi man, hvad angår to af pindene, allerede var i gang og havde iværksat forskellige konkrete tiltag, som skulle bløde op på problemet. Men er der fra Konservatives side så andre punkter, der skal rejses?

Kl. 13:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 13:07

Tom Behnke (KF):

Altså, jeg tror sådan set, vi er enige. For det, der bliver givet udtryk for, er, at man allerede *er* i gang, og der er nogle ting, man allerede *har* gjort. Det, man *har* gjort, behøver man ikke at undersøge igen, og man behøver for så vidt ikke at gøre mere ved det, for man *har* gjort noget ved det. Og så er der de andre ting, som man er i gang med at se på. Skal vi så ud over det udvalg, der nu *har* siddet og arbejdet med den redegørelse, som vi rent faktisk kommer til at få, have et udvalg, der skal lave præcis det samme arbejde, og som skal belyse præcis de samme ting? Der er der jo ikke nogen grund til. Der er sådan set overhovedet ikke nogen grund til, at vi laver dobbeltarbejde.

Det, der er væsentligt, er, at vi kommer længere, og det, der er væsentligt, er, at vi tilsammen, og i særdeleshed borgerne, har en tillid til, at Retslægerådet er en objektiv instans, der kommer med objektive, fagligt korrekte indstillinger. Og det er det mål, vi som Konservative jagter. Hvilke underpunkter der så end kan være, tager vi det med i det arbejde. Det er jo ikke sådan, at vi udelukker det ene, eller synes, at der er noget andet, der vægter mere. Det er jo en samlet indsats, der skal gøre, at vi alle sammen har den tillid, der naturligvis skal være til stede.

Kl. 13:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Tak til ordføreren. Hr. Manu Sareen som radikal ordfører.

(Ordfører)
Manu Sareen (RV):

Tak for det. Radikale Venstre bakker op om forslaget om at nedsætte en hurtigarbejdende arbejdsgruppe i indeværende folketingssamling, og så håber vi naturligvis, at det kan nås i indeværende folketingssamling.

Baggrunden for nedsættelsen af arbejdsgruppen er ifølge forslagsstillerne bl.a., at det er svært for borgerne at gennemskue, hvordan rådet når frem til afgørelser, og at Retslægerådet kan afgive erklæringer udelukkende ud fra lægelige akter, hvilket vil sige, at rådet sjældent selv undersøger den skadelidte, og at domstolene ofte nægter, at skadelidte kan fremføre lægefaglige vidner, og typisk tillægger Retslægerådets erklæringer større bevisværdi end erklæringer fra speciallæger.

Jeg ved godt, vi fik en fin redegørelse fra ministeren, og det har vi selvfølgelig også skrevet os bag øret, og at der kommer en undersøgelse, men de to ting behøver selvfølgelig ikke at udelukke hinanden. Og jeg håber selvfølgelig, at man på en eller anden måde kan parre de to ting og så selvfølgelig blive meget klogere, men der er selvfølgelig tidsparameteret, som karambolerer en smule med det.

Men det er fornuftigt at få undersøgt de fremtalte problemstillinger og i det hele taget de problemstillinger, der har været nævnt her i salen. Og rådets arbejdsproces, altså hvorvidt Retslægerådets arbejde kan gøres mere gennemskueligt for borgerne, synes vi også det er rigtig, rigtig vigtigt at få undersøgt.

Der kan ligeledes ifølge forslagsstillerne være tale om eventuelleabilitetsspørgsmål, og der er også en del, der har nævnt her i dag, at det bør man helt klart undersøge ligesom kvaliteten i sagsbehandlingen osv., men der er ingen tvivl om, at hvis der er problemer omkringabiliteten, er det yderst fornuftigt med en revidering af Retslægerådet.

Forslagsstillerne har listet en del yderligere problemstillinger op, som vi mener er relevante at belyse. Der er dog lige et punkt, som jeg helt personligt må indrømme jeg ikke ser som et problem, men derimod som en styrke, og det er konsensusprincippet i afgørelserne. Man kan selvfølgelig problematisere afgørelserne, men man ser konsensusafgørelser mange andre steder i samfundet også, bl.a. i børn- og ungeudvalgene rundt omkring i kommunerne, og der er ingen tvivl om, at det at have konsensus i de her råd betyder, at man arbejder en hel del hen mod at få undersøgt mange ting, før man træffer en afgørelse, og så kan man jo komme med mindretalsafgørelser også, og det giver selvfølgelig en sikkerhed.

Så alt i alt bakker vi op om en undersøgelse og glæder os til det videre arbejde i udvalget.

Kl. 13:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Retslægerådets indstillinger har jo givet anledning til mange debatter igennem tiderne. Der har været rejst meget kraftig kritik af Retslægerådet fra de mennesker, som mener, at afgørelserne er gået dem imod, fra advokater og indimellem også fra mennesker, som sådan set er eksperter inden for det område, hvor Retslægerådet udtaler sig. Det er der ikke noget opsigtsvækkende i, sådan er det jo, men det, der måske er en særlig komplikation i det her forhold, er, at Retslægerådet, samtidig med at det i den offentlige debat ofte udsættes for kritik i forhold til de afgørelser, der træffes, i forhold til om medlemmerne er habile eller ej, jo, når det handler om retssystemet og domstolssystemet, nærmest har den status, at der er tale om ufejlbartlig-

hed. Det er altid en vanskelighed, fordi der jo ikke er noget at sige til, at domstolene og andre, der skal træffe afgørelser i sager, som på mange måder kan være indviklede ud fra en lægefaglig vurdering, gerne vil have en entydig og klar melding fra en autoritet. Men jeg synes sådan set, at der på baggrund af de diskussioner og de sager, der har været fremme, er et stort behov for at få undersøgt, om vi skal have revideret nogle af bestemmelserne omkring Retslægerådet.

Nu kan man ikke udelukke, at den redegørelse, som ministeren vil komme med om relativt kort tid, indeholder svar på alle de spørgsmål, som tages op i det her beslutningsforslag, men det fremgik nu ikke helt tydeligt af det, ministeren sagde i den sag, for nu at tale med lidt jysk underdrivelse. Så kan man selvfølgelig sige, at den konservative ordfører nærmest antydede, at der nok var enighed. Det gør selvfølgelig, at det bliver spændende at se den redegørelse, der kommer.

Jeg synes i hvert fald, at der er rigtig mange af de elementer, som indgår i det socialdemokratiske beslutningsforslag, som det vil være rigtig, rigtig fornuftigt at få diskuteret, og vi skal have undersøgt, om man skal få lavet nogle ting om, f.eks. den problemstilling, at Retslægerådet udtaler sig, og så er det sådan, det er, og hvis man i behandlingen af en sag så kommer i tvivl om, hvad de nu mener eller ikke mener, og hvad konsekvenserne af det, de skriver og siger, vil være, ja, så har man ikke den mulighed for automatisk at indkalde dem og afprøve deres udsagn under de forhandlinger, der foregår. Det synes jeg faktisk er en alvorlig fejl.

Nu kan man altid diskutere konsekvensen af det spørgsmål, som hr. Manu Sareen også var inde på: at man skal bestræbe sig på konsensus. Problemet er jo, at hvis man udtaler sig i en enighed, som måske ikke er helt reel, fordi der eksisterer nogle, som er uenige, men som alligevel, om jeg så må sige, accepterer, at det var, hvad man kunne blive enige om, så fremstår Retslægerådet af den grund jo også mere utvetydig og mere sikker i sin afgørelse, end man måske i grunden er, og det, der måske også på et sagligt fagligt niveau kunne være yderst diskutabelt, fremstår så entydigt. Så jeg synes også, der er grund til at gå ind og i hvert fald undersøge og diskutere den problemstilling videre.

Der har også været nævnt, og det er også en sag, som har givet meget omtale, fordi den slags sager giver meget omtale, spørgsmålet omkring Arbejdsskadestyrelsens afgørelser og de efterfølgende retslige afprøvninger af dem. Et eller andet sted har vi vel brug for at få diskuteret, om vi er tilfredse med, at det er gået sådan, at domstolene i stor udstrækning følger Retslægerådets afgørelse, når de afviger fra Arbejdsskadestyrelsens afgørelse. Er det en rigtig udvikling, der er sket her? Så kan man vælge at sige, som Socialdemokraterne siger i deres beslutningsforslag, som jeg er enig i, at det er et selvstændigt problem, at det som regel går den person imod, som har lidt skaden, og derfor er til fordel for skadevolderen, kan man sige. Det synes vi selvfølgelig også er et problem, men i hvert fald skaber det et eller andet sted en meget, meget absurd situation, hvor mange mennesker føler sig rigtig, rigtig skidt behandlet, når de kan konstatere, at Arbejdsskadestyrelsens afgørelser altså ikke bare overrules af en domstol, men i virkeligheden overrules af, at der findes en anden instans, som i realiteternes verden, om end ikke formelt, fungerer som en ankeinstans.

Vi har jo også haft ganske mange sager omkring habiliteten. Så jeg synes faktisk, at Socialdemokraternes forslag til det, der bør undersøges og indgå i arbejdet med henblik på at gennemføre en revision af bestemmelserne omkring Retslægerådet, er rigtig, rigtig fornuftige forslag. Jeg håber da så, når det her beslutningsforslag ikke bliver vedtaget, at de emner alligevel kommer til at indgå i debatten, når regeringen kommer med en redegørelse, og når vi skal diskutere, hvad vi skal bruge den redegørelse til.

Kl. 13:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Julie Skovsby som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 13:17

(Ordfører for forslagsstillerne)

Julie Skovsby (S):

Jeg vil gerne takke for behandlingen af vores forslag i dag og er glad for den tilkendegivelse, som SF, Enhedslisten og De Radikale er kommet med i dag, hvor der bliver bakket op om vores forslag. Jeg har noteret mig, at Dansk Folkeparti vil afvente det arbejde, som Justitsministeriet er i gang med, og derefter se, om de kritikpunkter, som vi har med i vores forslag, er blevet imødegået. Så der ligger et stort arbejde for Dansk Folkeparti og for os andre i at følge det arbejde meget nøje.

Jeg vil også gerne takke justitsministeren for, at det i dag er blevet tilkendegivet, at man vil orientere Retsudvalget om det allerede igangsatte arbejde, og at nye spørgsmål eventuelt kan komme med, hvis der under udvalgsarbejdet af det her beslutningsforslag skulle komme nye spørgsmål frem.

Derudover, som flere har fremført i dag, er det her beslutningsforslag bestemt ikke nogen kritik af Retslægerådet. Derimod anerkender vi Retslægerådets store faglige ekspertise såvel som rådets arbejde.

Jeg vil også gerne fremhæve, at vi er meget bevidste om det arbejde, som Justitsministeriet allerede har sat i gang, og som Retslægerådet også efter den rejste kritik har iværksat. Det er jo alt, lige fra at der har været afholdt temadage, der har været udarbejdet et statusnotat, der planlægges workshopper, der planlægges en systematisk analyse af domstolens brug af rådets sagkyndige udtalelser, hjemmesiden, hvor rådets sagkyndige præsenteres, der er styrkelsen af det interne kommunikationsnyhedsbrev osv. Det er alt sammen tiltag, som Retslægerådet har iværksat eller planlægger at sætte i værk, og det er et rigtig, rigtig godt skridt på vejen.

Men vores forslag i dag er langt bredere, og derfor ønsker vi at være lige lidt mere ambitiøse på det her meget vigtige område. For det har rigtig stor betydning for rigtig mange mennesker, og flere har været inde på, hvordan det er med de her mange sager, hvor mennesker kommer voldsomt i klemme i systemet.

Med hensyn til de her otte punkter, som vi har fremført i beslutningsforslaget, er jeg ligesom Enhedslisten lidt spændt på, hvad der egentlig bliver konklusionen i dag, for jeg hørte også lidt forskellige ting fra justitsministeren og fra De Konservatives ordfører. Men lad os nu følge det her arbejde meget tæt. På to af områderne er der blevet gjort noget, og spørgsmålet er jo så, om det er nok.

Omkring det her med problematikken om bijob, altså at retslægerne bijobber i forsikringsselskaber, synes jeg, at det er værd at tage med ind i debatten, at vi selvfølgelig alle sammen er enige om det, som justitsministeren siger, nemlig at uvildighed er et nøgleord for Retslægerådet. Det skal jo ses i forhold til det, som man i dag har iværksat, nemlig at man på hjemmesiden kan læse om de forskellige retslægers tilknytning til forsikringsselskaber, som de selv oplyser. Der står der helt konkret, at der spørges ind til en fast tilknytning til eksempelvis et forsikringsselskab, og det skal altså være en skriftlig aftale. Mange svarer, at de ingen fast tilknytning har, men nogle har. Andre har svaret, at de har en ad hoc-tilknytning til et forsikringsselskab. Der mener jeg at man måske bør gå ind og se på det. Er det virkelig rimeligt, at man både sidder i et forsikringsselskab og er medlem af Retslægerådet?

Det er selvfølgelig nogle helt konkrete ting, som vi kan tage op i udvalgsbehandlingen, men det er altså så utrolig vigtigt, at de ikke er inhabile i de her sager, og at man som borger i det her land kan føle sig fuldstændig sikker på, at det forsikringsselskab, som man ikke

har oplevet som værende særlig rimeligt i ens konkrete sag, altså ikke er dominerende i Retslægerådet.

Med de bemærkninger, og jeg er sikker på, at der kommer flere i løbet af udvalgsarbejdet, ser jeg frem til det følgende arbejde.

Kl. 13:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 118:

Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om medicinsk udstyr. (Styrkelse af kontrolindsatsen i forhold til ulovlige lægemidler m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 27.01.2011).

Kl. 13:23

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Preben Rudiengaard som ordfører for Venstre.

Kl. 13:23

(Ordfører)

Preben Rudiengaard (V):

Jeg vil gerne starte med at præcisere, at det for Venstre er meget vigtigt, at den danske befolkning, de danske patienter, kan være trygge ved den medicin, de får, og derfor går vi selvfølgelig også meget helhjertet ind for at bekæmpe salg og import af ulovlige og forfalskede lægemidler og kosttilskud. Jeg vil bare henlede opmærksomheden på, at efter at man har filtreret noget fra, sidder Lægemedelstyrelsen med ca. 5.000 pakninger om året, som på en eller anden måde lugter af at være ulovlige osv. Ikke alle er ulovlige, men det er noget, der er kommet ind i landet, og derfor identificerer de, hvad det er for noget.

Nu er der så et lovforslag, hvormed vi giver Lægemedelstyrelsen større hjemmel til at foretage kontrolbesøg og beslaglæggelse af lægemidler i virksomheder, som ikke har lov hjemmel til at markedsføre. Jeg vil gerne præcisere, at det gælder virksomheder, som ikke har fået denne tilladelse, og de skal selvfølgelig klippes og klappes på alle mulige måder, for de er med til at skabe utryghed i befolkningen. Vi ved også godt, at der i det moderne samfund er blevet meget mere e-handel, og derfor er det også meget vigtigt, at vi får lidt fokus på det her. For hvem er det, der må drive e-handel? De skal anmeldes til Lægemedelstyrelsen og Lægemedelstyrelsens hjemmeside, og så kan borgerne se, hvem det er. Det er simpelt hen for at filtrere de gode, som vi skal støtte, fra de dårlige. Så derfor får borgerne mulighed for at gå ind og se på: Hvem har vi lov til at handle igennem, og hvor kan vi være trygge?

Så er det således, at der er nogle hjemmesider – og det er mest hjemmesider, som kommer fra hallelujalande, dvs. lande uden for EU og EØS – som markedsfører produkter. Altså, jeg kan komme med mange eksempler på, at man finder lægemidler, som nærmest

kun består af maling, og som der ikke er noget som helst i, og som kommer ind på markedet og bliver solgt til danskere via nogle mere eller mindre ulækre hjemmesider, hvis jeg må bruge det udtryk. Derfor skal der også være mulighed for, at man på en eller en måde retsligt, efter at man har forsøgt alt, kan få stoppet en del af disse hjemmesider. Der er teknologiske muligheder for dette, og det er noget af det, jeg tror vi kommer til at se lidt på i udvalgsarbejdet.

Så er det også sådan, at når man får fat i de ulovlige lægemidler – og der er nogle af dem, der fuldstændig plagierer originalproduktens varemærke og indpakning osv. – jamen, så skal de virksomheder, som producerer de her midler, også have mulighed for at kigge dem efter i kortene og identificere, hvad det er for noget. Så det er også en væsentlig forbedring i forhold til det, vi har nu.

Så har vi jo lige haft noget om Omnican her den sidste tid, og der er det således, at producenterne nu får pligt til at indberette nogle bivirkninger, også til specifikke hospitaler og specifikke sundhedspersoner, således at vi undgår, at der kommer for meget forsinkelse i det her, og det er en væsentlig forbedring.

Så har man altid en diskussion om, hvorvidt læger og sygeplejersker og alle mulige falder for reklamer. Det vil jeg sige at jeg ikke har belæg for at påstå. Jeg er da aldrig selv faldet for de her reklamer for lægemidler. Jeg har brugt dem, som jeg syntes var bedst, til mine patienter. Nu udvider vi så også kredsen, så kliniske diætister, jordemødre osv. får samme mulighed, for jeg tror nok, at vi alle sammen har tiltro til, at vi har en sober, seriøs og velfungerende sundhedssektor med nogle dygtige medarbejdere, som ikke forfalder til det her.

Alt i alt vil jeg sige, at det her lovforslag er en væsentlig forbedring i forhold til det, vi har, så jeg skal hilse og sige, at Venstre kan støtte forslaget.

Kl. 13:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren.

Måske er udtrykket hallelujalande en sproglig fornyelse, som jeg i hvert fald ikke har mødt før. (*Preben Rudiengaard* (V): Det er det nok).

Vi siger tak til ordføreren. Fru Sophie Hæstorp Andersen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 13:28

(Ordfører)

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Man kan ikke afvise, at der løbende bliver opfundet nye begreber på Folketingets talerstol. Ligesom dengang, hr. Preben Rudiengaard stod og talte om tertiær profylakse – men det var vist opfundet, bare i lægestanden i stedet for.

Dette lovforslag skal samle en lang række forslag, der skal begrænse forekomsten af ulovlige og forfalskede lægemidler.

I takt med at flere og flere danskere bliver bedre til at komme på nettet og også benytter sig af muligheden for at købe varer på nettet – det kan være tøj, det kan være legetøj, det kan være dagligvarer, det kan være en lang række forskellige ting – ja, så bliver folk også mere og mere forvante med eller tænker, at det vil være muligt at kunne købe lægemidler på internettet.

I den forbindelse er det meget vigtigt, at vi sikrer, at de lægemidler, borgerne så køber, ikke er forfalskede lægemidler eller lægemidler, der er indført illegalt, fordi det jo i sig selv kan være til fare for sundheden, hvis man ved et tilfælde kommer til at købe lægemidler, der ikke har de indholdsstoffer, man egentlig troede. Som hr. Preben Rudiengaard var inde på, har vi også set problemer med, at medicin, som simpelt hen ikke er til salg i Danmark, alligevel kommer ind via udenlandske hjemmesider.

En lang række af de forslag, der er i det her lovforslag, er vi i Socialdemokratiet meget enige i. Vi kan sagtens gå ind for, at Lægemedelstyrelsen får bedre muligheder for at konfiskere og beslaglæg-

ge ulovligt indført medicin, og også, at man nu giver mulighed for, at de virksomheder, som producerer medicin, kan lave stikprøvekontroller. Vi synes også, det er fornuftigt, at man ser på, hvordan man kan lave en øget digitalisering i Lægemiddelstyrelsen i det samarbejde, man har med danske virksomheder eller virksomheder i det hele taget på lægemiddelområdet.

Noget af det, som vi dog er bekymret for ved det her lovforslag, og som vi mener principielt er meget problematisk – og det er vi ikke ene om – er til gengæld, at man nu vil indføre at bruge DNS-blokering og dermed censurering af uønskede hjemmesider som instrument, alene fordi man står over for et administrativt problem med at finde frem til, hvordan dele af lovgivningen skal overholdes, bl.a. med hensyn til hjemmesider i udlandet.

Vi mener, at problemet er, at man med tiden risikerer, at staten i lighed med f.eks. Kina rejser en gigantisk firewall, som det hedder, der kommer til at indskrænke borgernes brug af internettet, alene fordi staten finder det uønskeligt, og uden at der er en principiel diskussion af dette i befolkningen.

Derfor er vi utrolig glade for, at man i Videnskabsudvalget nu er ved at tage initiativ til en høring om brugen af DNS-blokeringer – mere generelt, for at vi kan tage den her diskussion, inden der kommer flere lovforslag, hvor man lægger bemyndigelse ud til styrelser og andre, som ikke er domstolene, til at gå ind og påbyde internetvirksomheder eller dem, der udbyder internetdomæner, at lukke adgangen til bestemte hjemmesider ned.

I Socialdemokratiet mener vi faktisk, at det her er så principiel en diskussion, at vi finder det mest hensigtsmæssigt, at ministeren tager den del ud af lovforslaget, for at vi kan stemme for det.

Vi ved udmærket godt, at der findes undtagelser, f.eks. er der hjemmesider, der spreder børnepornografi, og der er vi alle sammen i Folketinget enige om, at en DNS-blokering kan være en vej frem, men det sker jo typisk, efter at domstolene har været inde over. Vi mener ikke, at man vil have en generel holdning om, at flere og flere områder på internettet skal blokeres.

Som jeg sagde, er vi ikke de eneste, der har den her bekymring. Det fremgår af høringssvarene til lovforslaget, og dansk erhvervsliv har også været ude at advare mod den her del.

Til gengæld kunne man gøre noget andet. Man kunne jo være fortalere for, at der bliver skabt bedre viden og information om internettets ubegrænsede muligheder så vel som de fælder, der findes på området. Den slags færdselsregler kunne være rigtig gode både for unge og andre, og i forhold til medicin kunne man godt udbrede det og sige: I skal være opmærksomme på, at det kan være farligt at købe medicin på ikkeregistrerede hjemmesider – det foreslås jo i lovforslaget, at der skal laves en registreringsordning af de gode hjemmesider.

Med de ord vil jeg sige, at vi ikke kan støtte lovforslaget lige nu og her. Vi overvejer at undlade at stemme, medmindre regeringen er villig til at kigge på denne del lovforslaget. Vi håber selvfølgelig på, at vi under udvalgsarbejdet kan være med til at tage den principielle diskussion, således at vi kan ende med at stemme for et ellers godt lovforslag. Tak for ordet.

Kl. 13:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Liselott Blixt som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Det her forslag til en ændring af lægemiddeloven er med fokus på distribution af lægemidler, der foregår illegalt. Der skal besluttes initiativer, der har til formål at forhindre eller begrænse forekomsten af ulovlige lægemidler. Samtidig foreslår man en forbedret mulighed

for at handle via e-handel. Det er alt i alt nogle gode forslag, som vi kan støtte op om. Det er vigtigt, at vi som forbrugere kan være sikre på, at de lægemidler, som vi køber, uanset om det er via nettet eller andre steder, er noget, der er godt for os.

Men hvordan kan vi se, når vi går ind på en netside, om det er en, vi kan stole på? Ja, her foreslås det at få lavet en liste på Lægemiddelstyrelsens hjemmeside, så man kan gå ind og kontrollere, om det er nogen, man kan stole på. Jeg vil ligesom Socialdemokraternes ordfører nævne, at der er hjemmesider, som man så vil kunne gå ind og lukke, og jeg håber, vi kan få en debat om det i Sundhedsudvalget, for netop det er et spørgsmål om, hvor meget man kan gøre på området. Jeg tror, at vi alle sammen, hvis vi går ind og kigger i vores spammailboks, kan se, at vi jævnligt, hver eneste dag, får tilbudt Viagra, og hvis man gik ind og kiggede, ville man se, at det er forskellige hjemmesider hver eneste gang. Så jeg tror, vi vil få nok at lave, for lukker vi en, tror jeg, der skyder ti mere op.

Der er steder, hvor der sælges forfalskede lægemidler, og via den her lovgivning bliver der nu også mulighed for, at det firma, der sælger det oprindeligt godkendte produkt, nu må købe dem og undersøge, om de er forfalskede. Derved kan man så indberette og få stoppet de her falske lægemidler, netop til gavn for borgeren. Virksomhederne har naturligvis en interesse i at afdække, om der er forfalskede produkter, og borgeren kan jo så få glæde af, at det bliver stoppet. Og vi kan få glæde af, at virksomhederne selv går ind og er med til at løfte det her.

Lægemiddelstyrelsen vil med den nye lovgivning få øget mulighed for kontrol og kontrolbesøg i virksomheder, som producerer lægemidler. Det er fornuftigt, også at vi kan se et øget samarbejde mellem Lægemiddelstyrelsen og Fødevarestyrelsen. Det burde bare gælde begge veje, sådan at hvis Lægemiddelstyrelsen nu er ude på kontrolbesøg et sted, hvor der er kosttilskud, kan de lige så godt tage det besøg samtidig. I dag er der firmaer, hvor Fødevarestyrelsen den ene dag kommer ud og skal godkende det ene i det ene lokale, og den anden dag kommer den anden styrelse. Der bør man kunne arbejde bedre sammen.

I samme lovgivning giver man mulighed for at udvide den personkreds, som lægemiddelproducenterne må reklamere over for i forbindelse med receptpligtig medicin. Vi synes da også som hr. Preben Rudiengaard, at det er fint, det kommer ud til andet sundheds-personale, men vi mener også, vi skal se på det øgede forbrug af lægemidler, der er i dag, og se, om det her vil have en konsekvens, når vi om et par år kigger tilbage.

Alt i alt kan vi støtte forslaget, men vi vil gerne have det til debat i Sundhedsudvalget.

Kl. 13:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Vivi Kier som konservativ ordfører.

Kl. 13:37

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Også jeg kan tilslutte mig koret af tidligere ordførere, som har været oppe at sige, at de synes, det er rigtig vigtigt, hvordan vi kan forhindre eller begrænse forekomsten af ulovlige lægemidler. Og det er jo det, det her lovforslag tager hul på via forskellige værktøjer som flere kontrolbeføjelser, særlig fokus på handel på internettet og underretningspligten.

For mig er det rigtig vigtigt, at borgeren altid skal føle sig tryk og sikker ved at købe lægemidler, også når man køber lægemidler på internettet, og især den del synes jeg er vigtig. Som der blev sagt lige før, tror jeg, vi alle sammen, hvis vi åbner vores spammailboks, kan se et hav af tilbud på utallige præparater. Så det skal vi styrke.

Jeg kan godt forstå bekymringen i forhold til at blokere internetsider, men på den anden side mener jeg, at kunne vi blokere for

en side, hvor der er decideret ulovlige og forfalskede lægemidler, så ville det være fint. Men lad os se nærmere på det i udvalgsarbejdet.

Så synes jeg, at en af de rigtig positive ting i det her forslag er, at vi nu sætter større fokus på og beder om mere indberetning om et præparats bivirkninger. Det synes jeg virkelig er en forbedring, også for den enkelte borger.

Meget i det her forslag er teknik, men alt i alt synes vi, det er et rigtig godt forslag, som vi fra konservativ side kan støtte.

Kl. 13:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Jeg ser, at SF's ordfører, hr. Jonas Dahl, er kommet til stede. Ønsker hr. Jonas Dahl ordet?

Kl. 13:38

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Tak for det, hr. formand. Jeg beklager, men det er ikke sådan, når det lige pludselig går så hurtigt og talerne bliver så korte, at man næsten ikke kan nå at komme herved.

Fra SF's side vil vi også gerne være med i den ros, der også er kommet fra andre sider. Jeg synes, at det er et meget fornuftigt forslag, og der er mange gode tiltag i det. I forhold til de konkrete ting ligger der jo bl.a., at Lægemedelstyrelsen får nogle beføjelser til at beslaglægge, konfiskere ulovligt indførte og forhandlede lægemidler. Det er vi fra SF's side fuldstændig enige i, ikke mindst fordi der er et stigende problem med handel af lægemidler over nettet.

Derudover stilles der også yderligere krav til e-handel med lægemidler, herunder en underretningspligt for virksomheder, der handler lægemidler online, og krav til forsendelse af lægemidler, der e-handles. Også det er for os at se et positivt tiltag, hvor der nu bliver oprettet deciderede lister, således at man kan få en oversigt over, hvilke legale forhandlere der er på internettet.

I forhold til at forbyde, at erhvervs-mæssige internetudbydere kan formidle internetadgang til en hjemmeside, hvorfra der sker en ulovlig forhandling af lægemidler, som også den konservative ordfører var inde på, har vi nogle bekymringer, som vi også kan se at Datatilsynet i deres høringssvar har givet udtryk for, og det er en bekymring, som vi håber vi kan få afklaret lidt i det videre udvalgsarbejde. Det er umiddelbart den eneste bekymring, vi har i forhold til lovforslaget, men det er selvfølgelig også en reel bekymring, hvor vi bliver nødt til at sikre os, at man selvfølgelig ikke fra statens side går ind og kontrollerer internetudbydere og på den måde kommer til at lægge nogle begrænsninger i forhold til muligheden for at ytre sig over nettet osv.

Men når det er sagt, vil jeg gerne understrege, at vi, når vi ser forslaget som helhed, er positive over for forslaget. Der er som sagt en enkelt bekymring, men for mig at se er det på tide, at der kommer den øgede kontrol i forhold til at sætte fokus på særlig internethandel. Man kan næsten diskutere, om den skulle være kommet tidligere, men vi hilser da meget velkommen, at der nu endelig kommer fokus på området.

Kl. 13:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Manu Sareen som radikale ordfører.

Kl. 13:41

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Tak for det. Det Radikale Venstre bakker også op om det her forslag, men vi har da også det forbehold og den bekymring, som stort set alle har været inde på, med hensyn til en blokering af de hjemmesider, men som vi også kan høre, er det noget, som vi vil arbejde videre med i det videre arbejde i udvalget.

Men udover det er det her jo selvfølgelig en naturlig udvikling af nettet, som betyder, at man stort set kan købe alt på tværs af grænser. Det er jo selvfølgelig en udvikling på godt og ondt, og en udvikling, som, når det går galt, kan have alvorlige helbredsmæssige konsekvenser, som vi også har hørt tidligere.

Forslaget har jo til formål at forhindre eller begrænse forekomsten af ulovlige lægemidler, og så er det også en styrkelse af kontrolbeføjelserne. Det gælder både i forhold til Lægemedelstyrelsen, som foreslås tillagt beføjelser til at beslaglægge og konfiskere ulovligt indførte og ulovligt forhandlede lægemidler, og så gælder det også i forhold til relevante samarbejdspartnere, f.eks. Fødevarestyrelsen, som på effektiv vis skal kunne foretage kontrol på Lægemedelstyrelsens vegne.

Vi mener også, at det er positivt, at der skal udarbejdes en liste med oplysninger om legale onlineforhandlere, som der er flere, der også har været inde på, der offentliggøres på Lægemedelstyrelsens hjemmeside, og som i sidste ende skal gøre det nemmere for borgerne at sikre sig, at de handler lægemidler helt legalt, ligesom det også er positivt, at der stilles krav til forsendelse af lægemidler, der handles på nettet.

Så er det selvfølgelig også positivt, at forslaget imødekommer lægemiddelindustriens ønske om at kunne bidrage til bestræbelserne på at afdække forekomsten af forfalskede lægemidler, fordi det jo også er noget af det, som virkelig kan gå galt. Vi har jo hørt, at det kan indeholde alt lige fra maling til savsmuld, og det har der desværre også været en del eksempler på.

Men der er nogle spørgsmål ud over blokering af hjemmesider, som vi også ønsker at få afdækket i udvalget, og vi tilslutter os helt klart også at få afdækket, hvor hallelujalandene ligger henne, for det aner jeg ikke – det kan jo være, at jeg er fra et, uden at jeg ved det. Med hensyn til listen er det jo selvfølgelig, hvornår den skal opdateres, hvor tit den bliver opdateret, men også lægemiddelovens § 44, hvor der lægges op til, at man får advarsler i førstegangstilfælde, når man indfører ulovlige præparater. Det er jo selvfølgelig fint nok, men hvis man kunne forestille sig, at der er nogle, der indfører 7.000 potenspillere, kunne det godt være, at man skulle have nogle andre muligheder for ligesom at gøre opmærksom på, at det måske ikke er så hensigtsmæssigt, fordi enten har man et meget, meget alvorligt problem, eller også er det, fordi man virkelig vil sælge på det illegale marked.

Men alt i alt er vi positive og glæder os til det videre udvalgsarbejde.

Kl. 13:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:44

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Der er jo ikke nogen tvivl om, at med de penge, der er at tjene på handel med medicin, er det, der handler om illegalt salg af lægemidler, allerede nu et forholdsvis stort problem, og det kan i hvert fald vokse i fremtiden. Det tror jeg ikke der er nogen tvivl om, og jeg forstår godt den logik, der ligger bag, at man, efter man ligesom har kigget på de ting, som tilsyneladende foregår legalt, kaster sig over den distribution, som er illegal. Det tror jeg er rigtigt og fornuftigt, og i Enhedslisten deler vi da også langt de fleste tanker, som ligger i det her lovforslag og kan også støtte dem, med en enkelt undtagelse, som jeg vil vende tilbage til.

Vi synes, der er – det har en række andre talere også været inde på – en række konkrete forslag i det her lovforslag, som formentlig vil have en positiv virkning, ja, på nogle områder måske endda en meget effektiv virkning. I virkeligheden vil jeg sige, at det, som må-

ske bliver det afgørende, bliver at – i gåseøjne – opdrage borgerne til at lade være med at købe medicin steder, hvor man ikke har en vis sikkerhed for, at det, der foregår, er lødigt og ordentligt. Derfor er sådan en liste over hjemmesider, hvor man kan regne med at tingene er i orden, virkelig, virkelig vigtig, ligesom det også er meget vigtigt at sikre, at informationen om den kommer ud, sådan at folk i hvert fald der, kan man sige, kan træffe nogle dispositioner, der gør, at de kan beskytte sig selv mod ting, der ellers kan være uigennemskuelige. For det er jo netop rigtigt, at det at holde styr på, hvad medicinen hedder, og om pakningen nu også er den helt rigtige eller bare en lille smule anderledes, end den plejer at være, kan være meget uoverkommeligt.

Der er dog et enkelt element i forslaget, som vi synes det ville være fornuftigt ministeren pillede ud, og jeg mener sådan set også, det ville være i overensstemmelse med ministerens jo forholdsvis velkendte liberale grundholdning, og det er spørgsmålet om mulighederne for at lukke for internetadgang til en hjemmeside, hvorfra der sker ulovlig forhandling af lægemidler.

Det, man jo forestiller sig, er, at Lægemedelstyrelsen skal gøre internetudbydere opmærksom på, at der findes en sådan hjemmeside, og den skal de så lukke. Så kan man trøste sig med, at de bare kan lade være, men så kommer der så en retssag. Hvis man skal være helt ærlig, tror jeg ikke, der er ret mange internetudbydere, der vil orke at påtage sig den opgave at sige: Nej, det gør vi ikke, for så risikerer vi at få en retssag på halsen. De vil lukke den.

Det er sikkert også det, der ud fra en bureaukratisk synsvinkel er det smarte her, for så kan man hurtigt få lukket en frygtelig masse hjemmesider, og det er fuldstændig rigtigt, som fru Liselott Blixt sagde, nemlig at der også vil blive oprettet nye hjemmesider, der sælger de her produkter i nogenlunde samme hast. Så jeg forstår godt det bureaukratiske argument for, at man synes, det er besværligt, hvis man skal igennem domstolene hver gang.

Problemet er jo bare, at hvis vi i lov efter lov, på område efter område vedtager, at vi giver myndighederne nogle beføjelser, der gør, at de kan lukke hjemmesider, ender vi jo med at have et meget omfattende sæt af retningslinjer, der gør det muligt. Det er jo allerede introduceret, det er introduceret på områder, hvor ingen kunne finde på rigtig at være imod, for det er helt umuligt at bære at skulle tale om, at det ikke må være rimeligt og lovligt at få lukket ned for hjemmesider, hvor der f.eks. er børneporno på. Jeg tror nok, vi mangler en undersøgelse af, hvad det i grunden har betydet for distribution af børneporno, at man har fået den mulighed. Måske handler det mere om, at man kan gøre noget, der er synligt, men det kan godt være, at effekten i virkeligheden ikke er så stor.

Men vi mener sådan set, at det er dybt problematisk, som man indfører det her i lov efter lov og på område efter område, for man kan lige så godt sige, at man aldrig får taget principiel stilling til, hvor grænsen er for, hvad vi vil acceptere, når det handler om at give myndighederne mulighed for at lukke hjemmesider. Og hvad er det så, vi ikke vil acceptere? Hvis vi nu traf beslutningen her, kunne jeg altså nævne rigtig, rigtig mange andre områder, hvor det, der sker, er mindst lige så alvorligt som det her, og hvor vi så med henvisning til den her lov roligt kunne gøre det, og så er jeg altså meget nervøs for, hvor vi ender henne. Jeg tror, at ytringsfriheden på internettet, det, at der er mulighed for at distribuere også usympatiske og ubehagelige og modbydelige synspunkter, er en vigtig ting fortsat at have mulighed for at have. Jeg tror, det i det lange løb kan være meget vanskeligt at afgrænse den form for ytringsfrihed, der handler om at propagandere for og sælge produkter, som man ikke bryder sig om.

Så jeg vil meget stærkt advare imod, at man tager det element med i forslaget, for jeg synes, at det burde kræve, at man havde en mere generel afvejning af fordele og ulemper ved at gennemføre et sådant tiltag, inden man puttede det ind i et lovforslag som det her. Det er da også min fornemmelse, at der i hvert fald er ganske mange

af ordførerne, der tidligere i dag har sagt, at de synes, det er værd at undersøge nøje og problematisere, og jeg håber så på, at vi i løbet af udvalgsarbejdet kan få fjernet den lille del af lovforslaget, for så kan jeg i hvert fald love, at Enhedslisten vil stemme for lovforslaget ved sidste behandling.

Kl. 13:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren, og herefter er det Liberal Alliances ordfører, hr. Villum Christensen.

Kl. 13:49

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Jeg synes, der er mange gode tendenser i det her lovforslag, men jeg synes alligevel, jeg vil sige, at vi med sådan et klude-tæppe af et forslag næsten også får det bedste bevis for, at man, når man på en gang ønsker et gammelt rigtigt styringssystem i en branche på et kommercielt marked og samtidig ønsker smidighed og mulighed for tilpasninger, så hele tiden skal ændre regel på regel. Bureaukratiske systemer er – det ved vi – ikke gode til at opfange nye tendenser og nye strømninger som følge af f.eks. ny teknologi, nye præferencer. Det ser man med al tydelighed her.

Det mest positive ved lovforslaget er nok ophævelsen af de såkaldte naturlige forsyningsområder, hvorved håndkøbsudsalg og medicinudlevering markedsliggøres, og det betyder, at vi gerne vil støtte forslaget. Det er jo godt. Men da veldrevne apoteker skal aflevere overskuddet til mindre veldrevne apoteker i udkantsområderne, bliver det jo alligevel kun en halv løsning. Vi forstår ikke, at man ikke løser problemet på én gang ved at indføre en fuld liberalisering af området, naturligvis med de fornødne uddannelseskrav eller autorisationer til personalet, og så kan de jo placere sig, som de nu engang har lyst til, og så var man måske også fri for pudsige formuleringer om billige produkter, for det glemmer, som vi har kunnet se det, seks ud af ti.

Det skal være mine sidste ord her, og så tror jeg, jeg vil vende tilbage.

[Denne ordførertale vedrører 1. behandling af L 119].

Kl. 13:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 13:51

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Lovforslaget går, som flere har bemærket, på to ben. Det er rettet mod den del af lægemiddelindustrien, den del af lægemiddeldistributionen, som foregår illegalt, og der bliver beføjelse til at beslaglægge og konfiskere ulovlige lægemidler. Men samtidig stiller lovforslaget altså også forslag om lettelse. Det bliver lettere at købe via internettet. Som internetforhandler skal man give sig til kende over for Lægemedelstyrelsen, som vil føre en liste over dem, som man trygt kan handle med. Den liste vil vi selvfølgelig bidrage til bliver kendt. En ordfører var bekymret for, om borgerne nu ville blive bekendt med denne liste, og det er jo en af de opgaver, som vi står med, hvis dette lovforslag bliver vedtaget.

Det bliver ifølge lovforslaget forbudt at formidle internetadgang til en hjemmeside, hvor der sker ulovlig forhandling af lægemidler, og hvis Lægemedelstyrelsen opdager ulovlig forhandling på en hjemmeside, vil Lægemedelstyrelsen rette henvendelse til internetudbyderen med en opfordring til at blokere hjemmesiden.

Det er der en del ordførere der har været betænkelige ved, og derfor vil jeg gerne understrege, at det kun gælder i forhold til hjemmesider, der er ejet af en internetforhandler, som er etableret i et land

uden for EU eller EØS. Hvis adgangen til en hjemmeside er blokeret, vil forbrugeren blive gjort opmærksom på, at forhandlingen af lægemidler på hjemmesiden ikke sker lovligt, og forbrugeren har mulighed for at fravælge den pågældende internetforhandler.

Jeg vil gerne understrege, at dette internetblokeringsredskab er et redskab, som først vil blive hevet frem af værktøjskassen, når alle de sædvanlige instrumenter har vist sig at være utilstrækkelige. Det er et redskab, som vi ønsker at kunne tage i brug, hvis intet andet hjælper, og vel at mærke tage i brug af hensyn til forbrugernes sikkerhed og sundhed.

Hvad angår bivirkninger ved lovlige lægemidler, er det vigtigt, at læger og andre sundhedspersoner på en hurtig og effektiv måde får besked om sådanne bivirkninger eller lignende sikkerhedsproblemer. Lægemiddelstyrelsen får mulighed for at pålægge en lægemiddelvirksomhed at offentliggøre eller udsende information om formodede bivirkninger eller sikkerhedsproblemer. Det ved jeg godt at lægemiddelvirksomheder allerede gør i dag, men det sker i dag ad frivillighedens vej. En virksomhed kan altså i princippet nægte at følge Lægemiddelstyrelsens opfordring til at foretage offentliggørelse. Hvis loven bliver ændret som foreslået, bliver det muligt for Lægemiddelstyrelsen at pålægge en lægemiddelvirksomhed at offentliggøre eller udsende sådanne informationer til bl.a. læger.

Jeg er meget glad for den brede opbakning, der er til lovforslaget. På et enkelt punkt forventer jeg nogle spørgsmål i udvalget, men jeg tror, det ender med, at lovforslaget får enstemmig opbakning, og til det vil jeg sige, ikke halleluja, men tak for en konstruktiv behandling.

Kl. 13:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Sophie Hæstorp Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:55

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg vil sige, at i Socialdemokratiet er vi meget opmærksomme på, at det her med en DNS-blokering, altså en blokering af bestemte internetsider, er noget, man i bemærkningerne gør opmærksom på, at man kun vil gøre over for udenlandske internetsider og kun som en sidste udvej. Men jeg vil gerne henlede ministerens opmærksomhed på, at der i slutningen af bemærkningerne om det her med at kunne blokere adgang til bestemte domæner står:

»Indenrigs- og sundhedsministeren ønsker således – for nærværende – at målrette forslaget mod de situationer, hvor de traditionelle retshåndhævelsesinstrumenter vurderes at være utilstrækkelige.«

Jeg vil gerne spørge ministeren: For nærværende mener man altså, at man skal bruge det her instrument i de her situationer, men det lyder lidt, som om man har ideer om, at man godt kunne udvide det senere hen til også at omfatte andre internetsider, sider fra andre EU-lande og fra Danmark. Hvad har ministeren at sige til det?

Kl. 13:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 13:56

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg fik desværre ikke rettet det udtryk, som jeg synes er rædselsfuldt. Begrebet for nærværende er altså ikke noget, som jeg plejer at benytte mig af. Det betyder, at vi behandler en sag, som er under udvikling. Det, vi foreslår, er altså det, vi mener der er behov for nu, men man kan jo ikke vide, hvad vi møder henne om det næste gadehjørne. Derfor står der med et meget dårligt udtryk »for nærværende«.

Kl. 13:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 13:57

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Men så tror jeg også, at ministeren har tilkendegivet, at det her med, at sagen er under udvikling, netop også kan betyde en uheldig udvikling, hvor man netop, som hr. Per Clausen og andre har været inde på, til sidst ender med at opbygge en meget, meget stor mur af offentlige myndigheder, som mener, at den hjemmeside er ulovlig, og den hjemmeside er ulovlig, den hjemmeside skal lukkes, og den hjemmeside skal lukkes.

Jeg kan simpelt hen ikke forstå det, og det vil jeg gerne have ministerens bud på: Hvis den her mulighed først skal bruges i situationer, hvor de traditionelle retshåndhævelsesinstrumenter vurderes at være utilstrækkelige, hvorfor er det så, at man ikke på det tidspunkt kan gå til domstolene, før man beder om, at en hjemmeside lukkes ned? Hvorfor skal det være en myndighedsopgave, der ligger i Lægemiddelstyrelsen? Hvorfor kan det ikke være domstolene, der træffer den afgørelse?

Kl. 13:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 13:57

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Det er jo et ret præcist spørgsmål, og det vil jeg gerne give et præcist svar på i udvalget. Men jeg vil gerne allerede nu sige, at det handler om noget ret alvorligt. Det handler altså om ulovlig formidling af lægemidler, som kan føre til sygdom og til det, der er værre. Derfor skal vi være på vagt over for det. Og hvis Lægemiddelstyrelsen ikke har en sådan beføjelse, bliver det meget besværligt at stoppe ulovlig formidling af lægemidler. Så jeg synes, det er den rigtige måde at gøre det på, men jeg har allerede sagt, at jeg er meget klar til at ud-dybe netop det spørgsmål over for udvalget.

Kl. 13:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 119:

Forslag til lov om ændring af apotekerloven. (Veterinærafdelinger, informationspligt om billigere alternativer, ophævelse af det

naturlige forsyningsområde, sygehusapotekers blanding af lægemidler m.v.).

Kl. 14:02

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsættelse 27.01.2011).

Kl. 13:59

Forhandling**Anden næstformand (Søren Espersen):**

Forhandlingen er åbnet. Venstres ordfører, hr. Preben Rudiengaard.

Kl. 13:59

(Ordfører)

Preben Rudiengaard (V):

Det er jo helt rart at være hjemme igen. Vi er hjemme i gamle Danmark og ikke i noget hallelujaland. Vores apotekerlov drejer sig om Danmark og forholdene her.

Med dette lovforslag ønsker ministeren en modernisering af apotekerloven – og jeg sad og talte, og der var 18 områder. Jeg må også sige, at forslaget jo ikke er voldsomt revolutionerende, men mere sådan en direkte ajourføring på en række praktiske områder.

Jeg skal ikke dvæle ved alle 18 områder, det hjemler tiden ikke, men en af de ting, der for mig er vigtig, er, at vi ophæver det naturlige forsyningsområde. Det vil sige, at et hvilket som helst apotek kan lave et håndkøbsudsalg, hvor man ønsker at have det, eller et medicinudleveringssted. Det giver altså en større frihed til, at der kan blive lidt mere konkurrence på området mellem apotekerne, og det er jo ganske fint i tråd med Konkurrencestyrelsens rapport om regulering af apotekersektoren. Så det kan jeg sige at vi støtter i Venstre.

Det er sådan, at kommer folk ind og skal have medicin på apoteket, kan de have svært ved at finde ud af, hvad det billigste præparat er og alt muligt andet, og nu får apoteket en pligt til at rådgive om, hvad der er det billigste præparat. Jeg tror også, at vi kan få slået nogle søm i, at folk siger: Nej, men det der er lidt billigere end det der, er det så dårligere, fordi det er billigere? Det er jo en god rådgivningsopgave for et apotek, at man sikrer, at det er det rigtige præparat til den rigtige patient på den rigtige tid. Derfor synes jeg, det er fint, at vi får præciseret det her om apotekets rådgivning på området, så det støtter vi.

Så er der oplysninger til Lægemiddelstatistikregisteret, og jeg vil gerne medgive, at dem, der bruger mest medicin i Danmark, er vores kronikere. Det er også dem, der har det dårligst. Vi har ca. 1,7 millioner kronikere i Danmark, og de skal behandles og have det ordentligt, men vi skal jo også prøve at sikre, at grupperne af kronikere får den rigtige medicin, for det kan godt flyde lidt rundt på markedet. Derfor må jeg også rose ministeren for, at der er taget initiativ til det, der hedder Adjusted Clinical Groups, hvor man ligesom går ind og siger: Hvad er det for en medikamentel behandling, disse patientgrupper har brug for? Det kræver så, at vi kan identificere grupperne, og derfor er det vigtigt med et lægemiddelstatistikregister, som kan bruges af de rette myndigheder – og det bliver Lægemiddelstyrelsen, der har det her.

Jeg vil gerne meddele ministeren, at vi nok bliver nødt til at præcisere lidt i det med hensyn til kryptering, dekryptering osv. på det her område, for det er også vigtigt, at patienterne – da det er meget personfølsomme ting, der kommer her – kan føle sig fuldstændig trygge ved det, og at deres oplysninger ikke kommer i forkerte hænder. Det tror jeg er noget, vi kommer til at beskæftige os lidt med. Men overordnet set synes jeg, det er fantastisk fint.

Med de bemærkninger, som kun drejede sig om 3 af de 18 punkter, vil jeg sige, at Venstre overordnet kan tiltræde lovforslaget.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Socialdemokraternes ordfører, fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 14:03

(Ordfører)

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Regeringen har aflyst den helt store liberalisering af vores apoteker, og tak for det. En særlig tak i den sammenhæng til De Konservative, som har fået noget af æren for det.

I Socialdemokratiet tror vi ikke, det er en god idé at lave underafdelinger i supermarkeder med medicinsalg. Vi tror heller ikke, det gavner mindre byer, at man fjerner en udligningsordning og derved også risikerer at lukke de mindre apoteker i tyndt befolkede områder, eller at det er en særlig god idé, at store kapitalfonde skal ind og eje apoteker og derefter sløjfer al efteruddannelse af det personale, der står og rådgiver borgerne, som vi har set det i dele af Sverige og i Norge.

Det, der så er tilbage i det her lovforslag, L 119, er mere en lang række af tekniske forslag, der vedrører apotekerloven. Nogle af forslagene, 18 styk tror jeg vi er nået op på, handler om, at det er konsekvenser af det lovforslag, vi behandlede lige før, L 118, f.eks. det her med registreringspligt ved onlinesalg. Dels er der nogle uhenigtsmæssigheder, som følger af ændret praksis, dels er der opfølgning på dele af apotekerudvalgets arbejde.

I Socialdemokratiet kan vi i det store hele støtte lovforslaget, men vi afventer udvalgsarbejdet. Det drejer sig særlig om det her forslag om at samkøre Lægemiddelregisteret med personregistre for at finde ud af, hvordan man kan lave bedre statistik, bl.a. for mennesker, der lever med kroniske sygdomme. Vi tror, at det kan være den rigtige vej at gå, men vi vil gerne, ligesom den tidligere ordfører var inde på, være med til at se på, om alt er klokkeklart, i forhold til hvilke data der kan køres sammen og hvordan sikkerheden er omkring det.

En anden ting er så, at man vil fjerne bagatelgrænsen for rådgivning om det billigste præparat ude på apotekerne. Vi mener i Socialdemokratiet, at den dialog, som de har ude på apoteket, med borgerne, der køber medicin, som udgangspunkt skal handle om patientsikkerhed først, hvordan det pågældende præparat bruges, hvad bivirkningerne er ved det, og hvad man skal gøre, hvis man oplever de her bivirkninger. I nogle tilfælde har vi altså også hørt tale om, at forskellene mellem præparaternes priser kan være helt nede på 20 øre eller 50 øre, og der synes jeg at man skal stille det spørgsmål: Er det så det rigtige at fjerne bagatelgrænsen helt? Eller synes man, en bagatelgrænse på op til 20 kr. er for stor? Jamen så kunne man måske gøre bagatelgrænsen mindre.

Vi synes, det allervigtigste må være, at folk har tryk ved de præparater, de får med hjem, og vi kan jo se af de undersøgelser, de bl.a. selv har lavet i Lægemiddelstyrelsen, at rigtig mange borgere vælger et kendt præparat, til trods for at det er et par kroner dyrere, alene af den årsag, at man kender til det og er tryk ved, at pillen er rød og ikke grøn. Vi er meget enige i, at for borgeren er det selvfølgelig vigtigt, at man kan vælge den billigste medicin og er orienteret om, at det findes på markedet, og at man lige så godt kunne tage den grønne pille som den røde pille, hvis den er lige så god, men spørgsmålet er som sagt, om vi skal stå og insistere på at rådgive folk om, at der findes billigere medicin, som koster 20 øre mindre, eller om det så ikke er vigtigere, at der er fokus på patientsikkerheden, hvordan præparatet bruges.

Med de ord vil jeg sige, at vi også i det store hele kan støtte forslaget, men vi vil gerne stille nogle spørgsmål i udvalgsarbejdet, inden vi endeligt trykker på den grønne knap.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det Dansk Folkepartis ordfører, fru Liselott Blixt.

Kl. 14:06

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Jamen jeg kan da tilslutte mig meget af det, som den tidligere ordfører, Socialdemokraternes ordfører, sagde. Apotekerne bliver i dag en større og større del af vores sundhedssystem, hvilket vi kun mener er positivt, faktisk synes vi, at de godt kunne have haft en større plads med mange af de ting, der foregår. Vi har på apotekerne noget personale, som har en lang uddannelse i medicin, og det er helt sikkert deres store kompetence. Derfor er de også gode til at gennemgå medicinjournaler og vejlede om de forskellige produkter.

I Dansk Folkeparti arbejder vi også for mest sundhed for pengene til gavn for den enkelte borger, men vi har nogle betænkeligheder vedrørende informationspligten om billigere alternativer.

Når nu fru Jensen går op til sin læge og får udskrevet medicin, skal lægen i dag skrive på recepten, hvis man ikke skal substituere det på apoteket, altså at man altid vælger det billigste produkt med den samme virkning. Man må jo gå ud fra, at lægen ved, hvad der er bedst for fru Jensen.

Jeg har et eksempel med en dame, som havde en demenssygdom. Hun fik et substitutionspræparat, og det kunne hun ikke tåle, selv om det faktisk var det samme indholdsstof. Lægen måtte fluks stoppe for brug af præparatet og udskrive en ny recept. Hvad sker der nu med den her dame, når den her lov er gået igennem, næste gang hun kommer på apoteket, og det så viser sig, at det produkt, som hun ikke kan tåle, faktisk er billigere end det, som lægen har skrevet »ej S« på – altså at det ikke skal substitueres?

Apotekerne foreslår præparatet, fordi det jo er billigere. Damen kan måske ikke huske navnet, det er måske et år siden, det kan også være, at hendes demenssygdom er taget til, der kan være mange årsager – jeg kan heller aldrig huske, hvad jeg har fået sidste gang, og det er ikke på grund af demens. Samtidig vil hun måske også gerne spare nogle penge. Men ifølge det her forslag skal apoteket foreslå det billige, uanset om lægen har skrevet, at det ikke skal substitueres, og uanset om der kun er 20 øres forskel i prisen.

Det mener jeg vi skal tage op på et sundhedsudvalgsmøde. Jeg vil i hvert fald stille nogle spørgsmål til ministeren, for jeg mener, at man underkender lægen, hvis man ikke tager stilling til, at lægen har foretaget en aktiv handling ved at skrive det på recepten.

Apotekerne er gode til det med medicin. Men apotekeren kender altså ikke den borger, lige så godt som den læge gør, og derfor mener vi, at der er et problem i det her forslag.

Når vi taler om bagatelgrænsen, hvor man skal oplyse det billigste produkt, fru Sophie Hæstorp Andersen var også inde på det, fjerner man den helt, og det vil sige, at man kan stå med nogle produkter, hvor der er 20 øres forskel. Det mener jeg også at vi skal kigge på i Sundhedsudvalget. Lad os dog finde en bagatelgrænse, det kunne være ved hele kroner eller noget andet, i stedet for at vi går ned i det med 20 øre.

Samtidig åbner det her forslag for mere nethandel, hvilket er en god idé, da nethandel bliver mere udbredt og ældre og handicappede eller os, der har travlt og ikke har tid til at gå på apoteket, selv kan bestille hjemmefra. Der tænker jeg så: Hvordan vil man så sikre, at apotekerne spørger os, om vi vil have det præparat, der er billigere? For det må jo være det samme, der skal foregå.

Det foreslås også, at det naturlige forsyningsområde for apotekerne ophæves, så apotekerne kan oprette håndkøbsudsalg og medicinudleveringssteder. Her skal vi passe på. Vi skal passe på ikke at udvande apotekssektoren, så man opretter udleveringssteder i stedet for

apoteker der, hvor der er langt til et rigtigt apotek, som vi kan se det i udkantområderne, for så kunne vi jo lige så godt have liberaliseret det hele.

Når der ændres på udsalgsstederne, hvor der handles med medicin, uanset om det er apoteker eller håndkøbsudsalg, skal vi også sikre, at de bliver tilgængelige for ældre og handicappede mennesker. Det vil sige, at der er offentlige transportmidler dertil, samt at man kan komme ind, uanset hvilket handicap man har. For vi skal sikre, at det i udkantsområderne er muligt at få sin medicin, samt at der ikke er så langt imellem apotekerne.

Men vi er positive over for forslaget, i og med at der er mange forslag i det, men vi vil stille nogle spørgsmål til ministeren, og så håber vi, at de bliver gennemgået i Sundhedsudvalget.

Kl. 14:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, hr. Jonas Dahl.

Kl. 14:11

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Jeg vil spare folk for at gennemgå alle 18 punkter i det lovforslag, som vi overordnet set fra SF's side gerne vil modtage positivt. Men jeg vil gerne dykke ned i to ting, som for mig at se er der, hvor der kan være problemer.

Den ene ting er sådan set meget i tråd med det, den forrige ordfører også var inde på, og det drejer sig om ophævelsen af de naturlige forsyningsområder. Som Danmarks Apotekerforening også beskriver i deres høringssvar, kan afskaffelsen af dette betyde, at vi får landsdækkende apoteker. Og det, man selvfølgelig også kan have en frygt for, er, at der kommer nogle landsdækkende apoteker, som kommer til at varetage håndkøbsudsalget i hele landet, og så er spørgsmålet, hvilke konsekvenser det så vil få for de enkelte apoteker f.eks. i udkantsområderne, hvis man nu pludselig skal til at konkurrere med håndkøbsudsalg fra et større apotek fra en af de større byer.

Det er også den samme kritik, som både Pharmadanmark og Danske Regioner påpeger i deres høringssvar, nemlig at det er en udfordring at sikre, at vi i hvert fald fastholder eller sikrer, at apotekerne i udkantsområderne og de tyndt befolkede områder fortsat har deres eksistensberettigelse.

Spørgsmålet er, om man kan følge det forslag, som kommer fra Apotekerforeningen, at man simpelt hen begrænser den frie etablering af håndkøbsudsalg til enten egen kommune eller nabokommuner, således at der alligevel trods alt er en naturlig begrænsning, så man undgår en u hensigtsmæssig konkurrence mellem håndkøbsudsalg, en konkurrence, som i sidste ende måske kan få den konsekvens, at de konkrete apotekere i de tyndt befolkede områder simpelt hen må dreje nøglen om.

Det er for mig at se et af de helt afgørende punkter, som vi bliver nødt til at have en afklaring på, fordi det er en berettiget bekymring, når man nu både ser sygehuslukninger og også har en diskussion om det præhospitale, altså ambulanceberedskabet. Hvis man også skal se på, at det lokale apotek også er ved at lukke ned, jamen så er der en meget stor udfordring. Jeg tror ikke, ministeren har den intention, og derfor tror jeg, det er meget vigtigt også at overveje, hvilke konsekvenser der kan være ved at ophæve de naturlige forsyningsområder.

Den anden ting, som jeg vil dykke ned i, er, som Dansk Folkepartis ordfører jo også var inde på, at det undrer, at man nu gentagne gange har set, bl.a. i Lyngby og så sent som i går aftes i TV 2 i Ringkøbing, rigtig gode eksempler på, hvordan farmaceuter ansat på apoteker i den enkelte kommune bidrager til at sikre medicin håndtering, som netop sikrer, at den ældre eller den yngre for den sags skyld, altså at de borgere, der får mange medicinpræparater, faktisk får en vejledning i at tage præparaterne på rette tidspunkt, og også sikrer, at der ikke er præparater, som har modsatrettede virkninger. Der er alt-

så nogle muligheder nu, når vi er i gang med en revision af apotekerloven, for også at give apotekerne mulighed for i højere grad at samarbejde med de kommunale organer, således at der sikres en bedre medicinopfølgning, således at der sikres, at den medicin, der rent faktisk bliver givet, også bliver givet så virkningsfuldt som overhovedet muligt.

Det problem er for SF meget centralt, og det håber jeg også at vi i den videre udvalgsbehandling kan få ministeren med på, i hvert fald om ikke andet få til at kigge nærmere på, for det er en meget, meget central problemstilling, som man jo også i Danske Regioners udspil fra i fredags var inde på.

Problemerne med Danske Regioners udspil er bare, at Danske Regioner ikke er i stand til at løfte den opgave, der ligger i kommunalt regi, og så får vi en diskussion mellem kommuner og regioner. Og nu sidder vi netop her i Folketinget og kigger på apotekerloven. Så vil det være oplagt at se på den her problemstilling, når vi har åbnet lovgivningen.

Men med de bemærkninger vil jeg sige, at der er mange af de andre – det er så de andre 17 – punkter i lovforslaget, som jeg sådan set stiller mig meget positivt over for.

Så derfor er der en overordnet positiv tilbagemelding fra SF, men i forhold til forsyningsområderne har vi en række spørgsmål, som jeg håber at ministeren kan belyse senere. Og så håber jeg også, at ministeren vil være med til at overveje, om ikke vi yderligere skal se på en tilføjelse, således at der åbnes for, at apotekernes farmaceuter i højere grad kan indgå i et samarbejde med de kommunale institutioner eller måske ligeledes opfordres til det, således at vi sikrer en bedre medicinbehandling.

Kl. 14:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, fru Vivi Kier.

Kl. 14:16

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Fra konservativ side skal jeg heller ikke stå og læse alle de her 18 elementer op. Som jeg hører det, er der jo generelt tilfredshed med rigtig mange af punkterne, og så kan der være noget, man er en lille smule bekymret for eller gerne vil spørge ind til.

Jeg synes, det er rigtig vigtigt, at vi har fokus på, at der altid bruges det billigste medicinpræparat. Til gengæld kan jeg også høre – og det hører jeg også fra apotekerne – at man snakker meget om, om der overhovedet skal være en bagatelgrænse. Det er en af de ting, jeg synes vi skal spørge til under vores udvalgsarbejde. 20 øre kan lyde af meget, meget lidt, men mange gange 20 øre kan godt ende med pludselig at blive til mange millioner. Så lad os spørge ind til det og se på det.

Jeg er så ikke så bekymret for den øgede konkurrence apotekerne imellem. Det synes jeg også er et spændende tiltag. Apotekerne selv er faktisk meget opsat på at kunne fremstå langt mere kundevenlige. Her i foråret vil vi se, at de får længere åbningstider, at de får søndagsåbent.

Noget af det, man har været utilfreds med på apotekerne, har været ventetiden, det har været åbningstiden, og det har været muligheden for at handle uden for de almindelige åbningstider.

Alt i alt kan vi godt tilslutte os forslaget. Vi er med til at stille nogle spørgsmål i udvalgsarbejdet. Og sluttelig vil jeg sige tak for rosen fra fru Sophie Hæstorp Andersen. Det er ikke så tit, jeg får ros fra den side.

Kl. 14:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Manu Sareen.

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Tak for det. I lovforslaget foreslås en lang række forskellige ændringer og præciseringer i apotekerloven, som der har vist sig at være behov for, og der er vist bred enighed om, at vi er nået op på 18. Det er alt fra fastsættelse af regler for godkendelse af beliggenhed til at oprette medicinudleveringssteder med henblik på at fremme konkurrencen mellem apotekerne. Apotekerne kan således oprette håndkøbsudsalg og medicinudleveringssteder overalt. Og så er der måske noget af det mest centrale, og det er en skærpelse af apotekernes informationspligt som følge af, at apotekerne kun i seks ud af ti tilfælde udleverer det billigste alternativ til forbrugerne, hvilket der er flere, der også har været inde på.

Forbrugerne skal selvfølgelig have den information, som de har krav på. Og jeg har noteret, at man i Apotekerforeningens hørings svar, som den foregående ordfører også har sagt, siger, at det er meget små prisforskelle, der er tale om. Men ikke desto mindre kunne det være fint at få det tal op, så det ikke er seks ud af ti, men at det bliver langt højere.

Der bliver selvfølgelig i samme høringssvar også advaret imod, at det risikerer at gå ud over den information, som er vigtig, og den information, som man skal have om medicin, hvis man skal oplyse om de billigste priser. Det må jeg indrømme jeg har meget, meget svært ved at forestille mig. Det kan godt være, at det er sådan, det ender, men det virker bare for underligt, at det kan være sådan. Men jeg kunne da godt tænke mig, at vi i det videre udvalgsarbejde kunne blive beriget med nogle konkrete eksempler på lige præcis den problemstilling her, men uagtet hvad, er det centrale helt klart, at borgerne skal have den rådgivning, som er helt korrekt, specielt selvfølgelig om medicin.

Men i det hele taget kan man selvfølgelig glæde sig over forslaget og også glæde sig over, at man i de fleste høringssvar er positive over for det. Det Radikale Venstre kan kun støtte op omkring det, og så glæder vi os til det videre udvalgsarbejde.

Kl. 14:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 14:20

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Tak for den brede tilslutning til næsten alle de mange forslag. Jeg glæder mig til at besvare de rejste spørgsmål i udvalget.

Jeg vil her til slut blot understrege, hvad der er vigtigst set fra borgernes synsvinkel, og det er for det første, at Lægemiddelstyrelsen nu af hensyn til patientsikkerheden får mulighed for at fastsætte regler om apotekers e-handel og forsendelse af lægemidler. Og for det andet skal apoteket informere borgerne om eventuelle billigere lægemidler, som kan erstatte det lægemiddel, som de har fået ordineret, eller som man måske i første omgang havde tænkt sig at udlevere. I den forbindelse spørger fru Liselott Blixt, hvad man kan sige til denne fru Jensen, som blev nævnt, og som absolut helst vil have det middel, der for 3 uger siden var det billigste. Svaret er, at hvis det er et problem, kan fru Jensens læge til enhver tid sige, at fru Jensen skal have det, som hun fik for 3 uger siden, og som han skønner er bedst for hendes helbred.

Endelig er der dette, som mange har hæftet sig ved, at apotekerne nu kan gå hinanden i bedene og oprette udsalg i hinandens områder. Det lyder jo som en brølende konkurrence, og det lyder, som om man kan tage kunderne fra hinanden osv., men jeg vil altså foreslå, at vi alle tager det helt roligt i den forbindelse. For det første vil apotekeren jo være ansvarlig for, at ejeren af det forretningssted, hvor håndkøbsudsalget eller medicinudleveringsstedet ligger, er bekendt

med de til enhver tid gældende regler om forhandling af lægemidler. Det vil sige, at det altså er upraktisk, hvis man har udsalgssteder alt for langt væk, for man er ansvarlig for det, der foregår. Og for det andet er der det, at apotekeren jo skal betale et gebyr til udsalgsbestyreren for at forestå udleveringen – det er 4 kr. 80 øre pr. pakke – og derfor er det jo ikke nødvendigvis en vældig god forretning at oprette et sådant udsalgssted inde på naboapotekerens område.

Jeg tror ikke, der vil ske uholdbare ting, men jeg vil da godt understrege, at formålet jo er, at vi af hensyn til forbrugerne kan få flere steder i Danmark, hvor man kan få udleveret sin medicin. Og det er jo ikke til skade for udkantsområderne, det er til gavn for udkantsområderne, og jeg vil godt understrege, at den udligningsordning, der er til gavn for udkantsområderne, beholder vi altså.

Så dette forslag vil give borgerne lettere adgang til deres medicin, større garanti for, at de bliver oplyst om det, hvis der er mulighed for billigere medicin, og så får borgerne større tryk i forbindelse med e-handel – alt i alt et forslag, der er til gavn for borgerne. Derfor er jeg også sikker på, at vi kan ende med bred enighed, når nu embedsmændene og jeg får besvaret alle de mange gode spørgsmål, som er rejst her i dag.

Kl. 14:24

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Liselott Blixt for en kort bemærkning.

Kl. 14:24

Liselott Blixt (DF):

Jeg er glad for, at ministeren faktisk med det samme kunne svare på spørgsmålet, som jeg stillede. Jeg ser blot, at der var andre, også Lægeforeningen, der undrede sig over, at man, hvis en læge skriver på recepten »ej S«, også skal oplyses om det billigste produkt. Der kan jeg forstå på ministeren at det skal man så ikke gøre, hvis lægen har skrevet »ej S« på recepten.

Kl. 14:25

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 14:25

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil tro, at man under alle omstændigheder skal oplyse, hvad der er billigst. Det afgørende er, at den, der har den lægefaglige kundskab, nemlig lægen, kan insistere på, at fru Jensen får det, som hun fik tidligere, og som hun gerne vil holde fast ved. Hvis lægen er enig med hende i det, er der ikke noget problem for hende.

Kl. 14:25

Anden næstformand (Søren Espersen):
Så er der en kort bemærkning fra hr. Jonas Dahl.

Kl. 14:25

Jonas Dahl (SF):

Ministeren siger, at det bliver upraktisk at oprette et håndkøbsudsalg, som ligger relativt langt væk fra selve apoteket. Men det er muligt, og det siger ministeren jo også, men siger bare, at det er upraktisk. Men jeg vil gerne høre ministerens kommentar til, at Apotekerforeningen, som jo sådan set dybest set har både ekspertisen og netop også, fordi de er leverandører – skulle man tro – selv har en interesse i at få flere håndkøbsudsalg og måske have den her konkurrence, når Apotekerforeningen selv oplyser, at de synes, at det er mere hensigtsmæssigt, at det kun er i egen kommune eller nabokommuner eventuelt. Hvad er baggrunden for, at ministeren ikke vil lytte til Apotekerforeningens bemærkninger til forslaget?

Kl. 14:26

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 14:26

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror, at Apotekerforeningen har en frygt for, at et apotek kunne satse på at blive en kæde, som er landsdækkende, og som leverer medicin over hele landet. Til det siger jeg, at det tvivler jeg meget på, for som sagt skal farmaceuten jo altså holde øje med hver eneste enhed, og der skal betales et gebyr, og hvis vi har en rimelig dækning med apoteker – hvad vi jo har og skal have – så er der vel ikke en voldsom stor mulighed for, at man kan tjene masser af penge på at lave udsalgssteder vidt forskellige steder i landet.

Jeg tror, at det realistiske er, at der vil blive nogle udsalgs- og udleveringssteder i forbindelse med store handelsvarehuse, hvor folk alligevel kommer, og så vil man sige, at så er det praktisk, at folk også kan få deres medicin der. Men hvorfor skulle man være interesseret i at etablere det i den anden ende af landet? Det tvivler jeg meget på.

Kl. 14:27

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Jonas Dahl.

Kl. 14:27

Jonas Dahl (SF):

Jeg deler sådan set Apotekerforeningens frygt for, at en kæde eventuelt ville kunne overtage det. Så synes jeg, at det er bemærkelsesværdigt, at ministerens svar på den kritik eller den bekymring er, at det tvivler man bare på. Jeg går ud fra, at man har nogle vægtige argumenter, altså, at det tvivler man på kan lade sig gøre. For hvis vi skal lovgive ud fra, at ministeren tvivler på, at det kommer til at ske, så er vi vel ude i en noget luftig lovgivning. Vi tvivler vel også på, at folk slår hinanden ihjel, men vi lovgiver alligevel om det. Det er ikke for at drage nogen paralleller i øvrigt, men vi bliver vel nødt til at lave en lovgivning, som er holdbar, også selv om der skulle ske noget, som ministeren i den nuværende situation tvivler på.

Hvis det her skal være lovgivning, som er sådan lidt mere perspektivrig, skal det vel gerne være en, som giver nogle rammer, og de rammer kunne passende være dem, som Apotekerforeningen selv foreslår. Vil ministeren i det mindste ikke medtage det i sine overvejelser inden andenbehandlingen?

Kl. 14:28

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 14:28

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil foreslå, at vi i den sammenhæng kun tænker på et, nemlig serviceringen af borgerne. Hvordan gør vi det lettere for borgerne at få medicinen udleveret, så borgerne ikke skal rende så langt? Det er det, der er det afgørende. Så kan det godt være, at man inden for branchen har en bekymring for, om der er nogle, der bliver for stærke osv. Det er da naturligt, at man har sådan nogle tanker i en branche. Men skulle vi nu ikke tage at se det hele fra borgernes synsvinkel. Skal vi virkelig på grund af en branchebekymring tage valgmuligheden fra borgerne? Det synes jeg altså ikke, men det er måske også, fordi jeg er liberal, og det er hr. Jonas Dahl ikke, og det er da en af de spændende forskelle, som jeg synes vi skal værne om den kommende tid.

Kl. 14:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. (Udvidet mulighed for hensyntagen til teologisk retningsbestemte mindretal og øget mulighed for mobilitet blandt præster).

Af kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech).
(Fremsættelse 27.01.2011).

Kl. 14:29

Forhandling**Anden næstformand** (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Venstres ordfører, hr. Per Bisgaard.

Kl. 14:30

(Ordfører)

Per Bisgaard (V):

Lovforslaget kan ved første øjekast se ganske ubetydeligt ud, men det giver nogle nye, positive muligheder for ansættelse af præster, som den nuværende lovgivning hidtil ikke har givet mulighed for.

Det vil med vedtagelse af forslaget fremover blive muligt at tage yderligere hensyn til teologiske mindretal og deres ønsker om at ansætte en bestemt præst. I dag kan der kun ansættes præster i tjenstemandsstillinger, men med den foreslåede ændring vil også overenskomstsatte præster få mulighed for at blive ansat med det krav, at der er tale om stillinger, der rækker ud over 1 år, og at beskæftigelsesgraden mindst svarer til halvtidsbeskæftigelse.

Lovforslaget giver også mulighed for at øge mobiliteten blandt præsterne, og det er et længe næret ønske fra flere parters side, der nu måske kan realiseres. I 1999 havde en arbejdsgruppe udarbejdet forskellige forslag til mobilitetsfremmende foranstaltninger, men på daværende tidspunkt var der ikke opbakning fra Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer, og derfor kom der ikke noget positivt resultat på det tidspunkt.

Holdningerne har heldigvis ændret sig siden århundredskiftet, for nu fremgår det tydeligt af næsten alle høringssvar, at man synes, det er en god idé, at der nu gives flere og bedre muligheder for, at præster kan skifte fra et pastorat til et andet, betinget af at det ansøgte pastorat har tre eller flere præstestillinger.

Der er mange hensyn at tage i forbindelse med ansættelsen af præster, og vigtigst er vel menighedsrådets deltagelse. Menighedsrådets kaldsret har altid været af afgørende betydning, og det er fortsat gældende, at kirkeministeren ikke kan ansætte en ansøger, som ikke er omfattet af menighedsrådets indstilling.

Det nye i det her forslag er, at i pastorater med tre eller flere præstestillinger kan biskoppen aftale med menighedsrådet, at der kan foretages ansættelse af en præst uden menighedsrådets medvirken, såfremt præsten tilhører en af de i lovforslaget fem beskrevne grupper.

I Venstres synes vi, at denne udvidelse af ansættelsesmulighederne er positiv. Og i forbindelse med det om at fremme mobiliteten er jeg personligt glad for det afsnit, der handler om, at man kan være med til at løse op for eventuelle konflikter, som er opstået mellem præst og menighedsråd. Der findes ikke i den gældende lovgivning nogen gode muligheder for at løse sådanne konflikter, men med de forestående ændringer gives der nu redskaber til og muligheder for at kunne løse sådanne problemer.

Venstre kan anbefale forslaget.

Kl. 14:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Og så er det fru Karen Klint, Socialdemokratiet.

Kl. 14:33

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det.

Jeg må indrømme, at jeg faktisk trak på smilebåndet under læsningen af dagens kirkelovforslag, for set i det store perspektiv er det jo ikke store ændringer, vi taler om, men ændringerne fylder næsten ti sider i bemærkningerne. Jeg siger ikke, at ændringerne i sig selv ikke er fornuftige, men de er altså også et bevis på, at det haster med at få en mere samlet udredning af de kirkelige forhold, få vasket dele af lovtavlen ren og få en meget mindre detaljeret lovsamling om folkekirken, dens indretning, virke, drift og øvrige forhold. Og når der i lovforslaget henvises til den folkekirkelige frihedslovgivning, kalder det altså på smilet hos mig.

Jeg ved godt, at frihedsbegrebet f.eks. henviser til medlemmernes adgang til at løse sognebånd, visse muligheder for at anvende en anden autoriseret liturgi end vanlig og et hensyn til, at et teologisk retningsbestemt mindretal i et vist omfang skal tilgodeses. De er alle sammen gode frihedsregler, men frihedslovgivning på kirkeområdet synes jeg ikke at vi kan tale om med de mange meter lovsamlinger, der er.

Vi lovgiver og regelstyret i detaljer i en sådan grad, at der næppe er et menighedsråd, der kan genkende begrebet frihedslovgivning. De har ikke meget frihed til noget som helst, og de oplever et stigende pres med mere administration og flere regler. De skal udtale sig om mangt og meget, de skal overholde nogle frister, og der er færre midler til nye aktiviteter, bl.a. på grund af lønstigninger, de slet ikke har indflydelse på, men som de bare skal betale for. De kan heller ikke fælde et træ eller male kirkebænken, uden at de først skal spørge dyre konsulenter.

Så er det jo ikke engang en statskirke, jeg taler om; det er faktisk en folkekirke, en medlemskirke, en kirke, som vi som stat skal understøtte, jævnfør grundloven, og det sætter jeg jo personligt pris på, hvad alle andre kirkeordførere godt ved, men vi skal altså understøtte den og ikke styre den.

Så skal vi også passe på folkekirken, for kirken er til stor gavn for sammenhængskraften her i landet. Det tror vi Socialdemokrater at vi bedst kan ved at få igangsat en modernisering, ikke en politisk bestemt modernisering, men en, der bygger på en bred og grundig udredning af, hvad der gavner kirke og menighedsråd bedst, og en, der ikke øger befolkningens, herunder også ikkemedlemmernes, kritik af folkekirkens forhold. Men en sådan udredning får vi næppe før et regeringsskifte.

Så må jeg også hellere forholde mig til indholdet i dagens lovforslag efter min lille – eller lidt lange – indledning til det her. For Socialdemokraterne går jo ind for en rummelig folkekirke, og vi er enige i, at ansatte præster, provster og biskopper ikke alle skal være ens. De skal repræsentere den bredde, der er i den grundlovsbestemte trosretning i kirken, den evangelisk-lutherske tro, og når jeg understreger det, er det, fordi jeg er lidt beklemmet ved, at der er fløje i folkekirken, der synes, de måske bedre kunne være til, hvis de gik

ud af folkekirken. Så det er en meget stor og kraftig opfordring til at holde sammen på den bredde, der er i folkekirken.

Vi kan fint støtte bedre muligheder for mobilitet – det, vi andre steder kalder jobrotation – for præster uanset aflønningsform, og at noget sådant kan aftales helt lokalt. Men hvorfor skal man have været i job i 10 år, før man får den rettighed? Det synes jeg faktisk er lang tid. Det er to og en halv valgperiode for menighedsrådet, før en præst faktisk kan flytte sig hen et andet sted, medmindre der er en dybtgående konflikt. Jeg synes da sådan set: Hvis man har lyst til at bytte, hvorfor kan man så ikke ligesom i andre fag gøre det, uden at der skal være dybtgående konflikter, og også lidt før end efter 10 år?

Jeg har i øvrigt en stor ros til Landsforeningen af Menighedsråd, der faktisk har sagt ja til det med, at man kan flytte, når det er en præst, der er raget lidt uklart med menighedsrådet, eller omvendt. Det kan være et menighedsråd, der er raget lidt uklart med sin præst. Jeg synes, det er meget fint, at landsforeningen selv skriver, at de gerne vil udvise ny solidaritet mellem menighedsrådene. Det er noget, der er rigtig godt. Men mobilitet og jobrotation skulle også gerne kunne bruges til udvikling, og ikke kun ske, fordi man er kørt træt af hinanden.

Så har jeg et enkelt spørgsmål, som jeg nok også skal stille i udvalget, og det er: Når et teologisk retningsbestemt mindretal i et menighedsråd skal tilgodeses, hvad så, hvis det mindretal bortfalder ved et valg? Og vil der fortsat være hjørner i ansættelsesforholdene og mobiliteten, som kan vetoes af et enkelt menighedsråd i et pastorat?

Jeg vil under udvalgsbehandlingen stille nogle af de spørgsmål, og så vil jeg også bede om en oversigt over, hvor mange regler og alt muligt andet vi faktisk har sendt ud til menighedsrådene i de sidste 5 år, for at se, om jeg er uretfærdig i min kritik af det, jeg kaldte for opgøret med frihedslovgivningen. Men konklusionen til de andre ordførere og til ministeren er, at vi er positive over for L 126, om end vi hellere havde givet kirken en lovpause for at få en endnu større udredning. Og den må så vente, til vi selv kommer til.

Kl. 14:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er lige en kort bemærkning fra fru Charlotte Dyremose.

Kl. 14:38

Charlotte Dyremose (KF):

Tak. Jeg overvejede lidt, om jeg skulle spørge til fru Karen Klints indledende grin, men det sidste her om, hvorfor man dog ikke bare kan få lov at bytte og lave jobrotation, fik mig nu alligevel til at synes, at det var lidt mere alvorligt, end at man bare kunne grine af, at der er ret mange bemærkninger til det ret lille forslag.

Det er jo altså faktisk, fordi den her mulighed for bare lige at bytte, som fru Karen Klint siger, også går på tværs af noget ganske, ganske centralt i Grundtvigs fædreland, nemlig kaldsretten for menighedsrådene. Derfor er det jo ikke bare lige at bytte, for der er faktisk nogle menighedsråd og menighedsrådsmedlemmer, som jo så bare lige ville få en anden præst end den, de havde kaldet. Det er måske derfor, at det her også er beskrevet forholdsvis grundigt i bemærkningerne. Dette bare lige til det indledende grin fra fru Karen Klint.

Mener fru Karen Klint så ikke, at man er nødt til at sætte et vist spørgsmålstejn ved, om det bare sådan skal være muligt at bytte rundt? Altså, vil fru Karen Klint ikke fastholde, at vi skal vedblive med at have kaldsretten for det enkelte menighedsråd, og at man derfor ikke bare sådan lige kan bytte præst?

Kl. 14:40

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:40

Karen J. Klint (S):

Jeg bliver egentlig ked af den måde, som fru Charlotte Dyremose gør grin med tingene på. Jeg brugte et mildt begreb, nemlig at trække på smilebåndet. Jeg har overhovedet ikke latterliggjort noget som helst her, og jeg har ikke sagt, at der er noget, der er til grin her. Der er meget forskel på at trække på smilebåndet og så at sige, at noget er til grin. Det er der i hvert fald i den optik, hvorigennem jeg ser verden.

Jeg gør hverken grin med kaldsretten eller noget som helst andet. Det, jeg prøver at sige, er, hvorfor man skal have været 10 år i et job, før man har den rettighed. Man kan jo heller ikke med de nye smidige regler gøre ting, som menighedsrådene ikke anbefaler. Man kan jo ikke tvangsmobilisere nogen, hvis menighedsrådet siger nej. Det skal ske i respekt for menighedsrådet og kaldsretten.

Jeg kunne måske endda også ønske mig, at kaldsretten var lidt stærkere, sådan at menighedsrådene var lidt mere sikre på, at de fik den præst, de gerne ville have. Det er derfor, jeg snakker mere om udvikling – og jeg latterliggør bestemt ikke noget her.

Kl. 14:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Charlotte Dyremose.

Kl. 14:41

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen det er jeg sandelig glad for. Men at jeg sagde det, var vel sådan set, fordi jeg synes, at det er ret væsentligt, at man grundigt beskriver de dilemmaer, der er her, mellem netop muligheden for, at præsterne på den ene side kan flytte rundt, og på den anden side, at hvis præsterne bare lige kan gøre det, står der nogle menighedsråd tilbage, der mister deres kaldsret.

Derfor synes jeg, at det centrale her må være, at fru Karen Klint også er opmærksom på, at det jo ikke er sådan, at det er forbudt for præster at søge nye stillinger, uanset om de er ansat et sted. Altså, det er jo muligt at flytte rundt i folkekirken, også selv om man har en stilling et sted.

Så her taler vi altså om nogle særlige situationer, og derfor synes jeg da, at det er ganske væsentligt, at vi tager den drøftelse. Det var derfor, at jeg sådan ville sikre mig, at fru Karen Klint var indstillet på, at vi fastholder den her kaldsret, og jeg ville sådan set bare kvittere for, at det nu bliver understreget, at vi fortsat er enige om det.

Kl. 14:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:42

Karen J. Klint (S):

Jeg ved ikke, hvorvidt vi er enige, for jeg synes jo godt, at kaldsretten kunne være stærkere. Når jeg trækker på smilebåndet, er det, fordi jeg faktisk synes, at når vi nu har en folkekirke, en medlemskirke, så er det egentlig ikke tidssvarende anno 2011, at det er Folketinget, der skal lave nogle – næsten – detaljer i ansættelsesvilkårene, som i alle andre sammenhænge ville ligge uden for en lovgivning; men det så de vilkår, vi har.

Det er også derfor, at jeg havde den indledning, for jeg synes, at vi har nogle vilkår for folkekirken, der godt kunne være lettere og mere moderne, og at vi godt kunne kalde nogle andre organisationer på banen.

Når jeg så roste Landsforeningen i min tale, vil jeg også gerne her rose Præsteforeningen, for jeg synes faktisk, at det er et meget, meget stærkt signal, at Præsteforeningen og Landsforeningen af Menighedsråd kan komme med et fælles hørings svar. Det viser i hvert

fald nye toner, og at det netop er vigtigt med det gode og konstruktive samarbejde, der er om folkekirken.

For nu at gentage det: Folkekirken er en af de vigtigste faktorer, vi har her i landet, til at bevare den sammenhængskraft, som netop er en god dansk værdi.

Kl. 14:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er næste ordfører hr. Søren Krarup fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:43

(Ordfører)

Søren Krarup (DF):

Det kirkelige sprog har let ved at stivne i fraser eller i nemme begreber, og begrebet den rummelige folkekirke kan man somme tider blive en smule betænkelig ved. Det skulle nødtigt overskygge den kendsgerning, at folkekirken er en kristen kirke eller er en evangelisk-luthersk kirke, hvor rummeligheden ikke skal blive mere rummelig, end at folkekirken skal være fastholdt af bekendelsen til Jesus Kristus og således forkynde evangeliet.

Efter mange års beskæftigelse med folkekirken og det kirkelige sprog bliver man nemt mistænksom. Men jeg må tilstå, at jeg ikke har fundet ting i dette forsøg på at sikre og fastholde rummeligheden i folkekirken, som jeg har fundet anledning til at stikke kniven i.

Jeg finder det for det første rimeligt, at man søger at sikre, at også præster af en teologisk observans, som ikke nyder flertallets bevågenhed eller har magten i folkekirken i ryggen, har mulighed for at få ansættelse som præst i folkekirken. Jeg mindes kun alt for tydeligt, hvordan tidehvervspræster i 1930'erne og siden blev holdt ude af embedet af magtfulde kirkeligt korrekte menighedsråd. Jeg finder det rimeligt, at også de upopulære kan få embede.

Jeg finder det for det andet rimeligt, at præster, som er kommet på kant med et menighedsråd, har mulighed for at få et andet embede, så der er anden løsning på konflikten end afskedigelse. Flere sørgelige sager i nyere tid handler om, at hæderlige præster er blevet slagtet af misundelige kollegaer eller magtfulde menighedsrådsformænd og afskedigede på en beskæmmende og urimelig måde. Jeg tænker på både Christianshavn, Odense og Nordjylland. Det er godt, at forfulgte præster kan finde eksistensmulighed i et andet embede.

Jeg finder for det tredje ikke noget urimeligt i muligheden for øget mobilitet blandt præster. Jeg har ganske vist en dyb mistillid til begrebet mobilitet. En sognepræst i folkekirken – han eller hun – skal ikke være mobil, men trofast og udholdende. Han eller hun skal blive siddende i sit embede og således etablere en dyb og varig forbindelse til sin menighed. Det er ganske ligesom med et ordentligt ægteskab: Man løber ikke ad pladsen. På den anden side kan der naturligvis opstå forhold, som gør det rimeligt at skifte sogn, og i sådanne tilfælde er det godt, at muligheden findes. Det vil vi ikke nægte.

Kort sagt, trods en ærlig vilje til kritik har vi ikke fundet ting, som vi vil sige nej til, og vi slutter derfor med at sige ja til dette forslag om ansættelse i stilling i folkekirken.

Kl. 14:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Pernille Vigsø Bagge, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:46

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det er jo fint, at man med det her forslag øger fleksibiliteten og mobiliteten i forhold til præsterne i folkekirken, og at man øger friheden i forhold til valg af præst. Jeg tror faktisk, at man kan afværge man-

ge hårdknuder og andet skidt ved at give biskopperne mulighed for at rykke rundt med brikkerne, om jeg så må sige. Jeg synes, det er dejligt, at kirkeministeren har lyttet til høringsvarene og har taget sig af de indvendinger, der har været til de forskellige elementer af forslaget. Så SF kan støtte forslaget.

Men inden jeg går ned af talerstolen, er jeg nødt til at sige, at jeg synes, det var en meget, meget interessant ordførertale, som fru Karen J. Klint fra Socialdemokraterne holdt, og jeg synes, det kunne være rigtig fint, hvis vi kunne skabe en bred enighed om at kigge på regeljunglen, som bestemt ikke er blevet mindre i folkekirken de senere år. Men SF støtter forslaget.

Kl. 14:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Charlotte Dyremose fra De Konservative.

Kl. 14:47

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Rummelighed og hensyn inden for det folkekirkelige bekendelsesgrundlag er og skal være ganske centralt for den danske folkekirke. Det er det folkekirkelige fællesskabs ryggrad, at man kan tage hensyn til hinanden som kristne mennesker. Vores samfund er sådan set også afspejlet i denne rummelighed, og vi må konstant mindes om, at det er den rummelighedstradition fra folkekirken, der også er et væsentligt grundlag for vores samfunds måde at være opbygget på.

Derfor er det også ganske centralt i den folkekirkelige rummelighedsforståelse, at man tager hensyn til de retningsbestemte mindretal, og vi finder det derfor helt naturligt, at vi i den nuværende situation, hvor flere præster ansættes på overenskomstmæssige vilkår, naturligvis også kan tage det hensyn i sammenhæng med deres ansættelser og altså ikke kun i forhold til tjenestemændene. Også i forhold til mobiliteten er rummeligheden og friheden inden for bekendelsesgrundlaget jo ganske afgørende.

Derudover er kaldsretten helt afgørende i Grundtvigs fædreland. Det der med at styrke kaldsretten kan jo lyde meget, meget sympatisk, og jeg vil da også håbe, at vi under udvalgsbehandlingen kan komme lidt nærmere ind på, hvad fru Karen J. Klint mener med det. Nu fik fru Karen J. Klint jo så sagt, at det var sådan lidt underligt, at det skulle være en udefrakommende, nemlig kirkeministeren, der sådan ansatte præsterne, men jeg vil dog sige, at jeg godt vil minde om, vi lige skal huske en enkelt ting, nemlig at en anden væsentlig og central del i vores folkekirke jo er forkyndelsesfriheden og altså sikkerheden for, at man ikke sådan bare bliver smidt af stillingen, fordi man forkynder ordet og ikke nødvendigvis taler menigheden efter munden. Det er jo ikke sådan, at det, man siger, når man forkynder teksterne, som man mener de skal udlægges, nødvendigvis altid er populært. Derfor er der selvfølgelig en balance mellem det, at der er mulighed for selv at have sin præst, og så det, at man altså har en forkyndelsesfrihed. Det bør ikke konflikte, al den stund at kaldsretten jo er forbundet med ansættelsen, mens forkyndelsesfriheden er forbundet med at have stillingen, men jeg kunne godt se en konflikt opstå i det tilfælde, hvor kaldsretten blev udvidet til sådan at være løbende. Så lad os drøfte nærmere, hvad fru Karen J. Klint mener med det.

Jeg synes faktisk, at det her er en ganske central problemstilling, og jeg synes ikke, den er så ligetil, og derfor har jeg også ganske stor forståelse for, både at der skal bruges en del tekst på at beskrive de her forhold, og også at den her lillebitte sag, som den kan betragtes som værende, faktisk har været 12 år undervejs. Det har den jo, fordi der ikke har været enighed om, hvordan man kunne løse den her problemstilling, fordi vi jo netop her er fanget ganske centralt mellem menighedens mulighed for selv at kalde deres præst og præsternes mulighed for at flytte rundt. Det kan jo være af hensyn til præsten,

men det kan sådan set også være af hensyn til menighedsrådet eller sognet. Det har man nu fundet en model for, som både Præsteforeningen og Menighedsrådsforeningen er enige om, og derfor synes jeg naturligvis, at vi skal respektere den model, som vi jo traditionelt gør, altså følger folkekirkenes egne ønsker, også på det her område.

Jeg mener også, det er en model, der er ganske god, netop fordi den giver den her mulighed for mobilitet, men dog sikrer, at vi fastholder, at det kun er, når menighedsrådene godkender det, at det kan ske i de længere perioder.

Så er der jo den lille krølle, som de to foreninger også har bedt om, hvad angår ansættelse under 1 år, hvor man jo faktisk har mulighed for at gå ud over kaldsretten. Jeg synes da, man skal tænke nøje over det, inden man gør det, for det betyder jo faktisk, at man fjerner kaldsretten ved ansættelse af kort varighed. Nu er der så en tradition for, at der, når der er tale om ansættelse på under 1 år, er helt andre forhold i folkekirken, der gør sig gældende, end når ansættelse er over 1 år, og derfor synes vi også, at denne model er udmærket.

Så ud over at vi gerne vil lytte til folkekirken selv, som vi i dette tilfælde mener er ganske godt repræsenteret af netop præsterne og menighedsrådsmedlemmerne, mener vi også, det er en saglig løsning, der tager hensyn til netop kaldsretten, rummeligheden og forkyndelsesfriheden, og derfor støtter vi forslaget.

Kl. 14:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Bente Dahl fra Det Radikale Venstre.

Kl. 14:53

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Det lovforslag, vi behandler her i dag, er et forslag, der skal skabe et mere smidigt arbejdsmiljø og miljø for præster i folkekirken. Mere præcis skal det udvide muligheden for at tage hensyn til teologisk retningsbestemte mindretal i pastoratet og skabe øget mobilitet blandt præster. Det har en noget teknisk karakter, men det har til hensigt at understøtte den folkekirkelige rummelighed ofte benævnt som den folkekirkelige frihedslovgivning – ja, det er store ord på en almindelig torsdag. Der er nemlig mange regler i kirken, som også en tidligere ordfører har nævnt.

Vi i Radikale Venstre mener principielt, at folkekirken rummelighed er et kendetegn for folkekirken og et gode, der skal værnes om. Vi ser det her lovforslag som et sympatisk forslag, der med ret få ændringer i gældende lov kan give præst og menighed bedre vilkår og på den måde bidrage til at øge rummeligheden. Men jeg mener også, at det er så få ændringer, at jeg må sige, at det er lidt spinkelt at skulle bruge et helt lovforslag på de ganske få ændringer.

Gældende lov giver mulighed for at tage hensyn til teologisk retningsbestemte mindretal i pastoratet. Det kan omfatte sager om ansættelse af sognepræster på tjenestemandsvilkår. L 126 vil udvide det til også at omfatte sager om ansættelse af præster på overenskomstvilkår i pastorater med flere præstestillinger, og så er der nogle flere kriterier, som jeg ikke behøver at liste op, fordi vi støtter princippet i det.

Den anden del af lovforslaget handler om øget mobilitet blandt præster, når bestemte kriterier ligeledes er opfyldt. Det mener vi i Radikale Venstre vil kunne hjælpe til med at forhindre en del af de konflikter, som vi ser en del af i disse år. De skyldes meget ofte samarbejdsproblemer på den arbejdsplads, som folkekirken jo også er. Så det ser vi også som et rigtig positivt tiltag.

Der er et enkelt spørgsmål, som må diskuteres og opklares i løbet af udvalgsarbejdet. Der er nogle høringssvar, som peger på det forhold, at en præst bliver flyttet til en ny menighed med flere stillinger, og der er nogle uklarheder i lovforslaget om, hvorvidt der gives hjemmel til, at noget kan bestemmes hen over hovedet på nogen. Det

Radikale Venstre mener, at flytning alene bør ske, hvis alle interessenter – menighedsråd, biskop og præst – er involveret. Alle må være med til at træffe en sådan beslutning. Det kan være, det kun er mig, det er uklart for, men under alle omstændigheder vil jeg i løbet af udvalgsarbejdet få opklaret, om alle interessenter også er dækket ind som medbestemmende.

Vi er positive over for lovforslaget.

Kl. 14:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det kirkeministeren, der får mulighed for at sige lidt om lovforslaget.

Kl. 14:56

Kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Tak for debatten og det, jeg betragter som overvejende tilslutning.

Jeg må sige, at jeg for første gang i alle de år, jeg har været i Folketinget, har været noget overrasket over Socialdemokraternes indlæg. Jeg har været noget overrasket over fru Karen J. Klints indlæg. Jeg er ked af det, men jeg opfattede det også, som om hun gør grin med lovforslaget. Det skal man jo have lov til, men vi skal også have lov til at opfatte det på den måde, som vi synes det høres klart.

Jeg synes, at der var flere mærkværdigheder i det indlæg, så det vil jeg lige tage fat på. På den ene side var det et lille forslag, som man altså måtte trække på smilebåndet af – det er jo stærkt i det jyske – på den anden side vil man gerne holde på bredden. Det er jo sådan set det, som mindretalsbeskyttelsesændringen netop tilsigter, altså at holde på bredden, for det er netop en frihedslovgivning. Selv om fru Karen J. Klint smiler eller griner af udtrykket frihed, så er det faktisk helt fundamentalt i den danske folkekirke. Det er efter min mening en klar fejl, at ikke en f.eks. socialdemokratisk minister for længst har opdaget, at frihedslovgivningen i kirkelovgivningen styres af præstens ansættelsesforhold. Det har jo ikke et klap med frihed at gøre. Det er det, jeg har fået rettet med hensyn til sognebåndsløsning og nu altså med hensyn til mindretalsbeskyttelsen.

Hvis man kom og sagde, at mindretalsbeskyttelsen var en centralisering, så kunne jeg forstå det. Det er det jo for så vidt, for det er kirkeministeren, der kan gå ind og tilsidesætte menighedsrådets indstilling. Men ved andre festlige lejligheder er Socialdemokratiet jo utrolig meget optaget af mindretalsbeskyttelse, så det kunne man have troet også var en vigtig sag for Socialdemokratiet. Det er det i hvert fald for mig og for, kan jeg høre, mange andre her i Folketingssalen.

Det mest klassiske eksempel, jeg husker, som der var meget snak om – det var så en tjenstemandsansættelse – var jo i sin tid, da den berømte præst og teolog Horstmann gik af i Esajas Kirke, hvor menighedsrådets flertal ville noget, og hvor det tidehvervske mindretal ville noget andet. Der blev indstillet op i systemet, og biskoppen var bestemt ikke i Tidehverv. Der blev indstillet både fra provst og biskop til Mette Madsen, at her var en historisk tradition for, at mindretallet Tidehverv skulle have en præst, og sådan blev det. Det har altid stået for mig, ikke som en centralisering, men netop som en beskyttelse af et markant teologisk mindretal, hvor man ikke kan nære nogen tvivl om, at teologien er i højsædet.

Jeg har så i mine år som kirkepolitiker set eksempler på, at kirkeretninger forsøger at opdele sig i grupperinger, så man tror, at man kan holde en helt anden kirkelig retning ude. Det er selvfølgelig ikke meningen med det her. Jeg har også set, at man i Kristeligt Dagblad mener, at det er en beskyttelse af nogle særlige kirkelige retninger. Det er der selvfølgelig ikke tale om. Det er en beskyttelse af mindretallet, uanset hvilken kirkelig retning det er. Det kræver selvfølgelig, at det er retningsbestemt og ikke er alt mulig andet. Man kunne forestille sig et sted, hvor man altså på grund af de kirkelige retningers flertal har tre mandlige præster, og at der er nogle, der gerne vil have

en kvindelig præst. Det prøver flertallet at forhindre, og så kan kirkeministeren altså gå ind og der ansætte f.eks. en grundtvigsk præst.

Det er det, der er meningen med det. Det er en gammel tradition. Det er ægte grundtvigsk tankegang. Og det er selvfølgelig efter min mening en – i gåseøjne – fejl, at man ikke for længst har fundet ud af, at det ikke har et klap med præstens ansættelsesforhold at gøre. Det er det, der rettes op på her for at demonstrere, at den gamle frihedslovgivning for mindretallene selvfølgelig også skal være gældende, når det er overenskomstansatte præster, og dem bliver der som bekendt flere og flere af. Så det vedrører selvfølgelig ikke så mange stillinger. Det kan være, at jeg aldrig får lov at bruge den. Men det er i hvert fald en meget vigtig principiel ting.

Så synes jeg også, at fru Karen J. Klints indlæg bar noget præg af ikke at være særlig socialdemokratisk, for hvor var præstens lønmodtagerretssikkerhed over for det store system i grunden henne i den ordførertale? Det synes jeg var lidt svært at få fat i. I øvrigt skal jeg sige, at det var en socialdemokratisk minister, der i sin tid rejste det her spørgsmål, som nu kritiseres. Der ville man bare have, at præsten skulle være endnu længere ansat end det, jeg foreslår. Jeg giver nemlig mere frihed end det, der var tanken under den socialdemokratiske minister, og jeg er selvfølgelig også meget taknemlig for, at jeg er så heldig, at jeg er minister i en tid, hvor vi i ministeriet forsøger at være katalysator i stedet for statsmagt, og hvor Menighedsrådsforeningen og Præsteforeningen taler så godt sammen.

Så var fru Karen J. Klint inde på regelsættet. Jeg ved ikke, om meningen var, at det her var overflødig, men der var i hvert fald for mange regler. Der kan jeg jo sige, at jeg ikke bare som minister, men længe inden, også som centralt siddende vicepolitimester hos Rigspolitiet, har opdaget, at når man sidder centralt, gør man den erfaring, at man fra de decentrale organer hele tiden bliver bedt om at komme med nye regler. Det er kendsgerningen. Det siger jeg også til menighedsrådene, når jeg er ude.

De sidder og taler om, at de har for mange regler, men de har bedt om de fleste af dem, og de beder til stadighed om nye. Hver gang, man sender noget i høring, kan man mærke, at der er nogle nye regler, de gerne lige vil have indføjet ved samme lejlighed. Den kirkelige lovgivning er i hvert fald udtryk for, at så at sige alt kommer nedefra.

Det er menighedsrådene og præsterne, der kommer med ideer. Så nedsætter vi udvalg. Så kommer der rapporter. Så kommer der pudsig nok lovgivning, hvor bl.a. Menighedsrådsforeningen går i spidsen. Det skal ikke bebrejdes dem, for det viser, at det er dem, der har fingeren på pulsen; det er dem, der ønsker at udvikle folkekirken, sådan at folkekirken kan være, hvad folk er. Det synes jeg ikke man skal gøre grin med, eller at man skal begynde at påstå, at regeludredning skulle ændre på det. Folk vil faktisk have regler.

Kl. 15:02

Så synes jeg, at fru Karen J. Klint fremstiller det, som om loven om mobilitet – jeg er enig med hr. Søren Krarup i, at det måske ikke er det bedste ord, men vi ved, hvad vi taler om – betyder, at nu skulle en præst være stavnsbundet i 10 år. Det er der jo ikke tale om. Enhver præst kan jo søge væk. Det, der er tale om, er, at det altså er lykkedes – og jeg synes, at det er utrolig flot – Menighedsrådsforeningen og Præsteforeningen at finde en løsning, hvor man altså stadig væk er enige om, at kaldsretten for menighedsrådene er det grundlæggende her i Danmark. Men man har også set på, hvordan dagligdagen er, og på de problemer, der opstår. Der kan være præster, som er blevet lidt trætte, og som vil få ny energi i et andet sogn. Der kan være lidt misnøje mellem parterne, uden at det selvfølgelig overhovedet nærmer sig afskedigelsessager, og så er det altså, at Menighedsrådsforeningen går ind og siger, at så vil de godt give køb på kaldsretten. Det er selvfølgelig, fordi Menighedsrådsforeningen og ikke mindst formanden for længst har kigget ud over det folkekirkelige landskab og ved, at en sådan ordning, der anvendes med lempe

og fornuft og kendskab til det folkekirkelige liv, samlet set gavner den danske folkekirke. For det gavner et sogn at få en ny præst, hvis man er kørt trætt, og det vil give ny energi til den præst, der flytter. Det er det, der er meningen med det.

Hvis man mener, at det er en lille sag, fordi der er få sager – for det håber og tror jeg at der bliver – så vil jeg sige, at jeg synes, at det her lovforslag har meget stor principiel betydning. Jeg har nævnt det med frihedslovgivningen. Men det er lykkedes Menighedsrådsforeningen og Præsteforeningen faktisk på egen hånd nu at blive enige og finde en løsning på det, som egentlig alle har sukket efter, altså at der netop blev en smidig mulighed, uden at man misbruger og afskaffer menighedsrådenes kaldsret, men stadig tager den som det centrale. Det er meget principielt, glædeligt og sådan set også nyt. Det er altså også udtryk for en af de mange regler, som fru Karen J. Klint ikke kan lide, som netop er kommet nedefra, og som selvfølgelig kun gælder, når præsten helt frivilligt ønsker at flytte. Det synes jeg også hører med.

Så alt i alt må jeg sige, at det lovforslag her har jeg altså en helt anden opfattelse af end fru Karen J. Klint. Jeg er faktisk ret stolt af det her lovforslag. Jeg synes virkelig, at det rykker noget, uanset hvor mange sager der måtte blive. Og jeg siger tak til de ordførere, der har talt pænt om det og tilsluttet sig det. Jeg takker også fru Karen J. Klint for – som jeg hørte det – at tilslutte sig det. Og jeg svarer selvfølgelig på de spørgsmål, hvor der måtte være uklarheder, eller hvad man ellers ønsker at få svar på.

Kl. 15:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning fra fru Karen J. Klint.

Kl. 15:05

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Det er jo sådan med humor og kunst, at det kan man ikke rigtig diskutere, for det kan man jo se forskelligt på. Jeg latterliggjorde ikke noget her.

Men jeg vil spørge ministeren, om det ikke er korrekt, at vi faktisk godt kunne have taget højde for de frihedsrettigheder og de muligheder, der ligger i lovforslaget her, som nu også skal gælde for overenskomstansatte præster. Hvis vi havde tænkt os godt nok om, kunne vi have taget det med, da vi øgede mulighederne for at oprette præstestillinger som overenskomstansættelser. Der glemte vi jo også, at de ikke er omfattet af læresagsreglerne. Det har vi også måttet rette op på.

Det, min kritik går lidt på, er, at vi nogle gange kommer med lovgivningen pø om pø i stedet for at komme med den som nogle gennemtænkte, samlede forslag. Jeg er jo enig i, at det her er en væsentlig forbedring. Jeg er jo ikke uenig i produktet, men mere i den procedure med, at vi kommer med det pø om pø, i stedet for at vi, dengang vi lavede de nye muligheder for en kortere ansættelsestid, havde taget hele pakken med.

Kl. 15:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 15:06

Kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jamen så hører jeg sådan set, at man siger, at antallet af regler er det samme. Det er bare en fejl, at f.eks. socialdemokratiske ministre gennem 10 år ikke huskede det, eller hvad?

Kl. 15:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Karen J. Klint.

Kl. 15:07

Kl. 15:09

Karen J. Klint (S):

Det kan godt være, at antallet af regler er det samme, men vi har faktisk haft to eller tre rettelser i lovforslaget om, at der skulle være overenskomstsatte præster. Det giver jo så hver gang en høring, og det giver hver gang nogle andre ting. Og hvis vi kigger på teksterne her i bemærkningerne, er der i hvert fald også nogle nye vejledninger. En af de nyeste er fra juni måned. Den er kun få måneder gammel, og nu skal den igen rettes, fordi vi nu vedtager et godt lovforslag. Det er der, at jeg efterlyser en mere sammenhængende lovgivning om folkekirken, i stedet for at vi laver noget pø om pø, og så skal vi hele tiden ulejlig med, at der kommer lidt rettelser til den bekendtgørelse, der i øvrigt opleves som en ret ny. Så det var bare sådan lidt selvkritik af os lovgivere herinde, jeg kom med.

Kl. 15:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 15:07

Kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg synes, at jeg hører, at fordi f.eks. socialdemokratiske ministre igennem de 10 år, hvor de havde muligheden, hvor der blev flere overenskomstsatte præster osv., og måske også andre har forsømt noget, skulle det altså være helt fantastisk besværligt, og at jeg af ideale årsager ikke måtte begynde at rette op. Jeg må indrømme, at det er et synspunkt, som jeg har meget svært ved at følge.

Nå, men nu er det jo første gang i de 25 år, jeg har været herinde, at jeg har fået lov til at drille fru Karen J. Klint, men det var fru Karen J. Klint jo også selv ude om, så det er i al venskabelighed. Men jeg vil gerne fortælle nærmere om de ting, som jeg synes har været nødvendige at rette op på.

Kl. 15:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kirkeudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). (Ændring af indkomstgrundlag for beregning af indkomstbestemt elevstøtte).

Af undervisningsministeren (Tina Nedergaard).
(Fremsættelse 27.01.2011).

Kl. 15:09

Forhandling**Den fg. formand (Bent Bøgsted):**

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er fru Britta Schall Holberg, Venstre.

(Ordfører)

Britta Schall Holberg (V):

Dette lovforslag fra undervisningsministeren er en opfølgning på aftalen om genopretning af dansk økonomi fra maj 2010, hvor det jo blev aftalt at gennemføre en omlægning af elevstøtten, sådan at den aftager, i takt med at forældreindkomsten stiger. Baggrunden for lovforslaget er, at der er stigende udgifter til den statslige elevstøtte, samtidig med at forældreindkomsten er stigende, og formålet med lovforslaget er at målrette støtten til de elever, der har størst behov for støtte.

Under finanslovforhandlingerne i efteråret blev det oprindelige forslag ændret for at imødekomme et ønske fra organisationerne om, at støtten tildeles på baggrund af husstandsindkomsten og ikke kun efter forældreindkomsten. Det betyder, at for elever med samlevende forældre eller gifte eller ikkesamlevende forældre vil elevstøtten som nu blive beregnet ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag. Men for elever, hvis forældre er separeret eller ikke gift og har forskellig bopæl, foreslås det her, at elevstøtten beregnes ud fra indkomsten for den forælder, hos hvem eleven har bopæl, og denne forælders eventuelle samlever. Formålet med dette er at sikre, at den støtte, der tildeles, afspejler den reelle indkomst i elevens hjem.

Også i forbindelse med finanslovforhandlingerne blev det oprindelige forslag ændret sådan, og det er vigtigt, at det gældende niveau for elevstøtten for årsindkomster op til 610.000 kr. bevares. Det kan lade sig gøre, da det med lovforslaget forventes, at antallet af elever, der skal have den maksimale støtte, bliver mindre.

Det foreslås som hovedregel, at det er forholdene ved kurssets begyndelse, der er afgørende for tildelingen af elevstøtten, og der vil alene kunne søges om genberegning af beløbet efter kurssets begyndelse, hvis en forælder eller en eventuel samlever dør i løbet af støtteperioden, eller hvis elevens forældre får bevilling om separation eller skilsmisse.

Samtidig foreslås loven ændret, sådan at bestemmelsen om reduktion af indkomsten for hver af elevens søskende nu kommer til at gælde hvert barn af elevens forældre eller bopælsforælderen og dennes eventuelle samlever. Det her gælder dog kun, hvis barnet ved kurssets begyndelse er under 18 år og har samme bopæl som eleven.

Endelig foreslås det, at maksimal støtte gives til elever, hvis forældre begge er afgået ved døden, til elever, der aldrig har haft bopæl hos deres forældre, og elever, der er anbragt uden for hjemmet. Også i de tilfælde, hvor en forælder går bort og eleven ikke har haft kontakt til den anden forælder og dennes eventuelle samlever igennem en lang årrække, kan undervisningsministeren efter ansøgning godkende, at der ses bort fra den længstlevende forælder, og yde maksimal elevstøtte til eleven.

Alt i alt må jeg sige, at jeg synes, at det, der er kommet ud af forhandlingerne om dette lovforslag, er en virkelig god lovgivning, og jeg vil gerne takke organisationerne for et forbilledligt samarbejde om dette lovforslag, som jeg nu har fremstillet. Og det er ikke så indviklet, som jeg nu har fremstillet det her. Det er faktisk mere enkelt, og det er, når galt skal være, havde jeg nær sagt, et godt lovforslag. Jeg vil gerne takke for et forbilledligt samarbejde om lovforslaget.

Der er bestemt også grund til at takke ministeren for meget stor lydhørhed under lovforberedelsen, sådan at det lovforslag, vi i dag behandler, har Venstres fulde støtte.

Kl. 15:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Kim Mortensen, Socialdemokratiet.

Kl. 15:13

Kl. 15:17

(Ordfører)

Kim Mortensen (S):

Lovforslaget her er, som det lige er blevet nævnt, en del af regeringens og Dansk Folkepartis nedskæringspakke og har til formål at skaffe 50 mio. kr. fra forældre, der ellers ville være berettiget til en indkomstbestemt elevstøtte til børn på efterskoler.

Socialdemokratiet støtter ikke regeringens nedskæringspakke, som forringer de uddannelser, vi skal leve af i fremtiden, og som i øvrigt gør det sværere for mange unge overhovedet at tage en uddannelse, og det på trods af at der jo er stadig færre unge i en ungdomsårgang, der gennemfører en uddannelse. I Socialdemokratiet ser vi den her besparelse som endnu en udhuling af unges muligheder for at komme på efterskole. Således har 40 pct. af eleverne på landets efterskoler hidtil fået maksimal støtte efter loven om elevstøtte, og der er ingen tvivl om, at en stor del af disse børn selvfølgelig også vil blive omfattet af denne lov.

Det er også derfor, at Efterskoleforeningen anslår, at besparelsen og dermed det beløb, der fjernes for fremtidens efterskoleelever, er væsentlig større end de 50 mio. kr., som regeringen anslår i lovforslaget. Samlet set har efterskolerne ifølge undervisningsministeren selv lagt ryg til 6 pct. af besparelserne på Undervisningsministeriets område.

Forslaget her handler om at ændre betingelserne for modtagelsen af elevtilskud, så det vurderes på baggrund af husstandsindkomst i stedet for som hidtil på baggrund af forældreindkomst. På den måde antager regeringen, at en stor del af de 40 pct., der i dag modtager tilskud, vil nå en højere husstandsindkomst og dermed reduceret elevstøtte eller ingen elevstøtte. Det vil berøre en række enlige forsørgere, der bor sammen med en ny partner og tilsammen har en husstandsindkomst på mere end 610.000 kr.

Jeg skal ikke vurdere, om det er rigtigt, som det fremgår af et af ministerens svar til Uddannelsesudvalget, at den hidtidige ordning har været en torn i øjet på mange forældre, men jeg er sikker på, at dette forslag sammen med en række øvrige besparelser på efterskolerne og mange kommuners overvejelser i øvrigt om at fjerne hele eller dele af tilskuddet til efterskoleophold betyder, at vi vil se færre elever på skolerne, og vi vil se flere ledige pladser på landets efterskoler. Det bekræftes i øvrigt af efterskolernes tal for tilmeldinger til efterskoleopholdene i 2011. I forvejen har regeringen jo allerede flyttet en meget stor del af udgiften for et efterskoleophold over på forældrebetalingen, og dette forslag vil selvsagt forstærke dette billede.

På den baggrund kan Socialdemokratiet ikke støtte lovforslaget.

Kl. 15:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Britta Schall Holberg.

Kl. 15:16

Britta Schall Holberg (V):

Tak. Jeg undrer mig over, at Socialdemokratiets ordfører ikke anerkender, at der her er tale om, at forældre, der har over 610.000 kr. i forældreindkomst, altså i husstandsindkomst, får lov til at betale noget mere, end de tidligere har gjort. Det anerkender jeg, men jeg forstår ikke, at Socialdemokratiet angriber netop det punkt, når der er tale om, at mennesker med middelindkomster og lavindkomster får mulighed for at sende deres børn på efterskole. Jeg forstår det simpelt hen ikke. Hvordan kan Socialdemokratiet stå og sige, at det er noget skidt, at forældre, der har godt råd, skal betale noget mere?

Så vil jeg gøre opmærksom på, at situationen jo har været sådan, at forældreindkomsten er steget, at egenbetalingen til efterskolerne er steget i de år, der er gået, men det er relevantallet sandelig også.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 15:17

Kim Mortensen (S):

Jeg anerkender, at elevtallet er stigende, men det ændrer jo ikke ved, at det er blevet væsentlig dyrere for forældre at sende børnene på efterskole. Så vil jeg anerkende, som også fru Britta Schall Holberg var inde på i ordførertalen, at det forslag, der ligger her, er væsentlig bedre end det forslag, regeringen startede med, og at det er kommet til veje efter en forhandling med Efterskoleforeningen. Men samlet set mener vi, at det her risikerer at stille en række forældre ringere, og at det vil betyde, at der bliver skabt større usikkerhed omkring økonomien i forhold til at få børnene på efterskole. Det mener vi også at kunne iagttage derved, at der i øjeblikket er et faldende antal tilmeldinger til landets efterskoler.

Kl. 15:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Britta Schall Holberg.

Kl. 15:18

Britta Schall Holberg (V):

Jeg må indrømme, at det ikke er alt det, som ordføreren siger, som jeg kan forstå, for der er jo taget vidtgående hensyn til, at tingene forandrer sig i hjemmet, og at husstandsindkomsten kan ændre sig undervejs. Men jeg kan heller ikke forstå argumentationen. Man kan sige, at det er blevet dyrere at gå på efterskole. Det er det selvfølgelig. Så mange andre ting er blevet dyrere. Men det har overhovedet ikke afholdt eleverne fra at søge efterskole, så det argument holder jo ikke.

Når jeg synes, at lovforslaget er blevet væsentlig forbedret i forhold til det første udkast – og det takker jeg for er blevet sagt – så er det jo, fordi det kun er forældre med en husstandsindkomst på over 610.000, som kommer til at betale mere, hvorimod alle andre er friholdt. Det forstår jeg også at Socialdemokratiets ordfører anerkender er en gevinst.

Kl. 15:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 15:19

Kim Mortensen (S):

Det anerkender vi, men som jeg startede med at sige, er det her jo en del af den nedskæringspakke, der samlet set fjerner op imod 5 mia. kr. fra uddannelsesområdet. Det er en del af den pakke, der fjerner en del midler fra efterskolerne i det hele taget. Vi tror på, at vi kunne have fundet nogle bedre løsninger og nogle mere smarte løsninger, hvis vi havde haft et bredere samarbejde i Folketinget om det her i stedet for at tage det som en del af nedskæringspakken, som regeringen har foreslået.

Kl. 15:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er næste ordfører hr. Søren Krarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:20

(Ordfører)

Søren Krarup (DF):

Dette lovforslag er en del af den genopretningspakke, som Dansk Folkeparti var med til at vedtage i maj 2010, og det giver derfor sig

selv, at vi vil stemme for det. Men først vil jeg synge en lovsang for de frie skoler.

Kl. 15:24

I en situation, hvor folkeskolen står stadig svagere på grund af den reformpædagogik, der siden 1960'erne har forvandlet en saglig og kundskabsorienteret skole til et ideologiserende projekt, tydeligt markeret i den blå betænkning og ført ud i livet ved loven af 1975, er privatskolerne eller de frie skoler blevet stadig mere nødvendige. Godt, at de findes – godt, at de er en mulighed.

Jeg ser nu, at en række ligestillingsfanatikere med tilhold i venstrefløjten stiller forslag om en ændring af folkeskolen, som skal opheve eller bortmanipulere forskellen på de to køn, på dreng og pige, så det i fremtidens skole skal være fælleskøn og ikke maskulinum og femininum. Jeg siger på denne baggrund, at de frie skoler er mere nødvendige end nogen sinde som alternativ til det ideologiske tøjeri.

Med disse ganske få bemærkninger siger vi ja til forslaget. Det afgørende er og bliver støtten til de frie skoler. De er uundværlige i det danske folk, der er lige afhængig af familiens eksistens og af børnenes ordentlige oplæring.

Kl. 15:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Pernille Vigsø Bagge, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 15:22

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Der er absolut ikke nogen fornuft i at spare på uddannelse. Efterskolerne har i den grad holdt for. Der er kun godt at sige om efterskolerens indsats i forhold til at løfte den 95-procents-målsætning, som vi jo lige nu er uhyggeligt langt fra at nå, og det er måske, netop fordi et af regeringens eneste svar er besparelser og besparelser – nå ja, så var der også noget med supermarkeder, men ellers er det besparelser – og derfor kan SF ikke støtte det her forslag, som uanset hvordan man vender og drejer det, er udtryk for en besparelse på efterskoleområdet.

Kl. 15:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren, det var hurtigt overstået. Så er det fru Charlotte Dyremose, De Konservative.

Kl. 15:22

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Vi Konservative kan godt støtte forslaget. Vi mener faktisk, det er ganske hensigtsmæssigt, at man tager hensyn til den reelle situation, som barnet kommer fra, altså hvordan økonomien ser ud i den husstand, barnet bor i, for det giver jo et mere reelt billede af, om der er behov for elevstøtte, eller der ikke er.

Vi mener generelt, det er nødvendigt at målrette samfundets ydelser mere mod dem, der har behov for det. Så er der flere af os andre, der godt kan klare os selv, mod at vi til gengæld sikrer dem, der har sværere ved det.

Derfor synes vi også, det er udmærket, at den ændring også kommer til at betyde, at de husstandsindkomster, der ligger under 610.000 kr., ikke røres af de justeringer, der er lavet i genopretningspakken. Igen er det jo en sikring af, at man netop målretter støtten mod dem, der har mest behov for det, og det mener vi er en ganske udmærket måde at prioritere samfundets ressourcer på.

Kl. 15:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Anne Marie Geisler Andersen, Radikale Venstre.

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Da den radikale ordfører ikke kan være til stede, skal jeg fremføre den radikale stillingtagen.

I Radikale Venstre har vi noteret os, at regeringen har siddet den økonomiske samarbejdsorganisation OECD's anbefalinger overhørig. OECD har anbefalet medlemslandene, at de ikke sparer på uddannelse og forskning, af den simple grund, at det netop er uddannelse og forskning, der er den vigtige drivkraft til vækst og til skabelse af arbejdspladser.

Selv om OECD anerkender, at medlemslandene skal skabe balance mellem udgifter og indtægter, er det ikke ligegyldigt, hvilke midler der anvendes. Frem til 2013 har regeringen og Dansk Folkeparti valgt at spare 5,5 mia. kr. på uddannelse og forskning. Det rammer stort set alle områder af uddannelsessystemet, og det svarer til at save den gren over, som vi selv sidder på.

Radikale Venstre har fremlagt sin økonomiske politik, og vi kan ikke støtte regeringens besparelser på uddannelse. Ej heller kan vi støtte forslaget i L 127, hvor det drejer sig om besparelser på elevstøtten til efterskoler.

Kl. 15:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen, Enhedslisten.

Kl. 15:25

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Uanset hvordan man vender og drejer det her, er det jo en spareøvelse, vi er ude i, en spareøvelse over for efterskolerne. Vi forstår egentlig ikke, hvorfor man ønsker at spare på noget, som fungerer rigtig, rigtig godt, nemlig vores efterskoler. Det er jo nogle skoler, som i den grad er med til at løfte opgaven med at få 95 pct. af en ungdomsårgang igennem. Hvis ikke man havde givet alle de skattelettelser, som der ikke var råd til, havde man jo ikke behøvet at lave de her massive nedskæringer, som vi nu oplever over hele linjen.

Enhedslisten støtter ikke forslaget.

Kl. 15:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det undervisningsministeren.

Kl. 15:25

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Tak. Tak for den meget velvillige behandling af de altid ansvarlige VKO-partier, der bakker op om dette forslag, som jo ganske rigtigt er en imødekommelse af nogle ønsker fra efterskoleverden, hvor man bl.a. har peget på, at det efter deres opfattelse forekommer mere rimeligt, at man vurderer efter husstandsindkomst, hvilken elevstøtte man skal give.

Personlig mener jeg, at man fortsat skal tage forældrenes forsørgelsesforpligtelse meget alvorligt til det fyldte 18. år, men da vi var i en situation, hvor også efterskolerne skulle bidrage til genopretningen af dansk økonomi, efter at den internationale økonomiske krise havde ramt os, har vi så i denne sammenhæng valgt at lytte og gå i konstruktiv dialog med Efterskoleforeningen. Derfor skal der også fra min side lyde en tak til organisationen, men jo ikke mindst til forligspartierne bag aftalen, fordi de har udvist den smidighed, de har, i forhold til at kunne imødekomme de behov, som efterskolerne har peget på der konkret var, i forlængelse af den nødvendige besparelse.

Lad mig så vende mig til den anden side af salen, for det er jo sådan, at hvis det skulle ske – og det håber vi jo ikke at det gør, og vi regner bestemt heller ikke med det – at oppositionen får flertal og dermed fik magt, som den har agt, så vil det regne med guld og flyde med marmor overalt i det ganske danske land. Der er jo intet, som oppositionen på noget tidspunkt har ønsket at drøfte i forhold til økonomisk ansvarlighed. Det er jo faktisk sådan, at efterskoleformen overlever og overlever stærkt og med stor respekt, fordi den kan levere en ydelse til de unge og til de unges forældre, som de sætter så meget pris på, at de faktisk gerne selv bidrager og betaler til det. Vi har med lovforslaget sikret, at husstande med indkomster på under 610.000 kr. ikke bliver berørt af besparelserne.

Det er jo faktisk lidt forunderligt og også en anelse hyklerisk at høre oppositionen tale om, at man ikke vil være med til, at nogle forældre overhovedet skal bidrage til, at deres barn skal på efterskole. Og hyklerisk er det jo, fordi det er de selv samme partier, som jo åbent og ærligt fortæller – som lægger det åbent og ærligt frem, som formanden plejer at sige – at de ønsker at brandbeskatte netop de høje indkomster i Danmark. Der er i hvert fald ikke nogen vej udenom, for der er man tvangsforpligtet til at betale de ekstra midler. Her er der faktisk tale om, at man frivilligt tilvælger et meget privilegeret tilbud i skoleverdenen, et stærkt fællesskabsstøttet tilbud i uddannelsesverdenen, nemlig efterskolerne.

Jeg sætter stor pris på efterskolerne. Jeg underkender på ingen måde den rolle, den opgave, som de løser for det danske samfund, og også det store arbejde, som de gør, f.eks. i forbindelse med at rekruttere fra andre grupper, end de traditionelt har gjort. Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at sige, at jeg sætter pris på det arbejde, og meget gerne gennem dialog med Efterskoleforeningen vil styrke det element, således at også efterskolerne kan medvirke til at sikre kendskabet og udbredelsen af de danske værdier, den danske historie, til en større gruppe af unge.

Helt overordnet vil jeg sige – for oppositionen misser jo aldrig en chance til at kritisere regeringen og Dansk Folkeparti for vores økonomiske politik – at det er sådan, at en gennemsnitlig LO-familie, hvis børn jo bestemte også er i målgruppen som efterskolelever, har haft en klar gevinst af den skattepolitik og økonomiske politik, som regeringen har ført, men jo også er fuldkommen afhængig af, at der i fremtiden er de job, som stabiliteten i dansk økonomi sikrer.

Derfor er det jo spil for galleriet, når man fra oppositionens side lover, at man kan gøre alt meget bedre end regeringen, uden at det kommer til at ramme nogen. For dem, det kommer til at ramme, er de private virksomheder, og det er altså dem, der leverer de arbejdspladser og skaber den velstand, som vi så i vidt omfang fordeler i Folketinget.

Jeg vil gerne understrege, at jeg finder det en lille smule pudsigt, at man kollektivt vælger at stemme imod et lovforslag, som man under andre omstændigheder – for så vidt, at det havde været et nulsumsspil, altså at der ikke havde været ændret økonomi i finansloven – givetvis ville have bakket op om, for det er jo sjældent hos oppositionen, at man møder den stærke modstand imod, at man f.eks. støtter enlige mødre eller opsplittede familier mere end de øvrige. Der har man traditionelt større betænkelighed oven i den anden side af salen.

Men jeg takker for opbakningen fra de nødvendige 90 mandater.

Kl. 15:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til undervisningsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 125:

Forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven, lov om en børne- og ungeydelse og lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Obligatorisk dagtilbud til tosprogede børn omkring 3 år og standsning af børneydelsen ved forældres manglende overholdelse af sprogvurderings- og sprogstimuleringspligten m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 27.01.2011).

Kl. 15:31

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er Venstres ordfører, fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 15:31

(Ordfører)

Ellen Trane Nørby (V):

Det går fremad med integrationen i Danmark. Otte ud af ti nydanskere føler sig godt integreret, viser en AKF-undersøgelse. Rigtig mange med en anden baggrund end dansk bidrager hver dag aktivt til det danske samfund. Siden 2001 har vi markant ændret indvandringen til Danmark. Vi har på ingen måde lukket grænserne, men vi har sikret, at de, som kommer til Danmark i dag, kommer her med en lyst og en vilje til at være en del af det danske samfund og bidrage til samfundet.

I 2001 kom der mere end 20.000 til Danmark gennem familiesammenføringer og asylsystemet. I dag er det tal reduceret til en tredjedel. Til gengæld kommer der i dag flere end nogen sinde til Danmark som følge af vores politik med at sikre, at folk kommer hertil som en del af et erhverv eller studie. Og i 2009 kom der ikke færre end 26.000 til Danmark for at arbejde og studere. I 2001 var det tal kun 10.000.

Vores markante fokus på at sænke antallet af opholdstilladelser og sikre unge nydanskere mere frihed til uddannelse og til at vælge deres egen partner har alt sammen været med til at sikre en bedre integration. I den nævnte årgang 2009 forventes 91 pct. af pigerne af dansk herkomst og godt 86 pct. af pigerne af en anden etnisk herkomst at opnå mindst en ungdomsuddannelse. Blandt drengene af dansk herkomst forventes knap 86 pct. at opnå mindst en ungdomsuddannelse, mens kun 72 pct. af drengene med en anden etnisk herkomst forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse. Det er rekordmange i forhold til, hvordan det var tidligere.

I dag er der også langt flere indvandrere i arbejde, og integrationen er blevet styrket, ved at langt flere unge indvandrere og efterkommere af indvandrere i dag også tager en videregående uddannelse. I dag tager over 20 pct. af de 20-24-årige med indvandrerbaggrund en videregående uddannelse.

Også når vi kigger på beskæftigelsesprocenten, kan vi se, at Danmark ligger i top. Hele 61 pct. var i 2009 i beskæftigelse, og sammen med Finland og Tyskland var Danmark det eneste land i EU, der også formåede at øge andelen af indvandrere i job under den finansielle krise.

Også når vi kigger på andelen af børn af nydanske forældre, der går i børnehaver og dermed fra barnsbørn møder andre børn, bygger venskaber, knytter tætte bånd til det danske samfund, ser vi, at der

blandt de 3-5-årige børn af forældre af en ikke vestlig oprindelse er hele 90 pct., der går i børnehave. Til sammenligning er det godt 94 pct. af alle børn af dansk oprindelse.

Alt i alt er vi rigtig godt på vej med integrationen i Danmark, men vi må samtidig erkende, at der er en lille gruppe nydanskere, der i dag ikke er blevet lige så godt integreret som flertallet. Vi oplever desværre, at denne lille gruppe isolerer sig fra det danske samfund. Det er en gruppe, som radikaliseres, det er en gruppe, som ofte står uden for arbejdsmarkedet, og som begår kriminalitet. Og de gør desværre ikke noget særlig godt for integrationen i Danmark og de mange, som hver dag gør en aktiv indsats for at blive en del af det danske samfund.

I Venstre vil vi ikke acceptere at have områder i Danmark, hvor danske værdier ikke er bærende, og hvor dansk lov ikke gælder. Derfor har vi også lanceret et stort ghettoudspil for at bekæmpe de ghettodannelse, der er i Danmark. Vi har lagt en lang række konkrete forslag frem til at sikre, at ghettoen kommer tilbage til samfundet. Et af de konkrete forslag i planen er at sikre, at forældre til børn, der er vokset op i familier, hvor en eller begge forældre står uden for arbejdsmarkedet, får pligt til at lade deres børn optage i et sprogstimuleringsstilbud i form af et 30-timers dagtilbud. Det er det, lovforslag L 125, som vi behandler her i Folketingssalen her i dag, handler om.

Når vi i Venstre støtter L 125, gør vi det for at sikre, at de børn, der i dag holdes hjemme, som ikke stimuleres til at lære dansk, og som ikke har den lykke, at de på første skoledag glade kan stå med tasken på ryggen og tale dansk med kammeraterne, ikke fra starten vil være hægtet af undervisningen. Vi ved alle sammen, hvor vigtigt det er for indlæringen, at man får en god første skolestart.

L 125 handler i høj grad om at sikre barnets tarv, sikre, at det enkelte barn sættes i centrum. L 125 handler om at sikre, at børn, der isoleres i hjemmet med forældre, der ikke selv behersker det danske sprog, ikke overlades til en vanskelig start på livet. Med lovforslaget vil vi sikre, at de børn, der i dag svigtes, sikres de samme muligheder som alle andre børn for at udvikle de nødvendige dansksproglige kompetencer for at sikre, at de kan bygge sociale relationer med jævnaldrende, og dermed sikre, at de kommer godt på vej i tilværelsen.

Vi har som samfund en forpligtelse over for de børn og unge, hvis forældre svigter forældreansvaret markant. Vi kan ikke blot til-lade os at se stiltiende til. Vi har et ansvar for at sikre barnets tarv, og det er præcis det, vi gør med L 125. Derfor kan det også undre massivt, at Socialdemokraterne i dagens avis melder ud, at man ikke støtter L 125, på trods af, at det er det, der har stået i adskillige af S' udspil igennem den senere tid. Men det er jo nok blot endnu et bevis på, at barnets tarv er et begreb, man bruger i sine skåltaler, men ikke når vi kommer til den konkrete lovmæssige behandling i Folketingssalen. I Venstre kan vi varmt støtte op omkring L 125.

Kl. 15:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen spørgsmål. Jo, det er der. Det er fru Mette Frederiksen. Man skal huske at trykke på knappen. Det er det nye system. Man skal lige lære det, men det kommer nok med tiden.

Kl. 15:37

Mette Frederiksen (S):

Så rækker jeg både hånden op og trykker på knappen. For jeg ville nemlig gerne give en kommentar til Venstres ordfører, som jo, kan man sige, nok engang svinger sig op i et lidt unødvendigt leje i diskussionen her.

For sagen er jo den, at jeg faktisk blev lidt overrasket, da jeg læste lovforslaget. Jeg blev egentlig glad for noget tid siden, da det gik op for mig, at regeringen nu vil være med til at sikre, at børn, også omgivet af sociale problemer, kan komme i vuggestue og børnehave. Det er noget, vi har foreslået for flere år tilbage, så det var sådan set

rigtig positivt. Så meget desto mere blev jeg jo overrasket, da jeg så det lovforslag, som vi førstebehandler i dag, fordi det går op for mig, at man kan hjemmeundervise de her børn. Men når Venstres ordfører i dag fuldstændig rigtigt på talerstolen står og siger, at det, der også er afgørende, er at få brudt den isolation, som vi ved omgiver især nogle af vores børn med etnisk minoritetsbaggrund, der vokser op med massive sociale problemer og derfor er i en udsat livssituation, hvorfor i alverden skal de børn så hjemmeundervises? Det var da meget, meget klogere at sørge for, at de børn faktisk kommer i dagtilbud, så de kommer ind i et forpligtende fællesskab og bliver omgivet af den nødvendige pædagogiske indsats.

Kl. 15:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted): Ordføreren.

Kl. 15:38

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg synes, det er ekstremt pinligt, at fru Mette Frederiksen og Socialdemokraterne forsøger at finde et figenblad, som kan dække over, at de ikke vil stemme for det her lovforslag, som jo netop sikrer, at børn får den nødvendige sproglige stimulering. Det, man meget klart kan se, er, at når det her er sat ind, er det for at leve op til forpligtelserne i grundloven. Det går jeg også ud fra at fru Mette Frederiksen mener vi skal.

Man skal leve op til de krav, der er for sprogstimulering, og der tror jeg, at man skal have en meget god fantasi for at kunne forestille sig, at to forældre, som ikke engang selv behersker det danske sprog, vil være i stand til netop at leve op til den sprogstimulering, som der stilles krav om. Derfor betyder det her jo netop, at børnene kommer ud til jævnaldrende, og det betyder, at de også vil få den sproglige stimulering, der er nødvendig, hvis de skal kunne integreres i det danske samfund.

Kl. 15:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 15:38

Mette Frederiksen (S):

Jeg bliver nødt til at anfægte den der grundlovsdiskussion, som jeg også kan se socialministeren bruger spaltepads på i dag. Jeg tror, at når der overhovedet startes en grundlovsdiskussion, er det, fordi regeringen i mine øjne fejlagtigt betragter det her som en del af undervisningen. Vi ønsker jo, at børn, hvis normale udvikling er i fare, skal kunne påtvinges at komme i vuggestue og børnehave i et samlet pædagogisk tilbud, og det er på grund af de samlede sociale udfordringer, der er omkring barnet. Det er helt i orden, at vi her er politisk uenige. Jeg mener ikke, at det først og fremmest er sproget, der er problemet, men snarere det, at vi har nogle børn og unge, der vokser op med meget massive sociale problemer, som risikerer isolation, og som på grund af det ikke får det tilstrækkelige og nødvendige danske sprog til f.eks. at kunne starte i skolen med samme forudsætninger som deres jævnaldrende.

Jeg bliver nødt til at anholde, at vi søger noget figenblad for at stemme imod det her forslag. Vi synes simpelt hen ikke, forslaget er godt nok. Jeg synes, det er dybt problematisk, at det her bliver gratis for en meget, meget lille gruppe af forældre, hvorimod alle andre forældre i Danmark skal betale for, at deres børn kommer i dagtilbud. Jeg synes, det er dybt problematisk, at forpligtelsen bortfalder pr. automatik, hvis den ene forælder kommer i beskæftigelse. Og så synes jeg ærlig talt, det er, undskyld mit sprogbrug, paradoksalt og absurd, at man kan hjemmeundervise et barn, som man vurderer ikke er sprogligt stimuleret godt nok.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 15:40

er man omfattet af friplads. Samme regler bør selvfølgelig gøre sig gældende for gruppen af forældre her.

Kl. 15:40

For det tredje er vi meget imod, at tilbuddet kan etableres som hjemmeundervisning. Vores ønske er jo netop, at børnene bliver en del af det forpligtende fællesskab, som en vuggestue og en børnehave er. Det er vigtigt, tror vi, at børnene ikke alene bliver bedre til det danske sprog, men lige så vigtigt, at de bliver en del af en aktiv hverdag, og at vi får brudt den risiko, der er for isolation, når man vokser op omgivet af massive sociale problemer.

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg kan høre, at fru Mette Frederiksen er klogere end alle de jurister, der sidder i ministerierne og vurderer, om lovforslagene lever op til grundloven, og at fru Mette Frederiksen ikke har noget problem med at bryde grundloven. Vi har i Venstre meget stor respekt for grundloven, og når der er en juridisk vurdering, som siger, at sprogundervisning og sprogstimulering i høj grad følger grundlovens paragraf omkring undervisning og derfor både skal være gratis og også kunne finde sted forskellige steder, så følger vi selvfølgelig de forskrifter, når vi udformer lovgivningen.

Det, der ligger i lovforslaget, som jeg jo kan forstå at Socialdemokraterne ikke ønsker at støtte, er jo netop at sikre, at de her børn får en god start i livet. Det er at sikre, at den isolation, de vokser op i dag, bliver brudt. Jeg tror, at vi alle sammen er enige om, at børn ikke lærer kun ved, at de går i børnehave. De lærer også ved, at de får nogle venner, som de kan lege sammen med, nogle, de kan blive sprogligt udfordret af, nogle, de kan spille fodbold sammen med, nogle, de kan komme til, når de har problemer. Så det her handler selvfølgelig også om social isolation, der skal brydes. Der synes jeg, det er useriøst, at fru Mette Frederiksen og Socialdemokraterne igen og igen forsøger at finde et figenblad for ikke at ville stemme for lovgivningen, når den kommer i Folketingssalen. Når man lægger ting og nye oplæg frem i pressen, er der ikke grænser for, hvad Socialdemokraterne gerne vil for at bekæmpe ghettodannelser og sikre bedre integration i Danmark, men hver gang vi skal handle her i Folketingssalen, melder man fra ind ad en kant.

Kl. 15:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Mette Frederiksen, Socialdemokratiet, som ordfører.

Kl. 15:41

(Ordfører)

Mette Frederiksen (S):

Lige muligheder for alle børn og unge er det vigtigste politiske mål for os Socialdemokrater. Desværre er der endnu langt til målet, selv her i Danmark. Den negative sociale arv eksisterer fortsat, og børns sociale baggrund og deres etniske ophav spiller stadig væk en alt for stor rolle, når det gælder uddannelsesvalg og muligheder i livet i det hele taget. For flere år siden foreslog vi derfor, at børn, hvis normale udvikling er i fare, skal have ret til at komme i vuggestue og børnehave, nøjagtig som flertallet af børn allerede kommer det i dag. Her tænker vi både på børn omgivet af sociale problemer og også børn, hvis sproglige udvikling er i fare. Vi tror på, at dagtilbud af høj pædagogisk kvalitet er en både god og nødvendig ramme for udsatte børns hverdag.

Nu fremsætter regeringen så det her lovforslag, som på overfladen kan minde om vores oprindelige idé, desværre uden den samme sociale profil og desværre uden det nødvendige perspektiv for både børnene og deres familier. Lad mig gå til problemerne i lovforslaget med det samme.

Vi er for det første uenige i, at kommunerne med forslaget tvinges til at gøre forældrenes økonomi ringere, hvis samarbejdet med familien ikke er godt nok. Det er i vores øjne en primitiv automatik, som vi ikke tror vil gavne børnene.

For det andet er det i mine øjne forkert, at dagtilbuddet gøres gratis for den her gruppe af forældre. Alle andre forældre i Danmark betaler selv, når deres børn skal i vuggestue eller børnehave, eller også

For det fjerde er vi imod, at forslaget kun kommer til at gælde børnehavebørn. Vi vil gerne have de mindste med, og vores forslag, som i øvrigt har været fremsat i Folketingssalen og stemt ned af både Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti, gjaldt både vuggestuebørn og børnehavebørn. Se, den sproglige udvikling hos børn starter tidligt. Den starter nemlig, med det samme et barn kommer til verden, og den grundlæggende sprogforståelse etableres jo langt tidligere end det tredje år, og derfor synes vi, det er forkert, at indsatsen omkring nogle af de mest udsatte børn med etnisk minoritets-baggrund, som har svært ved at beherske det danske sprog, først starter ved 3-års-alderen, når vi lige så godt kunne gå i gang på et tidligere tidspunkt.

For det femte virker det forkert, at tilbuddet til børnene bortfalder, bare fordi forældrene kommer i beskæftigelse. Det kan jo være, at problemerne i familien, problemerne omkring barnet er nøjagtig de samme.

For det sjette ønsker vi, at danske børn og børn med etnisk minoritets-baggrund selvfølgelig sidestilles. Det må ikke være det etniske ophav, der bestemmer, hvilken social indsats vi skal adressere og igangsætte i vores samfund, men omfanget af sociale problemer. Jeg gør derfor også opmærksom på, at der også er børn med dansk baggrund, der lever i isolation. Der er også børn med dansk baggrund, der er bagud på point, når det drejer sig om tilegnelse af sproglige kompetencer. Der er også danske børn, som burde komme i vuggestue og børnehave, men som ikke kommer det i dag.

Og til sidst og måske vigtigst af alt, mangler der i vores øjne i forslaget et samlet socialpolitisk fokus på hele familien. I stedet for blindt at forringe familiens økonomi ved manglende samarbejde bør man selvfølgelig som kommune igangsætte en § 50-undersøgelse, hvis man vurderer, at et barns normale udvikling er i fare, hvis man igangsætter et initiativ, som forældrene ikke ønsker at samarbejde om. Hvis der er sociale problemer i en familie, skal vi have løst de sociale problemer. Ingenting har endnu kunnet overbevise mig om, at man får løst grundlæggende sociale problemer ved at gøre mennesker fattigere, og der er heller ingen evidens eller dokumentation for, at det skulle forholde sig sådan.

Derfor må jeg afslutningsvis sige, at det ikke virker, som om det er de sociale problemer, som regeringen og Dansk Folkeparti egentlig er optaget af at løse, og derfor risikerer forslaget her bare endnu en gang at være tom symbolpolitik, som desværre ikke kommer til at gavne de aller mest udsatte børn. Vi kan på det foreliggende grundlag derfor ikke støtte lovforslaget.

Kl. 15:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Og der er tre spørgsmål. Det første er fra fru Vivi Kier.

Kl. 15:46

Vivi Kier (KF):

Jeg må sige, at det var den længste snakken uden om det, der egentlig ligger i det her lovforslag – fred være med det.

Jeg kan forstå, at der er rigtig mange angreb, men jeg har jo kun to korte bemærkninger. Et af angrebene var, at sanktioner vil Socialdemokraterne i hvert fald ikke være med til at indføre. Til gengæld kan man jo undre sig, for Socialdemokraterne har også fremlagt ghettoudspil og har fremlagt, hvad de gerne vil gøre, og der hedder

det, at man straks laver en § 50-undersøgelse og tvangsfjerner børnene. Det synes jeg er en voldsom sanktion. Og hvis man tvangsfjerner et barn, fratager man jo også forældrene deres børnecheck. Lyder det ikke en lille smule voldsomt, at man nu vil tvangsfjerne et barn, fordi det ikke kan snakke dansk?

Kl. 15:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 15:47

Mette Frederiksen (S):

To ting: Hvorfor i alverden skulle jeg for det første tale udenom, når det gælder det her forslag? Det er jo oprindeligt undertegnede selv, der er ophavsmand til ideen om, at man skal kunne pålægge forældre at sende deres børn i vuggestue og børnehave. Jeg tog al den skældud, der følger sådan et nyt forslag, for flere år siden i den offentlige debat, og jeg er kun i den debat blevet bekræftet i, at det er rigtigt og nødvendigt at sikre, at nogle af de allerallermest udsatte børn, der i dag ikke går i vuggestue eller børnehave, faktisk kommer i vuggestue eller børnehave. Derfor fremsatte vi sammen med SF for efterhånden lang tid siden et forslag her i Folketingssalen, som regeringen valgte at stemme ned.

Sagen er jo den, at vi kunne have gennemført det her for lang tid siden, men vores forslag havde et andet sigte, nemlig et stærkere socialt sigte. Jeg synes, man går forkert i byen ved at tro, at det kun er børn med etnisk minoritetsbaggrund, der er omgivet af nogle af de problemer, som forslaget her forsøger at adressere og løse; det gælder desværre også danske børn.

Når det for det andet gælder tvangsfjernelser, vil jeg sige, at der ikke står i vores oplæg – og det har du heller ikke hørt mig sige i talen her – at vi skal tvangsfjerne børn. Intet kunne ligge mig fjernere. Men hvis der er sociale problemer i en familie, hvis der er forældre, som desværre ikke magter forældreopgaven, hvis forældre ikke samarbejder med myndighederne, bør man selvfølgelig skride til det, vi kalder en § 50-undersøgelse ifølge serviceloven, og derefter vurdere, hvad der så skal ske med barnet.

Kl. 15:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Inden vi går videre, vil jeg lige sige, at fru Mette Frederiksen skal huske, at det ikke hedder »du«. Det hedder enten »ordføreren« eller »fru Vivi Kier«. (*Mette Frederiksen* (S): Korrekt).

Fru Vivi Kier.

Kl. 15:49

Vivi Kier (KF):

Jeg vil såmænd blot lige citere fra avisen, hvor fru Mette Frederiksen udtaler: Myndighederne kan i yderste konsekvens blive nødt til at tvangsfjerne børnene fra hjemmet, hvis forældrene ikke makker ret.

Lad den så ligge.

Så synes jeg igen, at fru Mette Frederiksen snakker udenom, for forslaget her handler jo om børn, der har manglende danskundskaber. Det er der, vi går ind og kigger. Jeg er med på, at der er rigtig mange udsatte børn, men hvis der er tale om et udsat barn, hvis der er tale om et barn, der er udsat for meget omsorgssvigt, så har vi jo en anden lovgivning, der træder i kraft, og så kan børnene jo komme ind og få en socialpædagogisk friplads. Det her forslag handler om børn, der ikke har danskundskaber og derfor vil klare sig rigtig dårligt i skolen, og derfor går vi ind og siger: Hvis forældrene ikke vil samarbejde, skal det være muligt at sanktionere dem for at få dem til at gå med ad frivillighedens vej.

Så jeg synes, man blander alt for mange ting sammen. Lige nu kigger vi på sprog, og der kan jeg se, at fru Mette Frederiksen i ad-

skillige aviser er citeret for at sige og dermed mene, at man så skal tvangsfjerne et barn. Det synes jeg godt nok er en drastisk sanktion.

Kl. 15:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 15:50

Mette Frederiksen (S):

Jeg diskuterer også gerne mine egne citater. Er det ikke korrekt, at enhver social indsats ifølge serviceloven i yderste konsekvens altid vil kunne ende med, at man anbringer barnet uden for hjemmet? Det vil jo altid kunne ske i yderste konsekvens – ikke, at det er ønskværdigt, ikke, at det er noget, vi skal stræbe efter, ikke, at det er noget, man skal true forældrene med, ikke, at det er noget, der skal hænge som et banner over den sociale indsats. Men den yderste konsekvens i vores socialpolitiske arbejde med børn og unge er jo, at vi kan anbringe børn uden for hjemmet, hvis de sociale myndigheder vurderer, at et barns trivsel er så meget i fare, at forældrene ikke kan overlades den opgave at være forældre, i hvert fald ikke på fuld tid. Det er altid den yderste konsekvens.

Jeg håber, vi aldrig nogen sinde i Danmark får et samfund, hvor det vil være sådan, at man begynder at tvangsfjerne børn, fordi de ikke taler et alderssvarende sprog. Intet kunne ligge mig fjernere. Men den yderste konsekvens, når vi igangsætter en social indsats, er jo altid, at samfundet træffer det valg, at man bliver nødt til at anbringe barnet uden for hjemmet. Det er ikke ønskværdigt, og derfor er det jo lige præcis så afgørende, at indsatsen omkring barnet bliver helhedsorienteret og ikke alene har et fokus på sprog, for det er kun en lille del af det, når man skal vurdere, om et barn trives.

Kl. 15:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 15:51

Karsten Lauritzen (V):

Det er jo en spændende debat. Jeg kan forstå, at fru Mette Frederiksen er ophavsmand eller rettere ophavskvinde til forslaget, men fru Mette Frederiksen sagde samtidig i sin ordførertale, at det er tom symbolpolitik. De to ting hænger jo slet ikke sammen, og man kan godt sætte spørgsmålstegn ved, om tingene hver for sig og samlet er rigtige.

Jeg kan i hvert fald sige, at det ikke er tom symbolpolitik, når regeringen fremsætter et lovforslag, som forsøger at løse det problem, at der er alt for mange tosprogede børn, som ikke kan tale ordentligt dansk, og som derfor klarer sig dårligere i folkeskolen osv. Nu kommer vi så med et konkret forslag, som Socialdemokratiet ikke vil være med til. Jeg kan forstå, at det er, fordi det, der står i lovforslaget om grundlovens § 76, er forkert. Det er jo fair nok, hvis det er forkert. Men jeg bliver nødt til at spørge fru Mette Frederiksen, hvad hun bygger sin analyse og vurdering på, nemlig at man ikke i det konkrete lovforslag behøver at respektere grundlovens § 76.

Kl. 15:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 15:52

Mette Frederiksen (S):

Man skal jo altid respektere grundloven. Enhver lovgivning, som igangsættes i Danmark, hviler på grundlovens bestemmelser. Nu tilhører jeg ikke et regeringsflertal, som i hvert fald i perioder har været på kant med grundlovens bestemmelser. Jeg mener altid, at der skal stå respekt om grundlovens bestemmelser.

Spørgsmålet er, om det at iværksætte en tilstrækkelig social indsats over for et barn behøver at være tænkt ind i en grundlovssammenhæng, der handler om undervisningspligten. Jeg forstår, at det er på den baggrund, at ministeren er kommet frem til sin vurdering af, at man bliver nødt til at tillade hjemmeundervisning. For mig at se har forslaget om, at man skal kunne forpligte forældre til at sende deres børn i vuggestue og børnehave, ikke noget at gøre med undervisningspligten. Det har at gøre med, om vi er i stand til at igangsætte den nødvendige sociale indsats, og det behøver ikke at komme i karambolage med grundlovens bestemmelser; så er det ikke karambolage med grundlovens bestemmelser.

Kl. 15:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 15:53

Karsten Lauritzen (V):

Vi kan jo under udvalgsbehandlingen få belyst, om vi skal have den del om grundlovens § 76 med. Jeg tror, at når de i Socialministeriet har vurderet det, at det nok, fordi vi bliver nødt til at tage hensyn til grundlovens § 76, og at fru Mette Frederiksen juridiske vurdering fra Folketingets talerstol er forkert.

Men jeg vil gerne blive lidt i sporet, for fru Mette Frederiksen er citeret i dagens udgave af Jyllands-Posten for at sige, at hensynet til at man i yderste konsekvens kan acceptere, at børn bliver undervist i hjemmet, fordi man skal respektere grundlovens bestemmelser om undervisningspligten og muligheden for at blive undervist hjemme, er en kæmpe kattelem. Hvor har fru Mette Frederiksen det fra, at det er en kæmpe kattelem? Er sandheden ikke, at Socialdemokratiet leder efter en undskyldning for ikke at stemme for det her lovforslag, som jo løser et problem, som Socialdemokratiet jo på rigtig vis har påpeget igennem længere tid? Regeringen lægger nu et helt konkret lovforslag frem, som vil bidrage til at løse det problem, at mange tosprogede elever ikke bliver gode til dansk. Hvorfor leder Socialdemokratiet så desperat efter en undskyldning og, undskyld mig, i det her tilfælde en dårlig undskyldning for ikke at stemme for lovforslaget?

Kl. 15:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 15:55

Mette Frederiksen (S):

Lad os lige færdiggøre diskussionen om grundloven. Det er jo faktisk sådan i dag, at man allerede som kommune kan forpligte forældre til at sende børn i vuggestue og børnehave, altså søge om optagelse i dagtilbud. Bestemmelsen findes allerede. Det, der igennem en periode har været den politiske diskussion, er, om vi skal styrke den forpligtelse, om det skal laves som en »skal«-bestemmelse i stedet for en »kan«-bestemmelse. Når bestemmelsen findes i loven i dag og ikke er i karambolage med grundloven, må det alt andet lige være, fordi jeg har ret.

Hvis man tolker det, at børn med sprogvanskeligheder skal forpligtes til at komme i vuggestue og børnehave som en del af en undervisningsstamme, kan det komme i karambolage med grundloven. Hvis man i stedet betragter det som en social indsats og dermed lægger bestemmelserne i serviceloven og ikke betragter det som en del af undervisningspligten eller som et tilbud, der er sammenligneligt med undervisningspligten, bør der ikke være nogen som helst konflikt med grundloven.

Når jeg vender mig imod, at det skal være muligt at hjemmeundervise børn, som man i et ghettoudspil ønsker at få i vuggestue og børnehave, er det, fordi det simpelt hen er for paradoksalt. Hvis der

er børn, som de sociale myndigheder vurderer vil have rigtig godt af at komme i vuggestue og børnehave, så synes jeg faktisk, at de børn skal have ret til at komme i vuggestue og børnehave og ikke blive undervist hjemme.

Kl. 15:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak. Så er det fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 15:56

Ellen Trane Nørby (V):

Ja tak. Jeg tror nu nok, at fru Mette Frederiksen selv her i sin såkaldte juridiske udredning gør klart, hvorfor der sker en ændring, når man går fra, at noget er en mulighed, til at det bliver en bestemmelse – altså fra »kan« til »skal«. For når forældrene nu skal, er der jo ikke længere en mulighed, og derfor er det selvfølgelig også en anden kraft, som samfundet sætter ind i forhold til at sikre barnets tarv, og det er jo egentlig at sikre barnets tarv, vi ønsker med det her lovforslag.

Jeg er også lige nødt til at korrigere fru Mette Frederiksen, når hun siger, at det her er et forslag, som hun er kommet med. Det er jo sådan, at regeringen allerede tilbage i 2004 indførte obligatoriske sprogvurderinger. I 2007 blev det her tilbud udvidet til ikke kun at gælde børn med anden etnisk baggrund, men også gælde alle 3-årige i Danmark, og der er også i dag mulighed for netop at kunne stille de her pladser til rådighed.

Det, vi gør med det her lovforslag, er at gå ind og fuldt finansiere muligheden for, at man nu kan sige, at de børn, hvis forældre ikke magter opgaven, kan vi som samfund sikre får en ordentlig sproglig og social start i livet. Det er jo tydeligt, at man leder efter figenbladene for at undgå at stemme for noget, man dybest set selv har ment gennem længere tid, og derfor vil jeg blot høre fru Mette Frederiksen, om ikke det er korrekt, at det er i fuldstændig modstrid med, hvad fru Mette Frederiksen stod og sagde om, at forældrene kunne blive fattigere af det forslag, når fru Mette Frederiksen lægger vægt på, at problemet er, at forældrene nu ikke selv skal betale for det. Det er jo netop det, fru Mette Frederiksen lægger op til, hvis forældrene skal betale for det her dagtilbud.

Kl. 15:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 15:58

Mette Frederiksen (S):

Undskyld mig, men Danmark hviler på en række værdimæssige søjler, og en af de allervigtigste er da princippet om ret og pligt, og alle andre forældre i Danmark betaler, når deres børn kommer i vuggestue eller børnehave, hvorfor i alverden skal forældre med etnisk minoritetsbaggrund, som myndighederne vurderer ikke har været i stand til at sprogstimulere deres børn, så ikke betale for det? Det er da helt essentielt, at der gælder samme regler for alle i vores samfund, og når alle andre forældre pålægges at betale et bidrag, når deres børn kommer i vuggestue eller børnehave, skal det selvfølgelig også gælde for den her forældregruppe.

Måske er det, fordi jeg er socialdemokrat, at det er så vigtigt for mig, at man selvfølgelig sidestiller folk, ikke kun når det gælder rettigheder, men dælele også, når det gælder pligter. Jeg ønsker ikke, at der er særlige grupper, der skal have gratis mulighed for at sende deres børn i børnehave, når alle andre forældregrupper skal betale. Vi har i Danmark heldigvis gode muligheder for friplads, hvis vi har at gøre med forældre, der har lave indtægter – det vil i øvrigt nok gøre sig gældende for en stor del af de familier, som forslaget her handler om – men vi bliver da nødt til at stå fast på princippet om, at man som forældre selvfølgelig bidrager til den samlede

regning, når ens børn kommer i vuggestue eller børnehave. Hvis vi først begynder at gradbøje det, mener jeg, at vi anfægter et meget, meget vigtigt princip som samfund.

Kl. 15:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så skal jeg lige sige, at fru Mette Frederiksen også skal passe lidt på sprogbrugen. Dælen duleme er måske ikke lige en sprogbrug, man skal bruge herinde. (*Mette Frederiksen* (S): Der er nok nogle, der kunne finde på noget, der var frakkere, hr. formand). Ja, det er rigtigt, men alligevel. (*Mette Frederiksen* (S): Ja). Vi prøver at holde en pæn tone herinde.

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 15:59

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Hvis der er noget, vi går op i, er det jo ret og pligt, og det er netop derfor, vi med det her lovforslag sikrer barnets tarv, men vi sikrer også, at de forældre, der ikke lever op til den pligt, der følger med at være forældre, at der nu er nogle konsekvenser. Vi kan så forstå af det, der bliver sagt her på talerstolen i dag, at fru Mette Frederiksen og Socialdemokraterne ikke ønsker det.

Det er jo sådan, at alt det, fru Mette Frederiksen står og siger om, at de her nu vil blive behandlet anderledes, er decideret forkert. For som loven er i dag, giver den jo netop alle børn mulighed for enten at kunne få en social friplads eller en økonomisk betinget friplads. Det er en lille gruppe af forældre, vi taler om med det her lovforslag. Det handler om forældre i udsatte boligområder med en anden etnisk baggrund, hvor enten den ene eller begge står uden for arbejdsmarkedet. Jeg tror, man skal være meget fantasifuld for at tro, at netop den gruppe ikke lever op til de krav, der i forvejen er i forhold til økonomiske fripladser eller i forhold til sociale fripladser.

Det her handler om som samfund at tage ansvar og sikre, at vi ikke svigter børn, som ikke bliver sprogligt stimuleret hjemmefra, som ikke bliver socialt stimuleret, og som i høj grad har behov for at komme ud at møde andre jævnaldrende. Jeg kan så forstå, at fru Mette Frederiksen, Socialdemokraterne, ikke ønsker at støtte det her, fordi man åbenbart har behov for ikke støtte op om regeringens forslag. Samtidig vil man så også tvinge de her familier, hvor der er en eller to forældre, der står uden for arbejdsmarkedet, til selv at betale for det i modsætning til alle andre familier, som jo har ret til en økonomisk eller social friplads i Danmark.

Kl. 16:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 16:01

Mette Frederiksen (S):

Det siger jo sig selv, at reglerne for friplads gælder alle, og de gælder selvfølgelig også den her gruppe af forældre. Det, jeg anfægter, er, at man går ind og træffer det politiske valg, at det skal være gratis, mens det for alle andre forældre selvfølgelig er omfattet af betaling eller friplads. Når man som oppositionsparti vurderer et forslag fra en regering, skal man jo altid afveje, om målet helliger midlet. Der bliver jeg bare nødt til at sige, at jeg synes, der er så mange forkerte mellemregninger i det her forslag, at det mest korrekte for os ville være at stemme nej.

Jeg synes, det er dybt problematisk, at man kan hjemmeundervise børn, som man egentlig gerne vil have ud af en mulig isolation, og jeg synes, det er forfejlet, at forslaget kun gælder børnehavebørn, når vi ved, der også er 0-3-årige børn, der vil have brug for tilbuddet her. Jeg synes, det er forkert, at tilbuddet bortfalder, blot fordi forældrene kommer i beskæftigelse. Jeg synes som sagt, at både den økonomi-

ske sanktion og princippet om, at det for nogle skal være gratis, er forkert.

Så målet om, at børn omgivet af sociale problemer skal have mulighed for at komme i vuggestue og børnehave, er fuldstændig rigtigt, men jeg mener desværre ikke, at forslaget, især ikke som det er udformet her, kommer til at imødegå de massive sociale problemer, der er.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til fru Mette Frederiksen. Den næste ordfører er hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:02

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Det her er jo et interessant forslag, og det er en interessant debat, der er kommet ud af det. Jeg havde egentlig forestillet mig at skulle sige noget helt andet, men jeg vil starte med at sige, at jeg synes, at det var en rigtig god ordførertale, som Venstres ordfører lagde ud med, og den støtter jeg fuldstændig. Og i forhold til debatten her synes jeg, at det er utroligt, at vi ender med at diskutere penge – hvem der skal betale, og hvem der ikke skal betale – og hjemmeundervisning.

Hvad er det egentlig, der er kernen i det her forslag? Kernen i det her forslag er, at alle skal have mulighed for at tage en ungdomsuddannelse. Det er det, vi altid snakker om. Vi har et mål om, at 95 pct. af en årgang skal have en ungdomsuddannelse.

Hvad er en forudsætning for at komme godt igennem uddannelsessystemet? Punkt 1 er, at man i hvert fald kan sproget. Punkt 1 er også, at man kan fungere i et system som skolevæsenet, og der må man altså sige, at udgangspunktet med, at man også har været i daginstitution, er rigtig godt for også at kunne fortsætte i folkeskolen og få et godt fundament til at komme videre med en ungdomsuddannelse. Derfor siger vi ja til forslaget her.

Man kommer så ind på at snakke om betaling her, og jeg kan simpelt hen ikke forstå, at det bliver gjort til et kæmpe problem, i forbindelse med at der faktisk findes nogle familier, som har nogle specielle udfordringer i forhold til sprog og kultur. Vi siger, at familien skal pålægges at lade børnene komme ud og få de her færdigheder, som der nu engang hjælper dem igennem resten af livet; det forstår jeg ikke at Socialdemokratiet vil diskutere om.

Med hensyn til hjemmeundervisning vil man ved at læse forslaget kunne se, at der er en del forudsætninger, der skal være opfyldt, før der overhovedet kan foretages hjemmeundervisning, og det vil sige, at hjemmeundervisningen skal ske på et højt fagligt niveau for at sprogstimulere de her børn. Men jeg må sige, at der også godt kan være tale om tosprogede børn, og at de har nogle andre udfordringer end kun lige sproget; det kunne være, at barnet var handicappet eller andet, men alligevel fik en form for hjemmeundervisning; det kunne jo være, at der var nogle helt andre ting, der spillede ind, i forhold til at det er svært at komme i en daginstitution, så det skal vi da være åbne over for, vi skal da være åbne over for, at der kan være børn, der har andre udfordringer end kun lige sproget. Og derfor kan det, at undervisningen af barnet sker i hjemmet, være en stor fordel for det enkelte barn. Det skal vi da være åbne over for.

Det kommer bag på mig, at der bliver tordnet sådan imod, at man laver noget lovgivning, der er fleksibel, så børnene, hvis de har nogle specielle udfordringer, har mulighed for at blive undervist i hjemmet. Vi forstår simpelt hen ikke i Dansk Folkeparti, at man tordner sådan imod det.

Jeg vil sige noget om en anden ting, der også ligger i det her. Der bliver talt om det, som om det bare er gratis at komme og være i daginstitution, men det er jo sådan, at det er et 30-timers-tilbud, der gives med det her, og et 30-timers-tilbud er jo ikke et tilbud om en fuld daginstitutionsplads, som andre forældre får. Det her er et til-

bud, som gives til det enkelte barn, så det kan blive sprogstimuleret og få gavn af alle de andre ting, som jo også ligger i at være i en daginstitution, og det hilser vi meget, meget velkommen.

Jeg er også helt sikker på, at kommunerne er gode til det her. Det er jo sådan, at nogle forældre, som forfejlet, kan man sige, beskytter deres børn imod det danske samfund, og det er jo dybt forfejlet at have den tankgang. Derfor er det jo vigtigt, at de ikke i en mærkelig form for kærlighed til deres børn holder deres børn uden for det danske samfund, og når børnene så starter på deres uddannelse, vælter tingene ind over dem, og de får nogle store problemer.

Så vi er utrolig glade for, at det her forslag er kommet.

Vi er også glade for, at der skal ske en evaluering i 2013. Der står, at vi skal evaluere kommunernes implementering, og jeg forventer selvfølgelig også, at vi skal evaluere virkningen af forslaget her, så vi kan kigge på, om der er noget, der skal rettes op på.

I forhold til hjemmeundervisning vil jeg sige, at vi selvfølgelig også skal evaluere og følge op på, om der har været de her kompetencer til stede med hensyn til sprogstimulering. Derfor kan vi sige ja til det her forslag, som vi også synes er et rigtig godt, socialt forslag for de børn, som ellers ville stå i en helt anden situation, når de starter i folkeskolen.

Kl. 16:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Pernille Vigsø Bagge, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:06

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Der er jo slet ikke nogen tvivl om, at der er nogle gode intentioner bag det her forslag, men der er altså også nogle særheder i forslaget, synes vi fra SF's side, og jeg kan godt røbe med det samme, at vi ikke kan støtte det.

Det kan vi bl.a. ikke, fordi vi er så inderlig imod den sanktion, som man vil tage i brug over for familierne, der ikke makker ret, nemlig at man vil fratage dem børnefamilieydelsen. Der er ikke noget barn i det her land, vil jeg godt påstå, som nogen sinde er blevet bedre stillet, fordi man gør forældrene fattigere.

Vi synes jo som sagt, at der er gode intentioner bag forslaget, og vi synes faktisk, det er ganske fornuftigt, at man vil sikre sprogstimulering af ethvert barn i 3-års-alderen, som måtte have behovet, og derfor er det også en stor fejl, eller måske en mangel, i forslaget, at det ikke omfatter etnisk danske børn, som måtte have behov for sprogstimulering. Hvorfor skal etnicitet dog være afgørende for indsatsen? Og hvorfor stopper tilbuddet, hvis forældrene kommer i arbejde? Stopper børnenes sprogproblemer så som dug for solen, eller hvordan forholder det sig? Og hvorfor omfatter forslaget ikke også de yngre børn, som måske i langt højere grad er uden for daginstitution end børnehavebørn i 3-6-års-alderen, som vi jo ved for 90 pct.s vedkommende allerede er i daginstitution i dag?

Så selv om jeg er helt sikker på, at regeringen mener det godt med at fremsætte det her forslag, er der altså nogle særheder i forslaget, der gør, at vi i hvert fald ikke kan støtte det.

Kl. 16:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er lige en kort bemærkning, så ordføreren skal lige blive stående: Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 16:08

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg vil blot spørge SF's ordfører, om det ikke godt kunne tænkes at være sådan, at selv om det gratis tilbud bortfaldt i det tilfælde, hvor forældrene kom i arbejde, så kunne man netop via den tilknytning,

man har fået til en daginstitution i den mellemliggende periode, og måske via den afmystificering af, hvad en dansk institution er, forestille sig at lade sit barn fortsætte i en daginstitution, eventuelt under fripladsordningen, eventuelt ved at man nu har en indkomst i hjemmet, som gør, at man kan betale for en daginstitutionspads.

Tror SF's ordfører ikke også, at nogle af de problemer, der er, nogle gange skyldes en kultur, en modstand mod og måske en misforståelse af, hvordan det danske samfund er skruet sammen, og at distancen nogle gange har behov for at blive nedbrudt, for at man kan se, at det måske ikke er så slemt?

Kl. 16:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:09

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg kan i og for sig svare ja til det hele. Det er rigtigt, at man godt kan forestille sig, at der er nogle, der forsætter i daginstitutionstilbuddet. Man kan sagtens forestille sig, at barrieren i forhold til at sende sit barn i daginstitution skyldes nogle kulturelle traditioner og vaner osv., ingen tvivl om det. Men det ændrer ikke på det faktum, at det er lidt svært, at det her tilbud i princippet skal stoppe, hvis begge forældre kommer i beskæftigelse.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren, der er ikke flere, der har ønsket korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Vivi Kier, De Konservative.

Kl. 16:10

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Et skoleforløb, hvor der fra første dag er fokus på læring, udvikling og almen dannelse, er en vigtig forudsætning for, at den enkelte elev tilegner sig færdigheder, der gør hende eller ham i stand til at fortsætte på en videregående uddannelse efter endt grundskoleforløb. Nogle børn, nogle ganske få børn, får en særdeles svær skolestart, idet de fra starten er bagud på danskundskaber. De har gået hjemme hos mor uden at have fået kendskab til dansk sprog og danske normer. Det kan vi ganske enkelt ikke være bekendt, og derfor skal dette forslag ses i det lys: at give disse børn med et andet modersmål end dansk muligheden for at få en god start på et meget vigtigt folkeskoleforløb.

Disse børn skal, hvis en sprogtest viser manglende færdigheder, deltage i et obligatorisk dagtilbud på 30 timer om ugen. Hermed hjælper vi det barn, hvis forældre ikke selv kan se fordelene i, at barnet kommer i dagtilbud, vel at mærke hvis barnet har sproglige udfordringer og mindst den ene forælder er uden for arbejdsmarkedet.

Et 30-timers obligatorisk dagtilbud vil være gratis for forældrene. Er det rimeligt, og kan der så ikke blot spekuleres i den her ordning, så man selv slipper for at betale? Det er spørgsmål, som er forståelige, men som også let kan besvares. Hvis begge forældrene er i arbejde, benytter hovedparten sig af et dagtilbud, og hovedparten af den målgruppe, vi sigter til, vil alene på baggrund af deres indkomst alligevel være berettiget til en friplads.

Et obligatorisk 30-timers dagtilbud skal også ses som undervisning, idet hovedformålet med tilbuddet jo er at sikre det enkelte barn gode danskundskaber forud for skolestart. I Danmark sikrer grundloven os alle ret til fri og gratis undervisning, og alene af den grund skal tilbuddet være gratis, når vi pålægger forældrene at sende deres børn i et dagtilbud, hvis en sprogtest har vist sproglige udfordringer.

Sanktionsdelen er vigtig. De forældre, der ikke vil tage deres forældreansvar på sig, er nødt til at forstå, at det betyder noget, at ens barn ikke isoleres fra det omgivende samfund. Jeg behøver vel

egentlig blot nævne Helsingør og deres advarsel om sanktion for de mange romabørn, som ikke mødte frem i skolen. Alene sanktionsmuligheden gjorde og sikrede, at mange børn fik en både tryk og stabil skolegang.

Kl. 16:15

Fra konservativ side kan vi støtte op om lovforslaget.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er lige en kort bemærkning. Fru Line Barfod.

Kl. 16:12

Line Barfod (EL):

Vi skal ikke her ind i en lang debat om spørgsmålet om Helsingør Kommune. Den har vi været igennem mange gange, og der er intet fagligt, sagligt belæg for det, som fru Vivi Kier siger. Den er skudt ned adskillige gange.

Mit første spørgsmål til fru Vivi Kier er: Hvorfor mener fru Vivi Kier at det kun skal gælde børn af arbejdsløse? Hvis fru Vivi Kier virkelig mener, at vi skal indføre, at man ikke kun er tvunget til at gå i skole, men at man er tvunget til at gå i dagtilbud, hvorfor gælder det så kun børn af arbejdsløse? Hvorfor er det så ikke samtlige børn i dette land, fru Vivi Kier vil tvinge til at gå i vuggestue og børnehaver?

Kl. 16:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:13

Vivi Kier (KF):

Det her forslag er en del af ghettoplanen og tager sigte på de ganske få børn, som har store udfordringer, når de starter i skolen, fordi de ikke har kendskab til det danske sprog. Det er det, det her forslag sætter fokus på.

Vi ved jo fra alle undersøgelser, at familier, hvor begge forældre er i arbejde, også benytter sig af dagtilbud, og så er der en lille gruppe børn, som typisk går hjemme hos mor, måske både hos mor og far, og som aldrig møder det danske sprog. Det er der, hvor vi ikke kan være det bekendt. Vi ved jo alle sammen i dag, at vi har sprogscreeninger og sprogtest forud for skolestart, og møder man så nogle af de her børn, som ikke kan klare sig bare med lidt sprogstimulering undervejs, men virkelig har massive danskproblemer, så pålægger vi forældrene, at det er rigtig vigtigt for deres barn, at det kommer ind i et dagtilbud og får 30 timer om ugen, hvor det får kendskab til det danske sprog.

Kl. 16:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Line Barfod.

Kl. 16:14

Line Barfod (EL):

Jeg har forstået, at det her forslag retter sig specifikt mod nogle mennesker, man ikke kan lide, som har en indvandrerbaggrund, og som er arbejdsløse. De skal så straffes med, at deres børn skal tvinges. Det er ikke noget med, at man skal prøve at snakke med dem og tro på, at de gerne vil det bedste for deres børn. Men vi har jo en anden gruppe børn, som i dag har svært ved det danske sprog, og som måske er bedre til lettisk eller filippinsk, fordi deres forældre arbejder meget og de derfor har au pair, der tager sig af dem det meste af tiden. Det er et konkret problem, man bl.a. har oppe i Nordsjælland i nogle dagtilbud. Mener Konservative så også, at de børn skal tvinges, selv om begge deres forældre har arbejde?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 16:15

Vivi Kier (KF):

Jeg kan simpelt hen kun stå med hovedrysten tilbage, når jeg hører, at det her skal gælde nogle børn, jeg ikke kan lide. Undskyld mig, hvad bilder ordføreren sig ind? Jeg prøver rent faktisk at tage hånd om nogle børn, som får en rigtig, rigtig svær skolestart, fordi de overhovedet ikke har mødt det danske sprog. Jeg synes, det er en direkte uartig bemærkning at komme med.

Dernæst vil jeg gerne sige, at jeg synes, det med al tydelighed har vist sig, at sanktionerne virker. Sanktionerne skal jo kun bruges, hvis forældrene ikke vil forstå, at deres barn skal sprogstimuleres og lære det danske sprog at kende. Det hjælper ikke noget, at man sidder og nikker ad det.

Og så vil jeg sige, at det jo gælder for alle børn i det her land, der ikke benytter sig af dagtilbud, at de bliver opsøgt af kommunen og sprogtestet og får at vide, hvis der er behov for sprogstimulering. Så jo, man har fokus på alle grupper, når det gælder sprog forud for skolestart.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Anne Marie Geisler Andersen, Radikale.

Kl. 16:16

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

I Radikale Venstre er vi imod at indføre flere økonomiske sanktioner i socialpolitikken. Man må motivere frem for at stille disse familier endnu dårligere rent økonomisk og tage ansvaret fuldstændig fra dem. Desuden kan vi godt frygte, at man ikke vil vægte dialogen lige så højt, hvis muligheden for at sanktionere er til stede, og at det vil påvirke samarbejdet mellem institutionen og forældrene. Det finder vi meget uhensigtsmæssigt. I den forbindelse kunne man måske overveje, om det var muligt at følge BUPL's hørings svar og skærpe kommunernes vejledningspligt, så tvang bliver absolut sidste udvej.

Vi har svært ved at forstå, hvorfor forældrenes beskæftigelsesstatus er afgørende. Det må nu engang være barnets behov, der afgør, hvad der er behov for, og hvor længe tilbuddet skal fortsætte. Det samme kan sådan set siges om det, at der skelnes mellem etsprogede og tosprogede børn. Også her må barnets behov være det afgørende. Det er ikke alle tosprogede børns forældre, som ikke kan støtte dem i det danske sprog. Der burde være tale om en individuel vurdering med fokus på barnets behov, og om barnet har de rette forhold til at udvikle sig. Oven i dette synes det problematisk, hvis tilbuddet stopper, hver gang begge forældre måtte komme i beskæftigelse.

De ansatte, som skal varetage sprogstimuleringen, skal have de rette kompetencer til at sikre, at denne får en høj kvalitet. BUPL påpeger, at de relevante efteruddannelses tilbud i vid udstrækning allerede i dag er til stede, men at de ikke benyttes i tilstrækkeligt omfang, fordi der ikke er nok personale til, at de ansatte kan forlade institutionen for at deltage i dem. Hvordan vil ministeren sikre, at det ikke bliver et problem fremover? Ligeledes kunne vi meget godt tænke os en beskrivelse af sprogstimulerings tilbuddets nærmere indhold. Det er meget svært at læse ud af lovforslaget, hvad det mere konkret skal indeholde. Er det et helt almindeligt daginstitutionstilbud, eller indebærer det undervisning eller lignende?

Sidst vil vi meget gerne høre ministeren, hvordan man forestiller sig indberetning og samkøring af oplysninger om forældrenes be-

skæftigelsesstatus m.v. til brug for bortfald af børnefamilieydelsen skal være.

Kl. 16:20

Radikale Venstre kan på baggrund af dette ikke støtte lovforslaget.

Kl. 16:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er nogle korte bemærkninger.

Vi må jo håbe, at ministeren hørte det spørgsmål, der er blevet stillet her.

Den første er fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 16:18

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Når den radikale ordfører i sin ordførertale siger, at man ikke støtter flere økonomiske sanktioner, vil jeg blot høre, om man så er enig med fru Mette Frederiksen, der siger, at forældrene selv skal betale for et sprogstimuleringsstilbud.

Kl. 16:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:18

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jeg forstår ikke helt sammenkædningen. Vi støtter ikke, at man gør de her familier endnu fattigere, hvis de måtte sige nej. Det er jo det, der er konsekvensen. Hvis forældrene siger nej til et sprogstimuleringsstilbud, straffer man dem rent økonomisk, og det gør blot, at de bliver endnu fattigere.

Med hensyn til om de skal betale, kunne man godt overveje at give det her som et tilbud. Man kunne stadig gøre det gratis, men give det som et tilbud og gøre en langt større indsats for at motivere til at benytte tilbuddet.

Kl. 16:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 16:19

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg tror bare lige, at vi skal være enige om, at det tilbud eksisterer i dag, og det, der jo for en lille gruppe er problemet, er, at man ser rimelig stort på det tilbud til skade for børnene. Det er så derfor, at vi med det her lovforslag foreslår en »skal«-bestemmelse.

Når den radikale ordfører går så meget op i de her familiers økonomi, synes jeg, det ville være relevant at høre, om den radikale ordfører støtter Socialdemokraternes krav om, at et sådant sprogstimuleringsstilbud skal være forældrebetalt, for jeg tror, at vi kan være enige om, at betalingen for en daginstitutionsplads, også en på kun 30 timer, faktisk er væsentlig dyrere end det, der udbetales i børnechecks.

Så jeg vil blot lige høre, om den radikale ordfører vil bekræfte, at man enten er enig eller uenig med Socialdemokraterne i den økonomiske sanktion, der jo ligger i, at forældrene selv skal betale.

Kl. 16:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:20

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Så længe det her er et obligatorisk tilbud, mener vi ikke, at man kan kræve, at forældrene selv betaler. Men som sagt støtter vi ikke økonomiske sanktioner i socialpolitikken.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Vivi Kier.

Kl. 16:20

Vivi Kier (KF):

Man står og undrer sig en lille smule. På sprogstimuleringsdelen har vi arbejdet rigtig meget med det de sidste 3 år og faktisk iværksat en masse nye tiltag i forhold til det. Vi prøver så nu at sige, at vi har en lille gruppe, som vi kan se der er en kæmpe udfordring for, og hvor vi ødelægger deres start på skolen og deres videre uddannelsesforløb. Og så er svaret: Nej, vi kan ikke være med til økonomiske sanktioner.

Jeg tror simpelt hen ikke, at man har læst lovforslaget ordentligt, for selvfølgelig skal forældrene motiveres, men hvis de ikke vil, skal de vide, at det her kunne blive en sanktion, og så ender de måske med at sige ja. Men jeg forstår, at man ikke vil økonomiske sanktioner, man vil heller ikke, som fru Mette Frederiksen sagde, have, at de skal betale for den her plads, så i bund og grund skal man bare lade dem sejle deres egen sø derhjemme og sige, at vi ikke gør noget ved det – eller hvad?

Kl. 16:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:21

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Jamen jeg forstår stadig væk ikke, at de to ting skal kædes sammen, altså, hvad fru Mette Frederiksen har sagt, og om vi støtter økonomiske sanktioner.

Kl. 16:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Vivi Kier? (*Vivi Kier* (KF): Nej tak, jeg har ikke bedt om ordet igen). Der er ikke flere spørgsmål. Tak til ordføreren. Den sidste ordfører er fru Line Barfod, Enhedslisten.

Kl. 16:21

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Enhedslisten kan heller ikke støtte forslaget. Det her forslag er diskriminerende både over for tosprogede børn og over for arbejdsløse. I forvejen er der vedtaget et hav af regler, som gør livet meget, meget svært for arbejdsløse, og som tydeligt viser, at regeringen og Dansk Folkeparti har en holdning om, at arbejdsløse er nogle, der ikke vil arbejde, i stedet for tro at på, at det er mennesker, der faktisk hellere end gerne vil have et arbejde, men som har svært ved at finde et arbejde.

Man siger her, at man har nogle positive intentioner om, at man vil hjælpe alle de børn, der har behov for det, med deres sproglige udvikling og sikre, at de har et mangfoldigt og aktivt dansk sprog ved skolestart. Det mål er alle jo enige i. Det er et rigtig, rigtig godt mål, og det skal vi gøre noget for at leve op til. Men spørgsmålet er, hvordan vi så bedst gør det. Hvordan giver vi bedst muligt alle børn i det land en god start?

Det, vi har fået bygget op igennem flere generationer i Danmark, er, at vi har nogle rigtig, rigtig gode tilbud. Vi har nogle gode sundhedsplejersker, som kommer ud i alle familier. Der er desværre blevet skåret hårdt ned på området i de senere år, men man kunne starte med at opprioritere sundhedsplejerskerne, som kommer i alle familier, og som kan fortælle om, hvorfor de her tilbud er så vigtige allerede fra barnets start i familien.

Vi har også opbygget nogle rigtig gode dagtilbud, men desværre er der igennem de senere år blevet skåret meget, meget voldsomt ned, og det gør det altså meget sværere at have nogle gode tilbud. Aviserne bliver efterhånden fyldt med historier om, hvor hårdt det kan være. Og når man hører historier om, at de nogle steder er nede på, at der kun er 1 voksen til en gruppe med 20 børn, kan man godt forstå, hvis der er nogle, der indimellem synes, at det kan være lidt svært at se det gode dagtilbud, på trods af alt det gode arbejde, de voksne i institutionerne gør.

Vi har faktisk nået det mål, man satte sig i 1990'erne, om, at alle børn skulle gå i børnehave. Det gør 99 pct. af alle de børn, der har etnisk danske forældre, og 97 pct. af alle dem, der har forældre med en anden etnisk baggrund. Det vil sige, at det er meget, meget få børn, der i dag ikke går i et dagtilbud. Hvis man går ud og giver nogle gode tilbud til de her familier og man går ud og snakker med dem og forklarer hvorfor, så vil man også kunne motivere dem. Det er også det, der fremgår af samtlige de høringssvar, der ligger, nemlig at man faktisk har rigtig gode erfaringer med at tale med familierne.

Jeg mangler at se de helt konkrete eksempler fra regeringen og Dansk Folkeparti på, at der er forældre, der ikke mener, at det er godt for deres barn at kunne tale dansk, når det starter i folkeskolen. Jeg mangler at se de konkrete eksempler på, at der er familier, der ikke ønsker det bedst mulige for deres barn. I stedet fortsætter regeringen og Dansk Folkeparti den politik, de har ført i de senere år på socialområdet, hvor man skal straffe folk økonomisk, hver gang man vil have dem til at gøre noget bestemt. Det bliver særlig absurd med det her forslag, hvor – som flere af høringssvarene også påpeger – det er gratis, hvis folk er arbejdsløse, og de skal til at betale, hvis de kommer i arbejde. Det vil altså sige, at de faktisk bliver straffet økonomisk, hvis de kommer i arbejde. Det er sådan cirka det stik modsatte af det, man plejer at sige skal virke i forhold til at få folk i arbejde.

Vi synes, at man hellere skulle gå ind og fjerne den fattigdom, som regeringen og Dansk Folkeparti har indført, og som har betydning, at rigtig, rigtig mange børn lever i fattigdom. Det ved vi fra den ene undersøgelse efter den anden betyder rigtig meget for mange børns udvikling. De får det meget dårligere, når de vokser op i fattigdom. Men i stedet for at gøre noget for at fjerne den fattigdom, så børnene kan få det godt, og sørge for, at forældrene kommer i arbejde, vil regeringen og Dansk Folkeparti altså hellere sende dem ud med yderligere økonomiske problemer og bruge mere tvang.

Vores intention er nøjagtig den samme, som man siger man har med forslaget her, men vi tror på, at vi skal gøre det på den måde, som vi hidtil har bygget op i Danmark, som har vist sig at være rigtig god og effektiv, og som bygger på, at man faktisk vil bygge folk op og have respekt for mennesker, respekt for børn, nemlig ved at vi kommer med rigtig gode tilbud, at vi sikrer nogle rigtig gode dagtilbud, nogle rigtig gode sundhedsplejersker, der kommer i alle familier, og at vi så holder op med at bruge pisk over for dem, der ikke opfører sig, sådan som man gerne vil have det, lige med det samme man kræver det af dem.

Kl. 16:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det socialministeren, der får lov at slutte af.

Kl. 16:26

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg vil først sige tak for alle indlæggene her ved førstebehandlingen af lovforslaget om obligatorisk dagtilbud til tosprogede børn. Det er jo fremgået af debatten i dag, at der er forskellige meninger om, at tosprogede børn nu får pligt til at gå i dagtilbud 30 timer om ugen, hvis de har behov for sprogstimulering og en af barnets forældre ikke er i beskæftigelse.

Regeringen mener, at tosprogede børn, der har sproglige udfordringer, og som bliver fastholdt i hjemmet, skal have samme mulighed som andre børn for at lære at tale dansk og få kendskab til det danske samfunds normer og værdier. At kunne tale dansk og forstå dansk er helt afgørende for, at disse børn bliver integreret i det danske samfund, får et godt skoleforløb, en uddannelse og på sigt arbejde. Derfor er det afgørende, at børnene kommer i dagtilbud, hvor det er muligt at arbejde målrettet med sprogstimulerende aktiviteter. Alt andet ville være svigt af denne gruppe børn.

Forslaget vil også sikre dagtilbuddene en mulighed for at påvirke barnets hjemmemiljø via den daglige kontakt med forældrene. Forældrenes aktive medvirken til børnenes sprogstimulering er helt afgørende for at kunne flytte børnene i den rigtige retning. Derfor er det også afgørende for regeringen, at kommunerne nu får et sanktionsredskab over for de forældre, hvis børn har brug for sproglig stimulering, og hvor man ikke kan komme i mål via dialog og samtale. Nu har der i debatten været en del tale om, hvad vi så skal gøre med alle de andre børn, og der vil jeg sige, at som det fremgår af vores lovgivning, skal alle børn, som ikke er i dagtilbud i dag, ved 3-årsalderen igennem en sprogscreening, og de, der har behov, skal så have hjælp med sprogstimulering gennem 15 timers sprogstimulering om ugen, og her er det så i forhold til den her gruppe børn, som er tosprogede, og hvor den ene forælder ikke har arbejde, at man siger et 30-timers dagtilbud.

Der har også været en hel del debat omkring § 76 i grundloven, hvor fru Mette Frederiksen kom med nogle kommentarer om, hvorvidt vi har været meget opmærksomme på, at vi skal opfylde den bestemmelse. Der er to ting ved den bestemmelse. For det første, som det fremgår af § 76 i grundloven, skal det være sådan, at hvis man selv kan tilbyde undervisning, og her er det danskundervisning, det er det, vi har fokus på, nemlig at børn kan lære at tale og forstå dansk, står der i grundloven – det fremgår klart – at man så skal have mulighed for selv at kunne gøre det. Der står også i grundloven, at det skal være en fri adgang, og det er derfor, vi også har lagt vægt på, at det her 30-timers tilbud skal være gratis.

Vi har haft Justitsministeriets jurister til at gennemgå det her, så det er virkelig pløjet igennem fra A til Z, sådan at vi netop ikke går ind og bryder grundlovens paragraf. Vi er meget opmærksomme på, at det skal opfylde alle de bestemmelser og hele den tankegang, der ligger bag § 76 i vores grundlov.

Jeg vil så som det andet påpege i forbindelse med det, man så kan sige om børn, som har nogle andre behov ud over det at lære dansk, at vi jo har en udmærket lovgivning med en § 50-undersøgelse, hvis det drejer sig om børn, som er socialt udsatte, hvor der så er mulighed for, at kommunen kan gå ind med nogle foranstaltninger, hvis det er det, der er behov for, fordi barnet har nogle sociale behov, og der kan dagtilbud jo også være en del af de foranstaltninger. Men jeg mener, at selv om man ikke kan dansk som 3-årig, så kan man jo faktisk godt have nogle forældre, der, selv om de er tosprogede, og den ene af dem ikke har arbejde, sagtens kan yde den omsorg, som det pågældende barn har behov for.

Jeg ser nu frem til udvalgsbehandlingen af forslaget, og jeg takker for debatten.

Kl. 16:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er lige en kort bemærkning. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 16:30

Mette Frederiksen (S):

Jeg skal egentlig bare have ministeren til at bekræfte, at hvis man følger det forslag, som vi har stillet, nemlig at hvis man vurderer, at et barns normale udvikling er i fare og på baggrund af det pålægger forældrene at tilmelde barnet vuggestue eller børnehave, så vil den handling ikke være i karambolage med grundlovens bestemmelser,

og derfor vil det så at sige ikke kunne erstattes af, at forældrene skal give samme tilbud til børnene i hjemmet.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 16:31

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jamen vi taler om to vidt forskellige ting. Det her forslag er møntet på børn, som ikke kan tale eller forstå dansk i den grad, som de burde kunne i 3-års-alderen. Og det, som jeg kan forstå fru Mette Frederiksen tænker på, er børn, som har nogle behov ud over det at kunne lære at forstå og tale dansk, nogle børn, som har nogle sociale udfordringer, nogle børn, som måske er udsat for omsorgssvigt i hjemmet. Og her kan man jo gå ind som kommune med en § 50-undersøgelse og afdække og lave en udredning og finde frem til, hvad det er for nogle foranstaltninger, man så skal træffe over for det her barn, og der kunne dagtilbud sagtens være en del af de foranstaltninger, som man så skal tilbyde at gøre over for barnet.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har stillet spørgsmål. Og da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 16:32

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 4. februar 2011, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:32).
